

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

ZMIANY NR 3

MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

GMINY BAĆKOWICE

- opiniowanie i uzgadnianie -

Autor prognozy oddziaływania na środowisko:

KAMA KOTOWICZ
USŁUGI URBANISTYCZNE: PROGNOZY, PROGRAMY, PLANY
ul. Marii Krzyżanowskiej 9 lok. 14
25-435 Kielce
NIP: 6572426329
tel. 600 166 122

Baćkowice, 12 luty 2025 r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	4
1.1. Podstawy formalno – prawne opracowania prognozy oddziaływania na środowisko	4
1.2. Cel i zakres prognozy oddziaływania na środowisko.....	5
1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.....	6
2. Ustalenia projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami	9
2.1. Zawartość, główne cele i zakres projektu zmiany planu	9
2.2. Powiązania projektu zmiany planu z innymi dokumentami.....	9
3. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska	14
3.1. Położenie terenów objętych projektem zmiany dokumentu oraz stan ich zainwestowania	14
3.2. Charakterystyka terenu pod kątem systemu powiązań przyrodniczych.....	15
3.3. Waloryzacja faunistyczna i florystyczna.....	19
3.4. Geologia, morfologia, zasoby naturalne i walory krajobrazowe.....	23
3.5. Charakterystyka warunków wodnych: wody powierzchniowe i podziemne	28
3.6. Charakterystyka i ocena warunków glebowych.....	31
3.7. Charakterystyka warunków klimatycznych, stanu jakości powietrza i higieny atmosfery	31
3.8. Zasoby dziedzictwa kulturowego	33
3.9. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	33
3.10 Ocena potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu zmiany planu	33
4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	34
5. Analiza i ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru	37
5.1. Przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu, wykorzystanie zasobów środowiska	37
5.2. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi, wody powierzchniowe i wody podziemne	47
5.3. Oddziaływanie na zdrowie ludzi, w tym hałas	58
5.4. Ocena zgodności postanowień projektu dokumentu z aktami prawnymi dotyczącymi form ochrony przyrody	65
~ Działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów ~.....	65
~ Zakazy ustanowione dla obszarów chronionego krajobrazu ~	68
5.5. Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.....	76
5.6. Oddziaływanie na integralność obszaru Natura 2000 oraz na korytarze ekologiczne	78
5.7. Oddziaływanie na świat roślin i zwierząt oraz bioróżnorodność	79
5.8. Oddziaływanie na krajobraz i dobra materialne, w tym zabytki	86
5.9. Dotrzymanie celów środowiskowych określonych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza odry oraz oddziaływanie na stan ilościowy i stan chemiczny.....	91
5.10. Wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, emisja hałasu, klimat i promieniowanie elektromagnetyczne.....	97
5.11. Oddziaływanie skumulowane.....	101
5.12. Ryzyko wystąpienia poważnej awarii	102

6. Charakterystyka rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu	103
7. Rozwiązania inne niż w projektowanym dokumencie, eliminujące lub ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko	103
8. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia	103
9. Informacje o możliwości transgranicznego oddziaływania ustaleń projektu zmiany dokumentu na środowisko	104
10. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	104

Załączniki:

1. Oświadczenie autora prognozy
2. Załącznik graficzny – projektowany teren górniczy Komorniki
3. Załącznik graficzny – mapa z zasięgiem leja depresji [źródło: Raport o oddziaływaniu na środowisko planowanego poszerzenia zakresu eksploatacji złoża dolomitów dewońskich „Wszachów I” w miejscowości Wszachów, gm. Baćkowice i w miejscowości Melonek, gm. Łagów; mgr inż. Łukasz Orzechowski, mgr Krzysztof Przybyszewski, mgr inż. Ewa Stańczyk, mgr inż. Krystyna Wójcik Daniluk; Kielce 2023 r.]
4. Załącznik graficzny – mapa hydrogeologiczna – [źródło: Dodatek nr 1 do dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku z zamierzonym wykonywaniem odwodnień w celu wydobywania kopaliny ze złoża dolomitów dewońskich Wszachów III” styczeń 2024]
5. Załącznik graficzny – mapa z lokalizacją studni kopanych oraz podziemnych [źródło: j.w.]
6. Załącznik graficzny – wyniki inwentaryzacji przyrodniczej w promieniu 1 km od obszaru górniczego Wszachów [źródło: j.w.]
7. Załącznik graficzny – analizy zapylenia [źródło: j.w.]

1. WSTĘP

1.1. PODSTAWY FORMALNO – PRAWNE OPRACOWANIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono w związku z wymogiem art. 46 pkt. 1. oraz 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. 2024 poz. 1112). Zgodnie z art. 46 ww. ustawy, projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Przedmiotem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko jest projekt uchwały w sprawie *Zmiany Nr 3 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice* - określana w niniejszym dokumencie jako „*Zmiana Nr 3 mpzp*”, „*Zmiana planu*” itp.

Procedurę planistyczną Rada Gminy w Baćkowicach rozpoczęła uchwałą Nr XXXIII/163/21 z dnia 18 marca 2021 r.

1. Poniżej wymieniono najważniejsze akty prawne, do których odwołują się zapisy prognozy:
2. Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych (Konwencja Berneńska) (Dz. U. z 1996 r. Nr 58, poz. 263, 264);
3. Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt tzw. Konwencja Bońska (Dz. U. z 2003 r. poz. 17);
4. Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzone we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98);
5. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 marca 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2012 r. poz. 358);
6. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409);
7. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183);
8. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408);
9. Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. z 1992 r. Nr 67, poz. 337);
10. Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.);
11. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.);
12. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1478 ze zm.);
13. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. 2022 poz. 840);
14. Ustawa z 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz.U.2022 poz. 672);
15. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.);

16. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.);
17. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U.2022 poz. 2409 ze zm.);
18. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1112);
19. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 633 ze zm.);
20. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112);
21. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (t.j. Dz. U.2021.845);
22. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 300);
23. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
24. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa Siedliskowa);
25. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku;
26. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE.

1.2. CEL I ZAKRES PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Celem niniejszej „*Prognozy oddziaływania na środowisko...*” jest ocena wpływu na środowisko przyrodnicze ustaleń projektu *Zmiany Nr 3 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice*.

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. 2024 poz. 1112) z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i 58 ww. ustawy.

Zakres prognozy uzgodniono z właściwymi organami – Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Kielcach oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Opatowie. Biorąc pod uwagę powyższe, prognoza obejmuje: opis, analizę i ocenę aktualnego stanu funkcjonowania środowiska, ocenę skutków realizacji ustaleń projektowanego dokumentu oraz określenie ewentualnych rozwiązań eliminujących i ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 17 pkt 6 ppkt a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.) oraz art. 54 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...), projekt dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko wymaga zaopiniowania przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 oraz art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...), projekt dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko wymaga zaopiniowania przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Opatowie.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach opiniował kilkakrotnie projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Postanowieniem znak: WOO-III.610.34.2024.ML.4 z dnia 12 lipca 2024 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach odmówił uzgodnienia projektu zmiany Nr 3 planu w odniesieniu do warunków ochrony obowiązujących w zasięgu Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Jeleniowsko Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz wskazał, że uzgodnienie przedmiotowego projektu zmiany planu będzie możliwe po wyeliminowaniu ustaleń projektu dokumentu pozostających w kolizji z warunkami ochrony obowiązującymi dla ww. formy ochrony przyrody, jak również w przypadku wykazania w prognozie oddziaływania na środowisko braku znacząco negatywnych oddziaływań na ochronę przyrody ww. obszarów chronionego krajobrazu.

1.3. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Sposób opracowania oraz zawartość niniejszej prognozy odpowiadają zapisom zawartym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. 2024 poz. 1112). Wszystkie informacje zawarte w prognozie zostały zweryfikowane w materiałach źródłowych. Posłużono się danymi dostępnymi publicznie. Wszystkie materiały źródłowe wymieniono poniżej:

1. Karta Informacyjna Przedsięwzięcia „Kontynuacji eksploatacji odkrywkowej dolomitów dewońskich ze złoża „KOMORNIKI 1” w poszerzonych granicach złoża wraz z uruchomieniem instalacji odzysku odpadów w mobilnej instalacji mogącej pracować na działkach: 1, 3/2, 5, 6, 7, 8, 9/2, 10/2, 11/2, 12/9, 12/7, 12/5, 13/2, 231”, O2 ECO Orzechowski Łukasz, 2022 r.;
2. Karta Informacyjna Przedsięwzięcia „Eksploatacji odkrywkowej dolomitów i wapieni dewońskich ze złoża „KOMORNIKI 2” do rzędnej + 279 m n.p.m. w msc. Wszachów i Piórków kolonia, gm. Baćkowice, powiat opatowski, województwo świętokrzyskie”, ECO-RAPORT Orzechowski Tomasz, 2021 r.;
3. Ocena dotycząca bezpowrotnej utraty wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach i możliwości zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem dla obszaru Sołectwa Wszachów na terenie Gminy Baćkowice planowanego do wyłączenia spod ochrony, Usługi Ekologiczne Alojzy Przemyski;
4. Odpowiedź z dnia 16.12.2024 r. na uwagi zawarte w Postanowieniu RDOŚ (WPN-II.622.1.2022.ELO z dnia 20.12.2022r.) dotyczącego odmówienia uzgodnienia projektu zmiany uchwały Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego w sprawie zmiany uchwały Nr XXXV/624/13 z dnia 23 września 2013r. dotyczącej Jeleniowsko-Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu z dn. 20.12.2022 r. (Zn. Spr. WPN-11.622.1.2022.ELO). Usługi Ekologiczne dr Alojzy Przemyski, dr Dariusz Wojdan;
5. Raport o oddziaływaniu na środowisko planowanego poszerzenia zakresu eksploatacji złoża dolomitów dewońskich „Wszachów I” w miejscowości Wszachów, gm. Baćkowice i w miejscowości Melonek, gm. Łągów; mgr inż. Łukasz Orzechowski, mgr Krzysztof Przybyszewski, mgr inż. Ewa Stańczyk, mgr inż. Krystyna Wójcik Daniluk; Kielce 2023 r.;
6. Raport ocena oddziaływania przedsięwzięcia inwestycji „Kontynuacja eksploatacji odkrywkowej dolomitów dewońskich ze złoża „Wszachów II” poprzez zmianę granic poziomych wyrobiska do

- rzędnej + 235 m n.p.m. w msc. Wszachów, gm. Baćkowice, powiat opatowski, województwo świętokrzyskie”, Eco-Raport Orzechowski Tomasz; Kielce 2021 r.;
7. Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z zamierzonym wykonywaniem odwodnienia w celu wydobywania kopaliny ze złoża dolomitów dewońskich „Komorniki 2”, POL-STONE, Kazimiera Doroz, Aleksandra Szczęśniak-Szlagowska, Kielce, 2019 r.;
  8. Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z zamierzonym wykonywaniem odwodnień w celu wydobywania kopaliny ze złoża dolomitów dewońskich „Wszachów II”, “GEOMAN” Usługi Geologiczne mgr inż. Ryszard Knapczyk; Kielce 2019 r.;
  9. Dodatek nr 1 do dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku z zamierzonym wykonywaniem odwodnień w celu wydobywania kopaliny ze złoża dolomitów dewońskich „Wszachów II”, mgr inż. Aleksandra Szczęśniak- Szlagowska, mgr inż. Ewa Stańczyk, mgr Krzysztof Przybyszewski; Przedsiębiorstwo Projektowo- Usługowe „Area” S.C., Kielce, luty 2024 r.;
  10. Dodatek nr 2 do dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku ze zmianą poziomu odwadniania złoża dolomitów dewońskich „Wszachów I” do rzędnej 220 m n.p.m. (wg stanu na 31.12.2018 r.), P.P.U.”AREA” S.C., Kielce, 2019 r.;
  11. Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z zamierzonym wykonywaniem odwodnień w celu wydobywania kopaliny ze złoża dolomitów dewońskich „Wszachów III”, mgr inż. Aleksandra Szczęśniak- Szlagowska, mgr inż. Ewa Stańczyk, mgr Krzysztof Przybyszewski; Przedsiębiorstwo Projektowo- Usługowe „Area” S.C., Kielce, 2020 r.;
  12. Dodatek nr 1 do dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku z zamierzonym wykonywaniem odwodnień w celu wydobywania kopaliny ze złoża dolomitów dewońskich „Wszachów III”, mgr inż. Aleksandra Szczęśniak- Szlagowska, mgr inż. Ewa Stańczyk, mgr Krzysztof Przybyszewski; Przedsiębiorstwo Projektowo- Usługowe „Area” S.C., Kielce, styczeń 2024 r.;
  13. Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z projektowanym odwodnieniem II poziomu eksploatacyjnego złoża dolomitów „Wszachów I”, Biuro Usług Hydrogeologicznych i Ochrony Środowiska- Eugeniusz Florek, 2006 r.;
  14. Dodatek nr 1 do dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku ze zmianą poziomu odwadniania złoża dolomitów dewońskich „Wszachów I” do rzędnych +254 m n.p.m. i +235 m n.p.m., Renata Okrajewska, 2010 r.;
  15. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023 poz. 300);
  16. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice przyjęte Uchwałą Nr II/9/2002 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 04.12.2002 r. wraz z I zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice, przyjętą Uchwałą Nr XIX/123/2012 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 29.06.2012 r. oraz Zmianą Nr 2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice, przyjętą Uchwałą Nr XXVI/142/16 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 28 listopada 2016 r. oraz Zmianą Nr 3 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice, przyjętą Uchwałą Nr XXXII/153/21 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 26 stycznia 2021r.;
  17. Opis założeń do opracowywanych projektów zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Jeleniowska, Kielce 2018 r.;

18. Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 20 stycznia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Jeleniowska (PLH260028) (Dz.U. 2022 poz. 344);
19. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Jeleniowska - projekt 2019 r.;
20. Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Jeleniowska;
21. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego, Uchwała Nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 r. w sprawie uchwalenia zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego;
22. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2015 – 2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025, Uchwała Nr XX/290/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 15 lutego 2016 r. w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2015 – 2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025;
23. Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego;
24. Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim. Raport wojewódzki za rok 2023, GIOŚ 2024;
25. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce; Włodzimierz Jędrzejewski, Sabina Nowak, Krystyna Stachura, Michał Skierczyński, Robert W. Mysłajek, Krzysztof Niedziałkowski, Bogumiła Jędrzejewska, Jan M. Wójcik, Hanna Zalewska, Małgorzata Pilot, Marcin Górny, Rafał T. Kurek, Radosław Ślusarczyk; Zakład Badania Ssaków Polskiej Akademii Nauk; Białowieża 2011;
26. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, red. Roman Bednarek, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2012 r.;
27. Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska – Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., Jadłowski M., Kistowski M., Kot R., Krąż P., Lechnio J., Macias A., Majchrowska A., Malinowska E., Migoń P., Myga – Piątek U., Nita J., Papińska E., Rodzik J., Strzyż M., Terpiłowski S., Ziaja W.: Physico-geographical mesoregions of Poland: verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data, *Geographia Polonica* 2018, Volume 91, Issue 2, pp. 143-170.
28. Degórski M. 2014. Korytarze ekologiczne a infrastruktura transportowa w Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030. *Przestrzeń i Regiony*: 29-39.
29. Dembińska-Cyran I. 2009. Rozwój infrastruktury drogowej a korytarze ekologiczne i sieć Natura 2000 w Polsce. *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Ekonomiczne Problemy Usług*, 32 *Finansowanie rozwoju transportu europejskiego*: 207-221.
30. Iuell B., Bekker G.J., Curerus R., Dufek J., Fry G., Hicks C., Hlaváč V., Keller V.M., Rosell C., Sangwine T., Torslov N., Wandall B. 2003. COST 341 – Wildlife and traffic: a European handbook for identifying conflicts and designing solutions. KNNV Publisher, Delft.
31. Kistowski M. 2008. Korytarze ekologiczne w ocenach oddziaływania na środowisko planów zagospodarowania przestrzennego szczebla krajowego i regionalnego. [W:] Jędrzejewski W. In Ławreszuk D.(red.). *Ochrona łączności ekologicznej w Polsce. Materiały konferencji międzynarodowej „Wdrażanie koncepcji korytarzy ekologicznych w Polsce”* ZBS PAN, Białowieża: 20-22.
32. Rozenau-Rybowicz A., Baranowska-Janota M. 2007. Korytarze ekologiczne w planowaniu przestrzennym. *Problemy Rozwoju Miast* 1-2: 132-142.
33. Wierzbowski A., Krzeczyńska M., Woźniak P. 2017. Ochrona starych kamieniołomów jako obiektów przyrodniczych o walorach naukowych, edukacyjnych i geoturystycznych – teoria a praktyka. *Hereditas Minariorum* 4: 135-151. <http://fbc.pionier.net.pl/id/oai:dbc.wroc.pl:72355>

2. USTALENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE I ZAKRES PROJEKTU ZMIANY PLANU

Projekt *Zmiany Nr 3 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice*, będący przedmiotem niniejszej „Prognozy oddziaływania na środowisko...”, stanowi realizację uchwały Rady Gminy w Baćkowicach Nr XXXIII/163/21 z dnia 18 marca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia *Zmiany Nr 3 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice*.

Celem opracowania *Zmiany Nr 3 mpzp* jest wprowadzenie zmian wynikających ze zgłoszonych wniosków mieszkańców w zakresie zabudowy mieszkalnej w miejscowości Baćkowice. W obecnej *Zmianie Nr 3 mpzp* teren będący przedmiotem zmiany otrzymuje oznaczenie:

- **MN** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- **RM** – tereny zabudowy zagrodowej;
- **U** – teren usług handlu;
- **US** – teren usług sportu i rekreacji;
- **PGe** – tereny powierzchniowej eksploatacji górniczej;
- **PG** – tereny zaplecza technicznego i infrastrukturalnego kopalni;
- **PG.PEF** – teren zaplecza technicznego i infrastrukturalnego kopalni i/lub elektrowni fotowoltaicznej;
- **IT.h** – teren infrastruktury technicznej – budowla hydrotechniczna;
- **IT.u** – teren wodociągów – ujęcie wody;
- **KDZ** – teren drogi publicznej klasy zbiorczej;
- **KDD** – tereny dróg publicznych klasy dojazdowej;
- **KDW** – tereny dróg wewnętrznych;
- **WS** – tereny wód powierzchniowych śródlądowych;
- **ZW** – tereny zieleni wokół zbiornika wodnego;
- **ZN** – tereny zieleni naturalnej;
- **ZL** – tereny lasów;
- **ZLd** – tereny dolesień;
- **RZ** – tereny łąk i pastwisk;
- **R** – tereny gruntów ornych oraz upraw;

2.2. POWIĄZANIA PROJEKTU ZMIANY PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI

Projekt *Zmiany Nr 3 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice* powiązany jest z innymi dokumentami:

1. Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego (z 2014 r.)

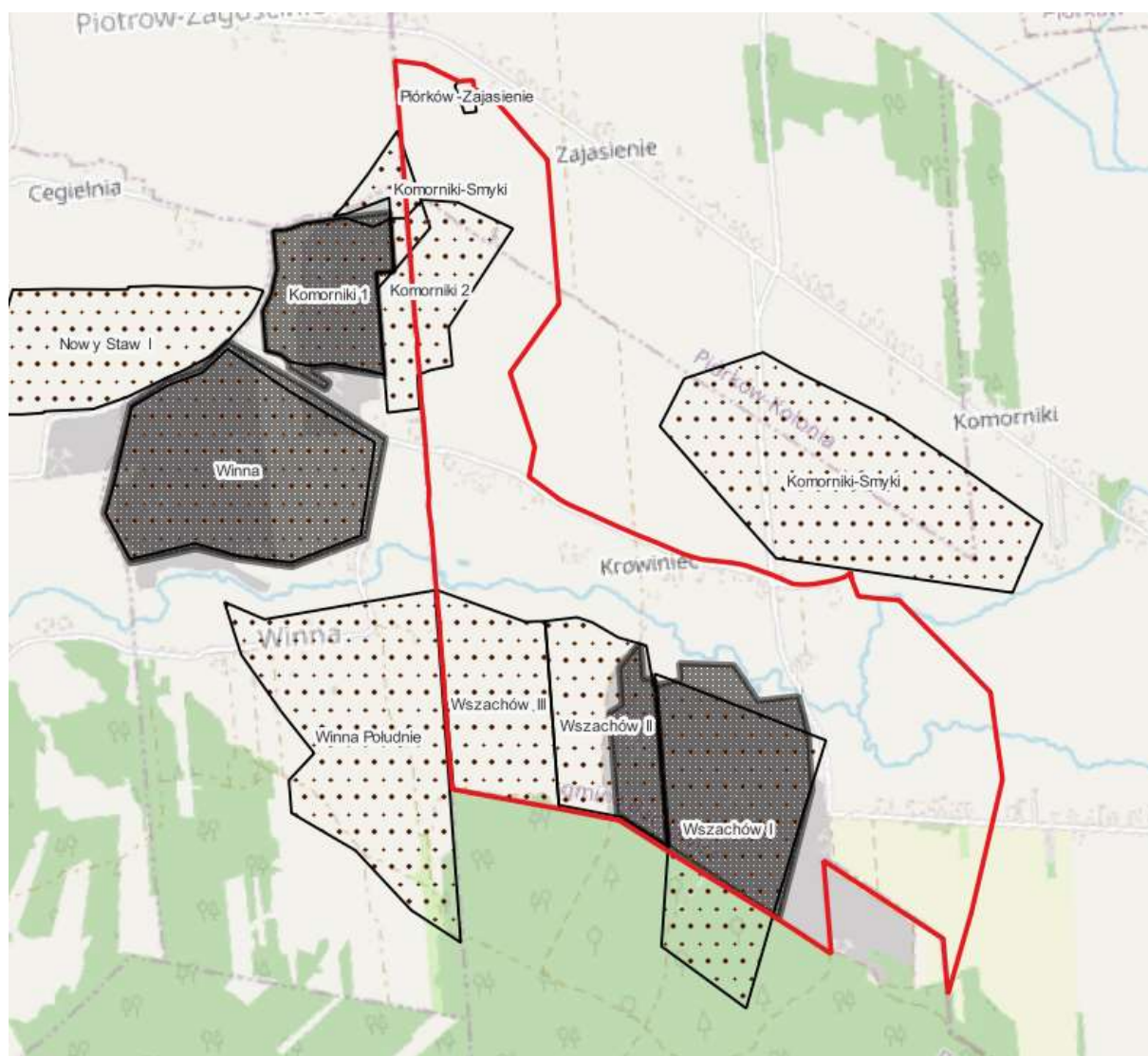
W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego (z 2014 r.) gminę Baćkowice zakwalifikowano do obszaru o najniższym stopniu rozwoju i pogarszających się perspektywach rozwoju. Założenia projektu *Zmiany mpzp* odpowiadają więc potrzebom mieszkańców wskazanym w dokumencie.

2. Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Baćkowice

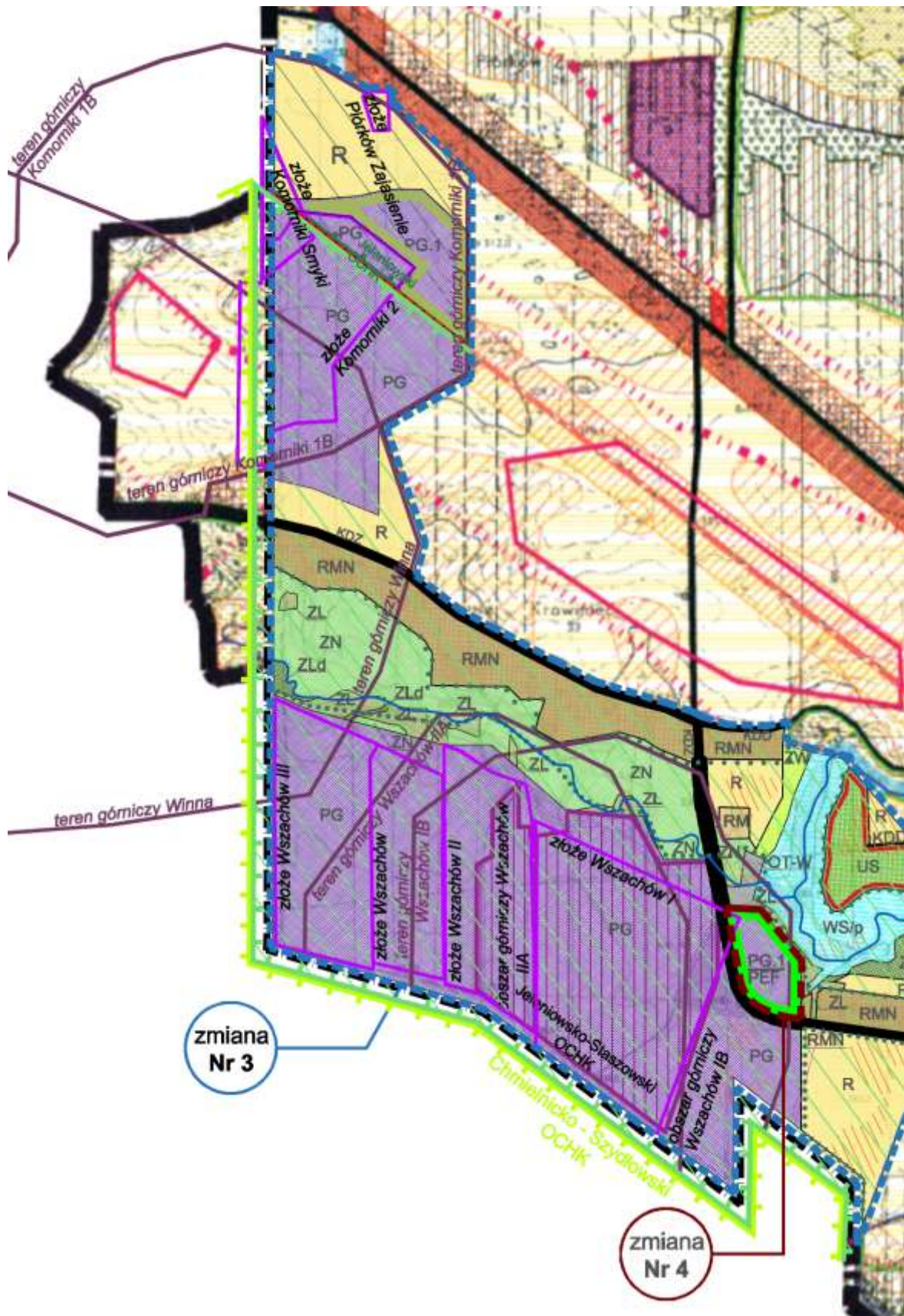
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Baćkowice przyjęto Uchwałą Nr II/9/2002 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 4.12.2002 r. wraz z jego zmianami.

W zakresie działalności wydobywczej dopuszcza się wydobywanie kopalin spod poziomu wód podziemnych i odwadnianie złóż, o ile dla danego przedsięwzięcia procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko prowadzona na etapie inwestycyjnym, koncesyjnym wykaże brak znacząco negatywnego wpływu na środowisko. Powyższe bezwzględnie dopuszczone może być jedynie po udokumentowaniu braku szkodliwego oddziaływania na środowisko, w tym zapewnienia bezpieczeństwa pracy studni głębinowych zapewniających wodę pitną dla ludności i po przeprowadzeniu analiz, dokumentacji i badań wynikających z przepisów odrębnych.

Obecnie w gminie Baćkowice, w granicach projektu mpzp, wydobyte jest wydobywanie dolomitów ze złóż: „WSZACHÓW I” i złoża „WSZACHÓW II”.

Rysunek 1. W granicach projektu planu eksploatacja prowadzona jest jedynie w złożu Wszachów I i Wszachów II

Rysunek 2. Fragment obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Baćkowitz

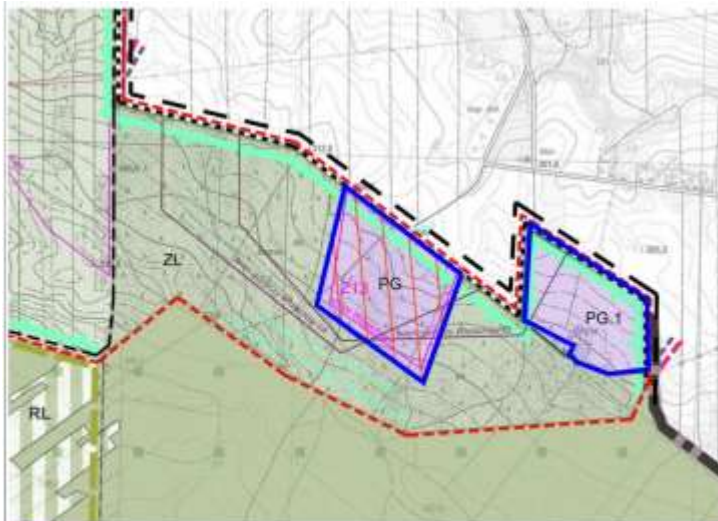
W trosce o zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych regionu oraz mając na uwadze aktualny stan środowiska zmienionego w wyniku eksploatacji złóż przyjmuje się zasadnicze kierunki działań w tej dziedzinie gospodarki:

- Wydobycie kopalin należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi koncesjami i przepisami odrębnymi w tym zakresie.
- zakłady przerobcze surowców mineralnych powinny zachowywać wymagania w zakresie poziomu hałasu i pyłu, wskazane w przepisach odrębnych;
- oszczędne i racjonalne korzystanie z zasobów oraz zminimalizowanie niekorzystnych skutków eksploatacji,
- poprawę stanu środowiska zmienionego w wyniku działalności górniczej,
- nakazuje się sukcesywną rekultywację terenów poeksploatacyjnych zgodnie z decyzją właściwego organu,
- wszechstronne wykorzystanie kopalin (kopaliny głównej, towarzyszącej oraz surowców z hałd i składowisk górniczych),
  - przestrzeganie zasad bezpieczeństwa eksploatacji w odniesieniu do obszarów zamieszkałych, atrakcyjnych turystycznie, o wysokich walorach przyrodniczych i rolniczych,
- likwidacja nielegalnego wydobycia kopalin na potrzeby lokalne,
- wykorzystanie terenów poeksploatacyjnych dla rozwoju turystyki i kolekcjonerstwa minerałów, skał i okazów paleontologicznych, szczególnie tych rzadko spotykanych i unikatowych w skali regionu lub też innych zgodnych z aktualnymi trendami rozwoju takich terenów,
- stosowanie w zakładach wydobywczych i przerobczych urządzeń ochrony środowiska i sukcesywnej ich modernizacji (szczególnie w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, ochrony powietrza i przed hałasem),
- studium wskazuje teren PG/p jako obszar potencjalny występowania złóż surowców mineralnych.

W przypadku stwierdzenia badaniami geologicznymi braku występowania złóż teren ten należy traktować jako rolny lub jako obszar zaplecza technicznego kopalni.

3. Sąsiadujące mpzp

Z początkiem 2023 roku Rada Miejska w Łagowie podjęła Uchwałę Nr LIX/473/22 z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie Zmiany Nr 1 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Melonek na terenie gminy Łagów. Rozdział 1. Ogólne ustalenia realizacyjne planu. §5.6 - zezwolono na eksploatację kopaliny w warstwie suchej do 2 m rezerwy warstwy nad ustabilizowanym poziomem wód podziemnych, który zgodnie z obowiązującymi dokumentacjami geologicznymi i hydrogeologicznymi, w wyniku eksploatacji odwadnianej północnej części złoża „Wszachów I” kształtuje się na poziomie 240 m n.p.m.

GRANICA TERENU OBJĘTEGO ZMIANĄ Nr 1 MIEJSCOWEGO PLANU

- KIERUNKI OCHRONY ŚRODOWISZA PRZYRODNICZEGO**
- TERENY LASÓW - ZL
  - OBSZARY DO ZALEBIEŃ - RL
  - GRANICE OBSZARÓW CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
- ODNACZENIA RINE**
- GRANICA POWIATU
  - GRANICA GMINY - GRANICA OPRACOWANIA STUDIUM
  - GRANICE SEKCYJNE
- STREŻY POLITYKI PRZESTRZENNEJ**
- STREŻA KRAJOBRAZOWA - TURYSTYCZNA
- I. Oznaczenia ogólne:**
- Granicz obszary ujęciowania wody studziennej
  - Granicz sekcji
  - Granicz granicy legieł
  - Granicz powiatu
- II. Powiązania przyrodnicze:**
- OCHK Chmielnicko - Szydłowski
- III. Ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym:**
- Granicz terenów ziłk (ZL)
  - Granicz terenów górniczych (TIG)
  - Wskazać obszary wymagające zmiany przeznaczenia granicze istniejących na cele rekreacyjne i rekreacji na etapie mapy
- V. Przeznaczenie terenów:**
- TERENY ZABUDOWY:**
- PG.1 Tereny działalności górniczej (bez dopuszczenia eksploatacji surowców)
  - PG.2 Tereny działalności górniczej i eksploatacji surowców
- TERENY OTWARTE:**
- Tereny w celu parków

LEGENDA

USTALENIA OBOWIĄZUJĄCE PLANU

- GRANICA TERENU OBJĘTEGO PLANEM
  - LINE ROZGRANICZAJĄCE TERENY O RÓŻNYM PRZEZNACZENIU LUB RÓŻNYCH ZASADACH ZAGOSPODAROWANIA
  - PG.1 TEREN POWIERZCHNIOWEJ EKSPLOATACJI GÓRNICZEJ
  - PG.2 TEREN DZIAŁALNOŚCI GÓRNICZEJ
- OZNACZENIA WYNIKAJĄCE Z PRZEPISÓW ODREBNYCH I INFORMACYJNE**
- ZŁOŻE "WSZACHÓW I" (K0 7532)
  - TERENY GÓRNICZE "WSZACHÓW IIA" I "WSZACHÓW IIB"
  - GRANICA I OBSZAR CHMIELNICKO-SZYDŁOWSKI OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
  - ZŁOŻE "WSZACHÓW I" - PRZEBIEG GRANIC ZŁOŻA POZA TERENEM OBRACOWANIA PLANU
  - TERENY GÓRNICZE "WSZACHÓW IIA" I "WSZACHÓW IC" - PRZEBIEG POZA TERENEM OBRACOWANIA PLANU
  - OBSZAR GÓRNICZY "WSZACHÓW IC" - PRZEBIEG POZA TERENEM OBRACOWANIA PLANU
  - GRANICA I OBSZAR CHMIELNICKO-SZYDŁOWSKI OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU - PRZEBIEG POZA TERENEM OBRACOWANIA PLANU

3. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA

3.1. POŁOŻENIE TERENÓW OBJĘTYCH PROJEKTEM ZMIANY DOKUMENTU ORAZ STAN ICH ZAINWESTOWANIA

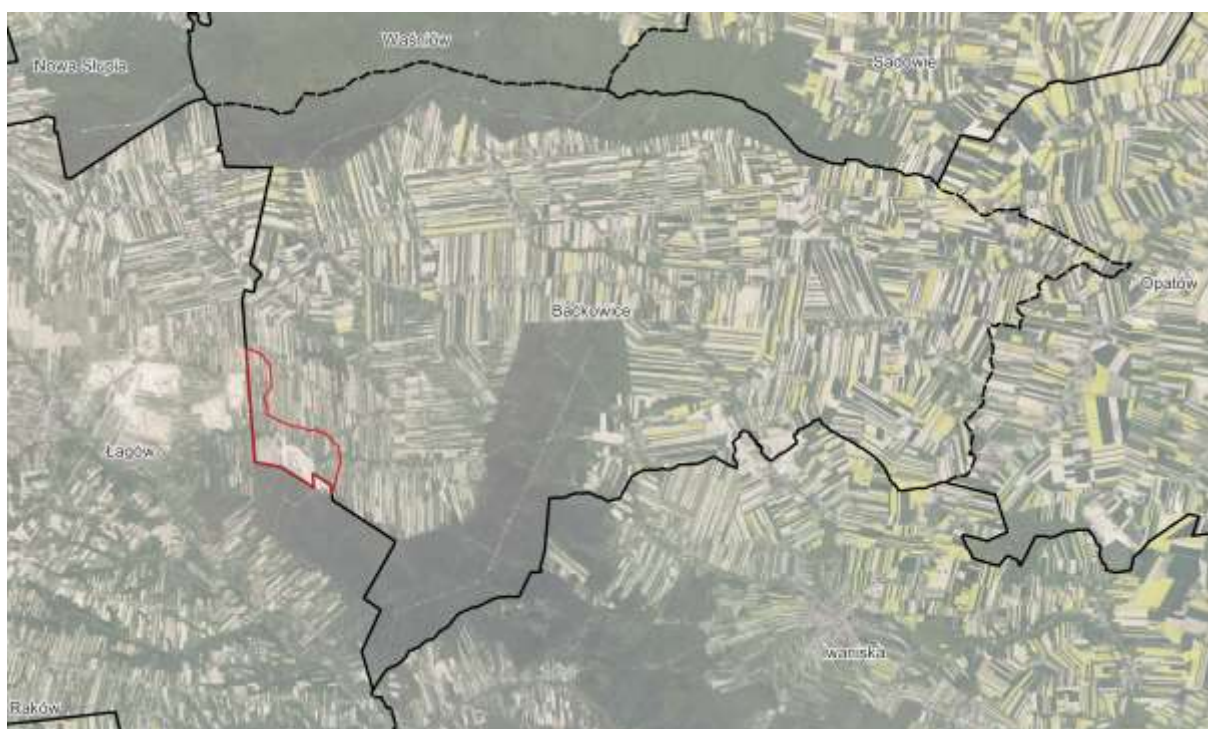
Tereny objęte *Zmianą Nr 3 planu* położone są w centralnej części gminy, w obrębach: Wszachów i Piórków.

Gmina Baćkowice położona jest we wschodniej części województwa świętokrzyskiego, w powiecie opatowskim.

Pod względem fizyczno – geograficznym (J. Kondracki 2002, Solon J. 2018) obszar *Zmiany planu* położony jest w prowincji Wyżyny Polskie (34), podprowincji Wyżyna Małopolska (342), makroregionie Wyżyna Kielecka (342.3), mezoregionie Góry Świętokrzyskie (342.34-35) oraz niewielki fragment – wschodni cypel gminy (okolice Oziębłowa) należy do mezoregionu Wyżyna Sandomierska (342.36). Góry Świętokrzyskie są częścią Wyżyny Kielecko – Sandomierskiej, wchodzącej w skład Wyżyny Środkowomałopolskiej, i jeszcze w XIX w. często określane były m. in. jako Góry Środkowomałopolskie czy Góry Sandomierskie.

Gmina graniczy od północy z gminami: Waśniów, Sadowie i Opatów, od wschodu z gminami: Opatów i Iwaniska, od południa z gminami: Opatów, Iwaniska i od zachodu z gminą Łagów. Gmina Baćkowice jest gminą typowo rolniczą z niskim udziałem terenów leśnych.

Teren *Zmiany planu* dotyczy terenów powierzchniowej eksploatacji złoża oraz działalności górniczej, terenów rolnych, zabudowy wsi Wszachów oraz wód powierzchniowych rzeki Wszachowianki.

Rysunek 3. Położenie terenów objętych zmianą planu na tle granic administracyjnych gminy Baćkowice (kolorem czerwonym)

Rysunek 4. Zagospodarowanie terenów w granicach zmiany planu

3.2. CHARAKTERYSTYKA TERENU POD KĄTEM SYSTEMU POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH

Teren objęty projektem *zmiany planu* położony na obszarze dwóch form ochrony przyrody:

Część północna leży w granicach Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, a część południowa leży w granicach Jeleniowsko-Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Jeleniowsko-Staszowski Obszar Chronionego Krajobrazu został utworzony 05.01.1996 roku rozporządzeniem Nr 1 Wojewody Tarnobrzeskiego (Dz. Urz. Woj. Tarnobrz. Nr 1, poz. 1). Obowiązującą podstawę prawną stanowi Uchwała Nr XXXV/624/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca wyznaczenia Jeleniowsko-Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 3316). Całkowita powierzchnia obszaru wynosi 31 524 ha. Na terenie gminy Baćkowice JOChK zajmuje 2 318 ha (7,3 %). Obszar objęto ochroną ze względu na wyjątkowy, bardzo zróżnicowany krajobraz oraz zmienność i bogactwo ekosystemów. Jest to obszar o bardzo urozmaiconej rzeźbie i silnie zalesiony. Lasy stanowią ok. 55%, a użytki rolne ok. 40% stanowiąc lokalny ciąg ekologiczny.

Obszar gminy położony jest poza głównymi korytarzami ekologicznymi. W odległości ok. 3,8 km na zachód od granic gminy Baćkowice przebiega Główny Korytarz Ekologiczny Łysogóry (GKPdC-8C). Korytarz ekologiczny nie jest formą ochrony przyrody i nie podlega ochronie na mocy prawa. Jednak jego funkcjonowanie konieczne jest do zachowania ciągłości i integralności sieci Natura 2000. Z dyrektywy siedliskowej nie wynika, aby obowiązek zachowania struktury i funkcji (m.in. ekologicznych) dotyczył samych obszarów Natura 2000. Gdy ich istnienie jest konieczne dla zachowania siedlisk i gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, odpowiednia struktura i funkcje powinny być utrzymane także na obszarach nieobjętych ochroną prawną w ramach sieci Natura 2000, a szczególnie w obrębie korytarzy ekologicznych łączących obszary N2000 (M.Kistowski, M.Pchałek 2009). Z tego względu niezbędnym jest zapewnienie drożności korytarza ekologicznego celem zachowania spójności sieci Natura 2000.

Rysunek 5. Formy ochrony przyrody w rejonie wydobywania surowców Lągow i Baćkowice - ciemnym szrafem oznaczono obszary górnicze. Zielonym szrafem oznaczono tereny chronione – cały rysunek

Rysunek 6. Położenie terenu Zmiany Nr 3 planu względem form ochrony przyrody

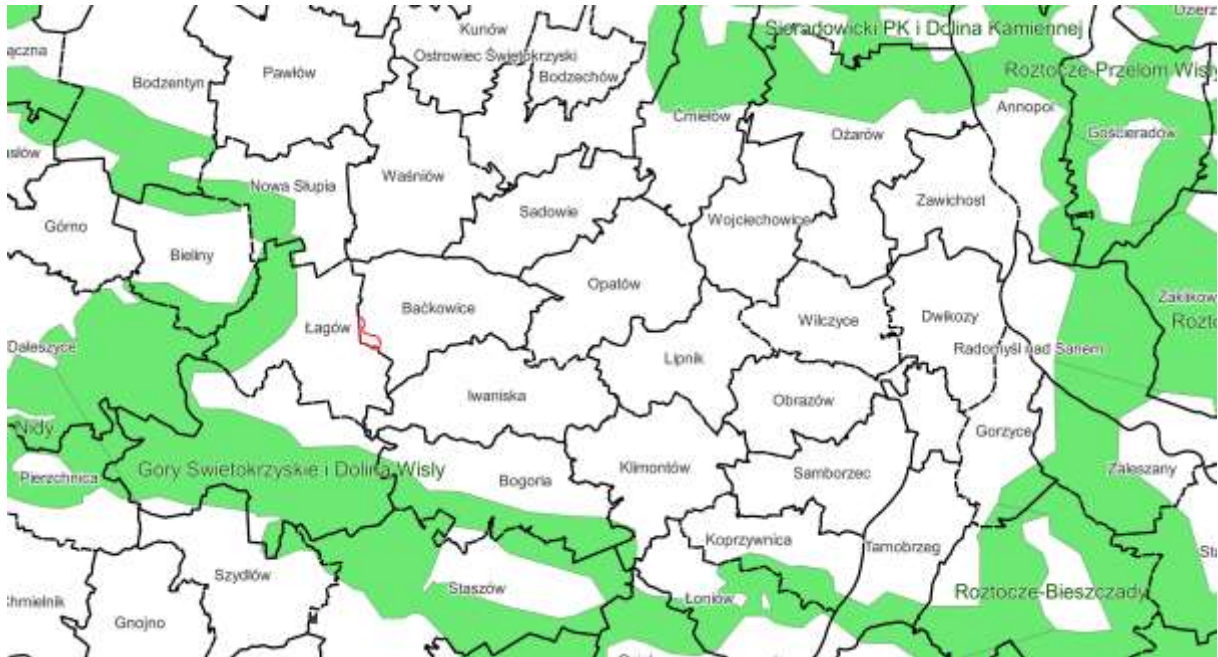
Jeleniowski Obszar Chronionego Krajobrazu został utworzony 17. 10. 2001 roku rozporządzeniem Nr 335/2001 Wojewody Świętokrzyskiego (Dz. Urz. Woj. Święt. Nr 108 poz. 1271). Całkowita powierzchnia obszaru wynosi 10 638 ha. Na terenie gminy Baćkowiec JOChK zajmuje 2 576 ha (24,2 %) i położony jest w całości na terenie otuliny Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego. Obowiązującą podstawę prawną stanowi Uchwała Nr XLIX/879/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 3153 z dnia 25.11.2014 r.). Obszar objęto ochroną ze względu na bogactwo ekosystemów i bardzo zróżnicowany krajobraz i rzeźbę terenu oraz funkcję korytarzy ekologicznych. Obszar obejmuje głównie tereny użytkowane rolniczo i obszary zurbanizowane. Użytki rolne zajmują 79% ogólnej powierzchni, lasy tylko 11%. Otulina to obszar charakteryzujący się ogromnymi walorami przyrodniczo krajobrazowymi.

Dalej na północ w odległości ok. 2,5 km przebiegają granice Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego.

Jeleniowski Park Krajobrazowy został powołany Uchwałą Nr XLIX/871/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie utworzenia Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 17 z dn. 08.01.2015 r.) zmieniony Uchwałą Nr XLVIII/673/18 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 17 września 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 3315 z dn. 24.09.2018 r.). Całkowita powierzchnia Parku wynosi 4218,2 ha, z czego na terenie gminy Baćkowiec Park zajmuje (1 042,7 ha) co stanowi 24,2%. Wokół Parku wyznaczono otulinę o powierzchni 10 638 ha, która na terenie gminy Baćkowiec zajmuje powierzchnię 2 576 ha, co stanowi 24,2% jej całkowitej powierzchni. Jak wspomniano powyżej na terenie otuliny Parku utworzony został Jeleniowski Obszar Chronionego Krajobrazu.

Krajobraz tego obszaru kształtuje malownicze Pasma Jeleniowskie, porośnięte lasami z dużym udziałem zbiorowisk jodłowo-bukowych. Lasy zajmują 66% powierzchni Parku i 3% powierzchni otuliny. Na terenach leśnych występują cztery typy siedliskowe lasu, największy powierzchniowo udział ma las górski i las górski mieszany (głównie w zespole buczyny karpackiej). Odrębny charakter

reprezentuje flora porastająca zbocza wąwozów z wychodniami skał dewońskich w okolicach wsi Grzegorzowice i Skała. Występują tu naturalne murawy i zarośla kserotermiczne z szeregiem roślin kserotermicznych. Na obszarze Parku znajduje się wiele obiektów świadczących o bogactwie dziedzictwa kulturowego. Północne i południowe zbocze Pasma Jeleniowskiego to miejsce występowania licznych stanowisk archeologicznych związanych z intensywną działalnością starożytnego górnictwa i dymarkowego hutnictwa żelaza, datowanego na okres wpływów rzymskich i celtyckich (od I w p.n.e. do IV w n.e.).

Rysunek 7. Przebieg głównego korytarza ekologicznego [źródło: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska]

Tereny objęte Zmianą Nr 3 planu leżą w odległości ponad 3,5 km od granic obszaru **Natura 2000 PLH260028 Ostoja Jeleniowska**. Obszar Natura 2000 PLH260028 obejmuje wschodnią część Pasma Bielińskiego ze wzniesieniami: Duża Skała, Góra Drogosiowa i Wał Małacentowski oraz Pasma Jeleniowskie Gór Świętokrzyskich na odcinku od Góry Jeleniowskiej do Góry Witosławskiej. Pasma to stanowi przedłużenie Pasma Łysogórskiego. Jest to jeden z większych kompleksów leśnych, w którym największy udział mają lasy bukowo – jodłowe (żyźne i kwaśne buczyny, wyżynne bory jodłowe). Poza tym występują tu graby i łągi. Łąki świeże i trzęślicowe w obszarze zajmują znikome powierzchnie. Ostoja Jeleniowska zabezpiecza fragment naturalnego lasu o charakterze górskim na niżu z obecnością gatunków chronionych i górskich. Pod względem przyrodniczym i geologicznym przypomina teren Świętokrzyskiego Parku Narodowego. Oprócz lasów występują tu także dobrze wykształcone siedliska przyrodnicze, takie jak piargi i gołoborza. Przedmiotami ochrony w obszarze objętym opracowaniem są następujące siedliska przyrodnicze oraz gatunki zwierząt:

- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
- 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo – Fagetum*)
- 91F0 Łęgowe lasy dębowo – wiązowo – jesionowe (*Ficario – Ulmetum*).

Lista przedmiotów ochrony może ulec weryfikacji w toku prac [Opis założeń do opracowywanych projektów planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, 2018].

Jeszcze dalej - w odległości ponad 9,5 km przebiegają granice **Obszaru Natura 2000 PLH260036 Ostoja Żywnów**. Ostoja Żywnów stanowi płaska wyżyna z bardzo gęstą siecią dolin i wąwozów. Dominującą częścią krajobrazu są doliny Koprzywianki i Kacanki. Rzeki meandrują stwarzając dogodnie siedliska dla łąk oraz płatów łągów. Zbocza dolin i wąwozów oraz skarpy śródpolne pokrywają ciepłolubne murawy. Największe znaczenie w ostoi mają bardzo dobrze wykształcone ekstensywnie użytkowane świeże łąki, fragmenty muraw kserotermicznych, zbiorowiska łągowe oraz grądy. Przedmiotami ochrony w obszarze są następujące siedliska przyrodnicze i gatunki zwierząt:

- 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*
- 6120 Ciepłolubne śródładowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*)
- 6210 Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis* *Festucion pallentis*)
- 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Athenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe
- 1060 czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*
- 6177 modraszek telejus *Phengaris teleius*
- 1014 poczwarówka zwężona *Vertigo angustior*
- 1032 skójka gruboskorupowa *Unio crassus*
- 1096 minóg strumieniowy *Lampetra planeri*
- 1163 głowacz białopłetwy *Cottus gobio*

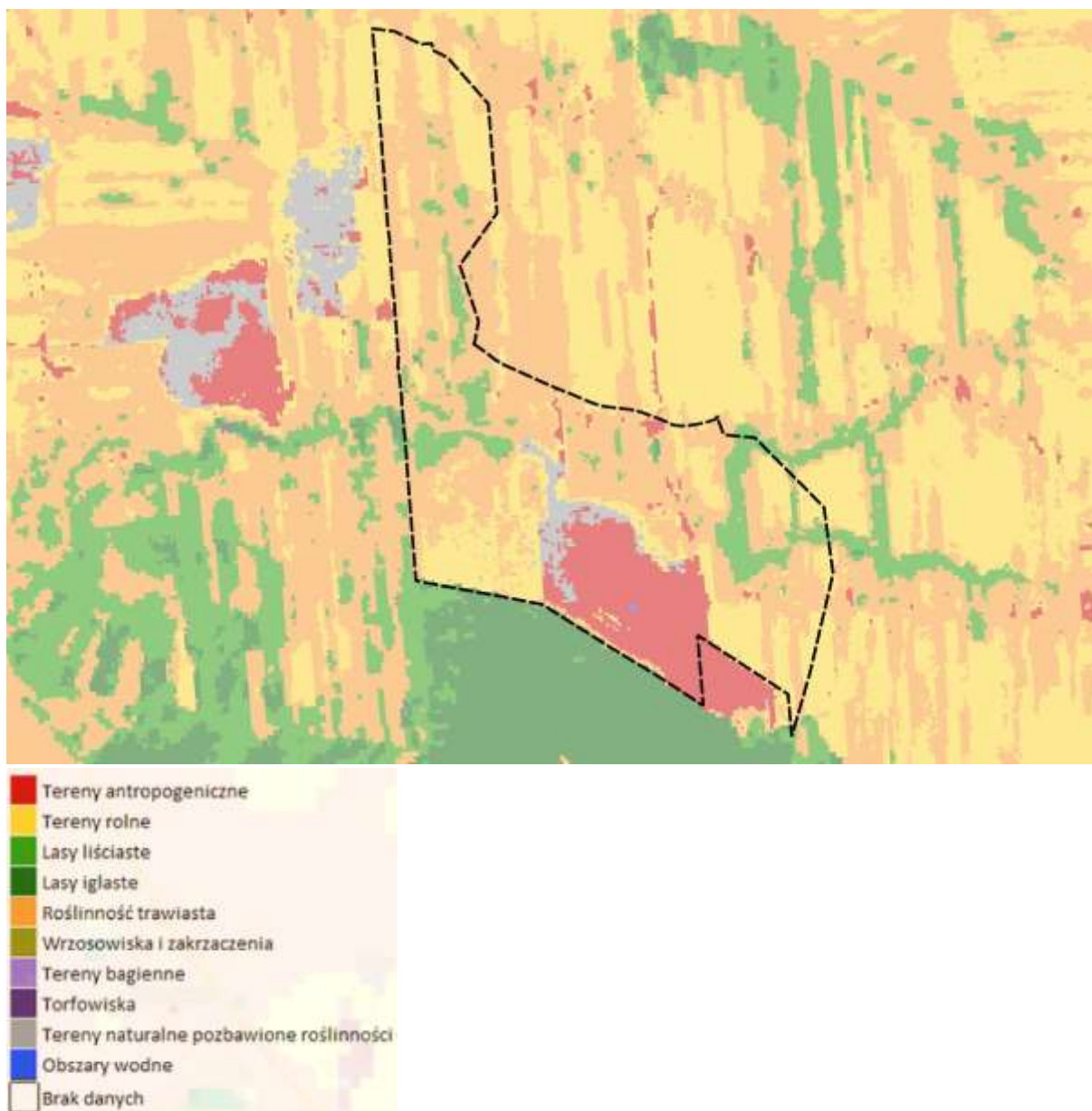
Lista przedmiotów ochrony może ulec weryfikacji w toku prac [Opis założeń do opracowywanych projektów planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, 2018].

Wskazuje się, że powyższe dane dotyczące powiązań przyrodniczych gminy oraz głównych korytarzy ekologicznych tj. ważnych elementów sieci ekologicznej, stanowią o niskiej randze terenu objętego *Zmianą planu* w sieci powiązań przyrodniczych na poziomie międzynarodowym i krajowym (obszar Natura 2000, park krajobrazowy, obszary chronionego krajobrazu).

3.3. WALORYZACJA FAUNISTYCZNA I FLORYSTYCZNA

Pod względem geobotanicznym (J. M. Matuszkiewicz 2008) przedmiotowy teren położony jest w prowincji Środkowoeuropejskiej, podprowincji Środkowoeuropejskiej Właściwej, dziale Wyżyn Południowopolskich (C). Część północną gminy obejmuje kraina Gór Świętokrzyskich (C.6), okręg Gór Świętokrzyskich Właściwych (C.6.2.) i podokręg Jeleniowski (C.6.2.d). Część południowa należy do krainy Wyżyn Miechowsko – Sandomierskich (C.5.), okręgu Wyżyny Sandomierskiej (C.5.3) i podokręgu Opatowskiego (C.5.3.a). Podokręg Opatowski to przede wszystkim pofalowane wyżyny z pokrywą lessową, na których występuje krajobraz grądowy. Pokrywa lessowa występująca tu na dużych powierzchniach umożliwiła powstanie bogatszych gleb.

Wśród roślinności nieleśnej, występuje zróżnicowanie od roślinności wodnej do łąk wilgotnych w dolinach cieków wodnych, zespołów muraw oraz zbiorowisk kserotermicznych. Roślinność kserotermiczna jest charakterystycznym składnikiem szaty roślinnej terenu gminy.

Rysunek 8. Teren objęty projektem planu to głównie tereny rolne i tereny roślinności trawiastej. Lasy liściaste występują w dolinie rzeki Wszachówki, a wzdłuż dróg rozwinęła się zabudowa wsi Wszachów. W części południowej, tereny antropogeniczne to tereny eksploatacji złóż Wszachów I i Wszachów II [źródło: Polska Agencja Kosmiczna]

Występuje głównie na podłożu lessowym, na siedliskach suchych i nasłonecznionych (ściany wąwozów lessowych, zbocza wzgórz, stromizny). **Na terenie objętym planem nie stwierdzono siedlisk przyrodniczych. Stwierdzone w granicach opracowania zbiorowiska roślinne ze znacznym udziałem gatunków kserotermicznych posiadają pewien walor przyrodniczy, głównie florystyczny, a także krajobrazowy - typowe dla lokalnych warunków siedliskowych.**

Należy zauważyć, że na polach i ugorach prowadzone są z różnym natężeniem zabiegi agrarne (oranie, koszenie) na przemian z ugorowaniem i odlogowaniem. Takie użytkowanie nie sprzyja wykształcaniu się bardziej stabilnych fitosocjologicznie postaci zespołów.

Zgodnie z ustawą o kształtowaniu ustroju rolnego - art. 2b. 1 - nabywca nieruchomości rolnej jest obowiązany prowadzić gospodarstwo rolne, w skład którego weszła nabyta nieruchomość rolna, przez okres co najmniej 5 lat od dnia nabycia przez niego tej nieruchomości, a w przypadku osoby fizycznej prowadzić to gospodarstwo osobiście. Teren, na którym stwierdzono gatunki kserotermiczne, zostały nabyte jako grunty rolne w 2020 roku, a właściciel prowadzi na nich, zgodnie z powyższym wymogiem, gospodarkę rolną.

Teren objęty projektem planu obejmuje głównie rolne i tereny roślinności trawiastej. Lasy liściaste występują w dolinie rzeki Wszachówki, a wzdłuż dróg rozwinęła się zabudowa wsi Wszachów. W części południowej, tereny antropogeniczne to tereny eksploatacji złóż Wszachów I i Wszachów II.

Rysunek 9. Od południa projekt planu sąsiaduje z lasami zarządzanymi przez Nadleśnictwo Łagów

Od południa projekt planu sąsiaduje z lasami zarządzanymi przez Nadleśnictwo Łagów. Zgodnie z informacjami zawartymi w Raporcie oos¹ grunty leśne o powierzchni 9,9221 ha, znajdujące się w obrębie obszaru górniczego przeznaczone zostały decyzją nr DLŁ-WNL.8130.60.2021.MP z dnia 24-08-2021 r. Ministra Klimatu i Środowiska na cele nierolnicze i nieleśne w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Łagów – część działek ewidencyjnych nr 624/2, 625 (obecnie są to działki 625/4, 624/6, 625/5, 624/7) obręb ewidencyjny Melonek tworzą zwarty kompleks leśny, będący w zasobach Nadleśnictwa Łagów. Drzewostany na siedlisku lasu świeżego wyżynnego tworzy w przeważającej części powierzchnii jodła *Abies alba* w wieku 61-70 lat, I lub II klasy bonitacji z 10 % udziałem sosny *Pinus sylvestris* lub świerka *Picea abies* w wieku również 61-70 lat, I i II klasy bonitacji. Domieszkowo występują: brzoza *Betula pendula*, dąb szypułkowy *Quercus robur*, jawor *Acer pseudoplatanus* i osika *Populus tremula*. Podszyt stanowią: dąb szypułkowy *Quercus robur*, brzoza *Betula pendula*, kruszyna *Frangula alnus*, dereń *Cornus mas*, jarząb *Sorbus aucuparia*, bez czarny *Sambucus nigra*, leszczyna pospolita *Corylus avellana*, oraz śliwa tarnina *Prunus spinosa*.

W warstwie zielonej występują: konwalia majowa *Convallaria majalis*, zawilec gajowy *Anemone nemorosa*, przylaszczka pospolita *Hepatica nobilis*, dąbrówka rozłogowa *Ajuga reptans*, fiołek

¹ Raport o oddziaływaniu na środowisko planowanego poszerzenia zakresu eksploatacji złoża dolomitów dewońskich „Wszachów I” w miejscowości Wszachów, gm. Baćkowice i w miejscowości Melonek, gm. Łagów; mgr inż. Łukasz Orzechowski, mgr Krzysztof Przybyszewski, mgr inż. Ewa Stańczyk, mgr inż. Krystyna Wójcik Daniluk; Kielce 2023 r.

leśny *Viola reichenbachiana*, poziomka pospolita *Fragaria vesca*, szczawik zajęczy *Oxalis acetosella*, malina kamionka *Rubus saxatilis*, borówka czarna *Vaccinium myrtillus*, jeżyna pofałdowana *Rubus plicatus*.

Nie stwierdzono obecności rzadkich gatunków roślin oraz zagrożonych wyginięciem, na ich obecność na tym terenie nie wskazują również materiały publikowane. Występują tu natomiast stanowiska gatunków, które do wejścia w życie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin były objęte ochroną prawną, jednak zgodnie z wyżej wymienionym rozporządzeniem status ochronności nie obejmuje już występujących tutaj gatunków roślin: konwalii majowej *Convallaria majalis*, kruszyny pospolitej *Frangula alnus*, kaliny koralowej *Viburnum opulus* oraz przyłaszczki pospolitej *Hepatica nobilis*.

Na nieeksploatowanych skarpach i zwałowiskach nadkładu sporadycznie występują: brzoza *Betula pendula*, dąb *Quercus robur*, wierzba *Salix alba*, głóg *Crataegus laevigata*, tarnina *Prunus spinosa* i róża dzika *Rosa canina*. Najczęściej spotykanymi gatunkami są: wyka ptasia *Vicia cracca*, firletka poszarpana *Lychnis flos-cuculi*, szczaw zwyczajny *Rumex acetosa*, jaskier ostry *Ranunculus acris*, kostrzewa łąkowa *Festuca pratensis*, krwawnik pospolity *Achillea millefolium*, podbiał pospolity *Tussilago farfara*.

Inwentaryzacja flory, w ramach opracowania Raportu oddziaływania na środowisko, występującej na badanym obszarze polegała na bezpośrednich obserwacjach i analizach terenu w okresie wegetacyjnym, a także na analizie zbiorowisk roślinnych oraz gleb. Poszukiwania i obserwacje skupione były głównie na odnalezieniu cennych gatunkach flory objętych ochroną prawną.

Na badanym obszarze dominują zbiorowiska synantropijne /ugory ,odłogi/. Ponadto, obecne są zbiorowiska leśne i zaroślowe. Wszystkie zbiorowiska roślinne są znacznie zmienione antropogenicznie i należą do roślinności pospolitej w kraju i regionie.

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Odległość od OG „Wszachów I”
1.	Goryczuszka orzęsiona	<i>Gentianopsis ciliata</i>	917 m
2.	Kocanka piaskowa	<i>Helichrysum arenarium</i>	748 m
3.	Parzydło leśne	<i>Aruncus dioicus</i>	785 m
4.	Wawrzynek wilczełyko	<i>Daphne mezereum</i>	810 m
5.	Zaraza wielka	<i>Orobanche elatior Sutton</i>	169 m
6.	Zawilec wielkokwiatowy	<i>Anemone sylvestris</i>	567 m

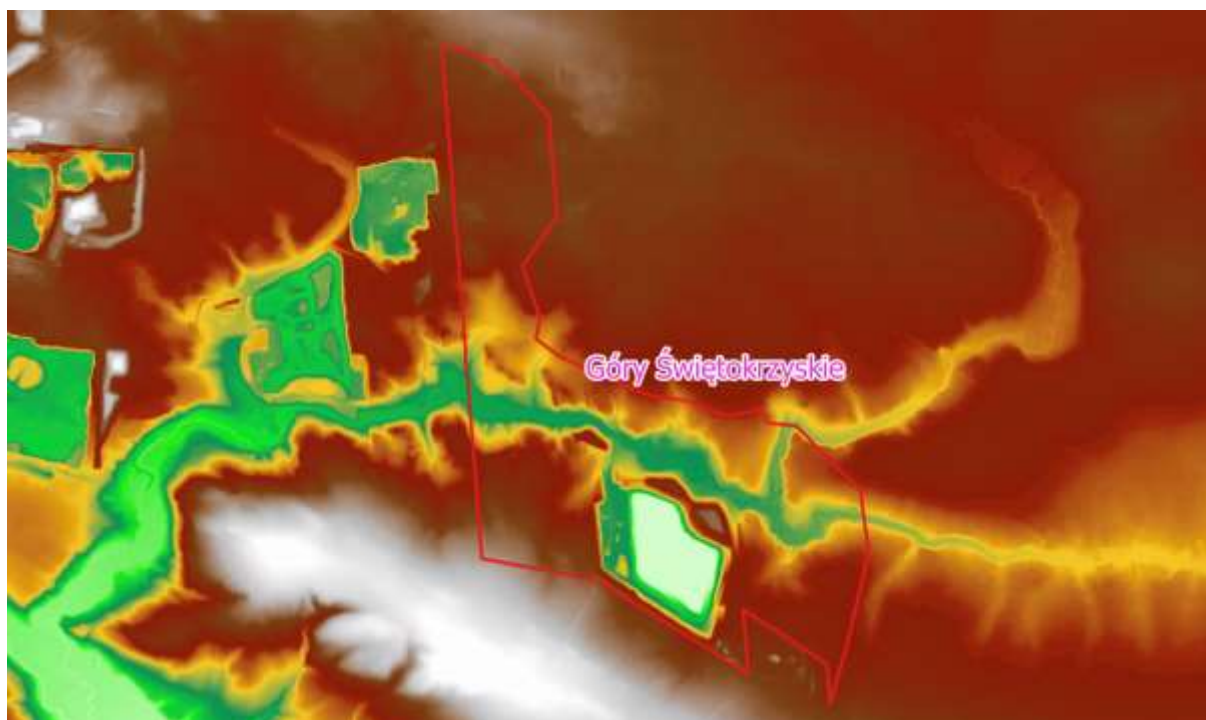
Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Odległość od OG „Wszachów I”
1.	Bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>	647 m
2.	Jaszczurka zwinka	<i>Lacerta agilis</i>	547 m
3.	Jeż europejski	<i>Erinaceus europaeus</i>	260 m
4.	kret	<i>Talpa</i>	865 m
5.	Łasica pospolita	<i>Mustela nivalis</i>	770 m
6.	Ropucha szara	<i>Bufo bufo</i>	979 m

7.	Trzmiel ziemny	<i>Bombus terrestris</i>	530 m
8.	Zaskroniec zwyczajny	<i>Natrix natrix</i>	935 m
9.	Żaba trawna	<i>Rana temporaria</i>	673 m

Charakterystycznym elementem krajobrazu są zadrzewienia śródpolne zwłaszcza występujące wzdłuż dolin rzecznych. W dolinach cieków wodnych dominują łągi z wierzbą, gęstym runem o charakterze zaroślowym. Takie środowisko zapewnia drożność korytarza migracji małych zwierząt, przede wszystkim tych które związane są ze środowiskiem wodnym. Zachowanie tych korytarzy jest kluczowe dla utrzymania spójności obszarów chronionych.

3.4. GEOLOGIA, MORFOLOGIA, ZASOBY NATURALNE I WALORY KRAJOBRAZOWE

Na terenie gminy występują następujące surowce mineralne: piaskowce, dolomity, wapienie, surowce ilaste i kruszywo naturalne.

Rysunek 10. Położenie fizyczno – geograficzne terenu objętego Zmianą Nr 3 planu [źródło: opracowanie własne na podstawie danych publicznych]

Piaskowce kambryjskie – piaskowce kwarcytowe zwarte przewarstwione ilowcami mulastymi budują najwyższe partie wzniesień Pasma Jeleniowskiego. Piaskowce dewońskie – piaskowce kwarcytowe drobnoziarniste, występują w rejonach Wszachowa, złoża: „Łazy”. Piaskowce triasowe: eksploatowane dorywczo w rejonie Olszownicy. Dolomity występują w złożach: Komorniki – Smyki, Janczyce, Piskrzyn, Wszachów. W złożach tych występują razem z innymi frakcjami skał węglanowych. Wapienie margliste – niewielkie fragmenty w złożach Bratkowszczyzna i Janczyce. Wapienie, jako kopalina główna w złożach Janczyce, Komorniki – Smyki, Bratkowszczyzna. Wapienie dolomityczne występują w złożach Piskrzyn, Komorniki – Smyki.

Surowce ilaste – gliny zwałowe i lessy, z uwagi na liczne zanieczyszczenia nie mają znaczenia surowcowego. Jedyne w okolicach Piórkowa występują łupki ilaste z konglomeratami fosforytów, które mogą być wykorzystywane do produkcji cementu.

Piaski. Występują w południowej części gminy. Zastosowanie w budownictwie mogą mieć piaski z rejonu Wszachowa.

Na terenie opracowania Zmiany nr 3 MPZP obowiązują tereny górnicze:

- 1) „Wszachów ID” ustanowiony koncesją udzieloną przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego znak: RKŚ-III.7422.1.22.2024 r. z dnia 9 stycznia 2025 r.,
- 2) „Wszachów II B” ustanowiony koncesją udzieloną przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego znak: ŚO-V.7422.1.25.2023 z dnia 6 listopada 2023 r.,
- 3) „Winna” ustanowiony koncesją udzieloną przez Ministra Środowiska Nr 42/99 z dnia 16.12.1999 r.,
- 4) „Komorniki 1C” ustanowiony koncesją udzieloną przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego znak: OWŚ.V.7411-18/09 z dnia 10.12.2009 r. wraz z jej zmianą znak: OWŚ.V.7422.3.2016 z dnia 20.01.2016 r. oraz Dodatkiem nr 2 do dokumentacji geologicznej (pismo znak: OŚ-V.7427.13.2020 z dnia 2.10.2020 r.). Obowiązuje Decyzja Marszałka Województwa Świętokrzyskiego znak: ŚOV.7422.4.2021 z dnia 10.03.2021 r. – zmieniająca koncesję.

Eksploatacja zachodzi więc na złożach KD: „Wszachów I” (nr złoża KD 7532), „Wszachów II” (nr złoża KD 11074) położonych w obrębie Wszachów oraz „Komorniki 1” (nr złoża KD 19591) (złożo Komorniki uzyskało decyzję środowiskową w części położonej w gminie Łagów):

1. „Wszachów I” MIDAS: KD 7532 (dolomity) - udokumentowane w kat. C2; aktualizacja wg dodatku nr 2 i 3 do dokumentacji geologicznej; złożo w części zalega poza granicami gminy Baćkowice (w gm. Łagów); powierzchni 27,70 ha; Eksploatacja złoża w północnej jego części odbywa się na obszarze gminy Baćkowice. W części południowej na terenie gminy Łagów – **eksploatowane**

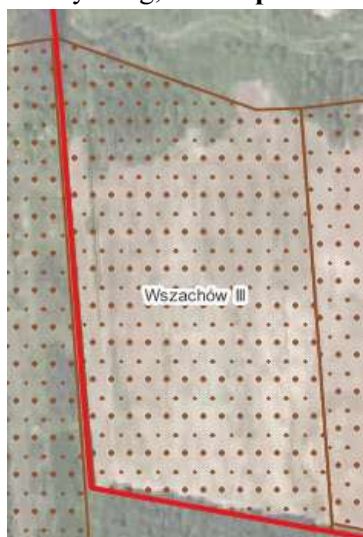

2. „Wszachów II” MIDAS: KD 11074 (dolomity) - udokumentowane w kat. C1; aktualizacja wg dodatku nr 1; powierzchnia 10,8012 ha; **eksploatowane**;

Obszar górniczy, w granicach którego prowadzi się wydobycie obejmuje znacznie mniejszy teren niż granice złoża

3. „Wszachów III” - udokumentowane w kat. C1; zasoby geologiczne przydatne do produkcji kruszyw zgodnie z decyzją zatwierdzającą Dodatek nr 1 do dokumentacji złoża wydaną przez Marszałka Woj. Świętokrzyskiego znak: OWŚ.V.7427.13.2022 z dnia 03.02.2022 r. wynoszą: 28 706 tys. Mg; **nie eksploatowane**;

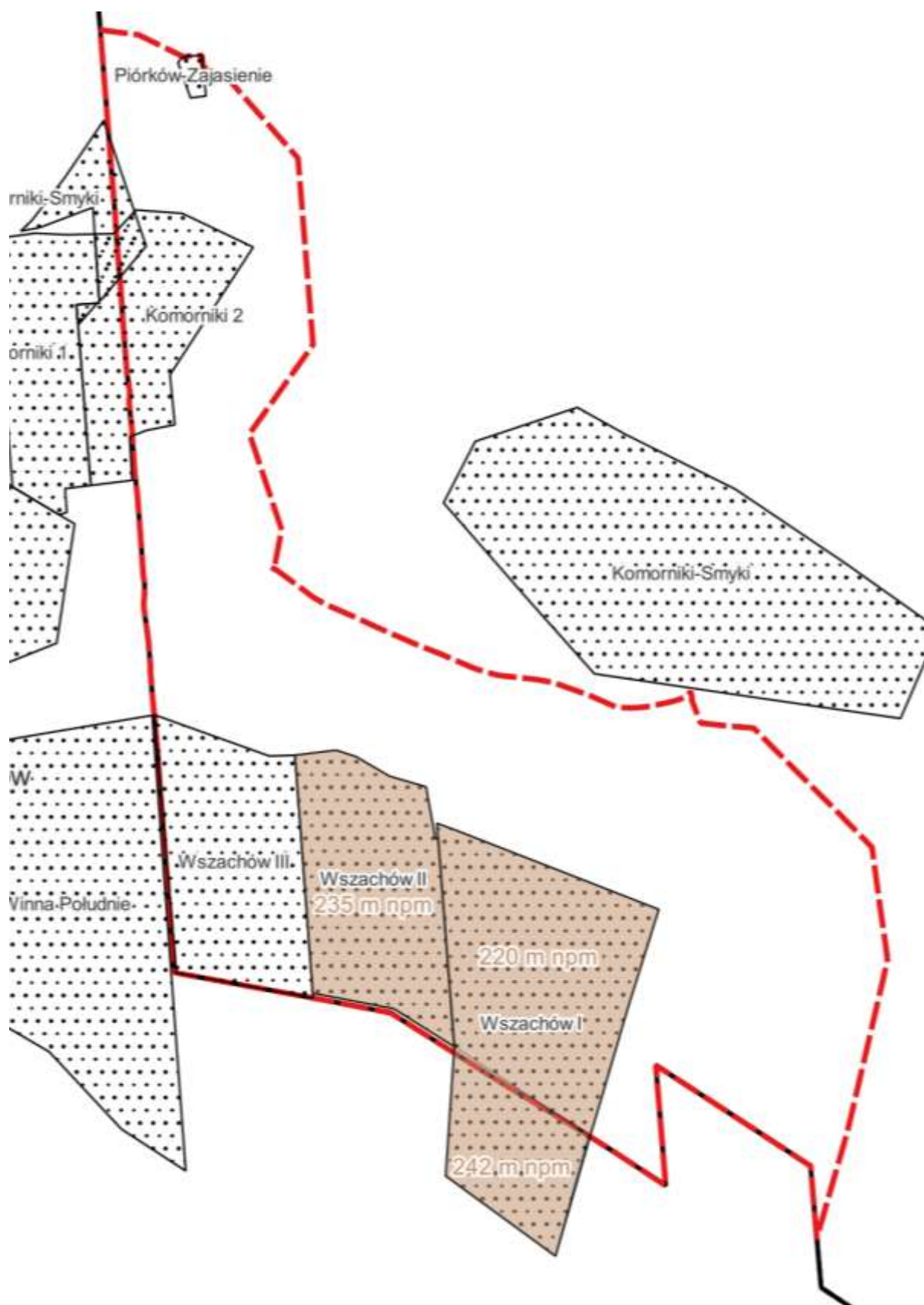
4. „Piórków – Zajasienie” MIDAS: WW 6711 (wapienie dewońskie) - udokumentowane w kat. C1; pow. 0,3949 ha; **nie eksploatowane**; ustalenia planu - z uwagi na ochronę ujęcia wody pitnej znajdującego się w miejscowości Piórków-Zajasienie eksploatację kopalin w obszarze oznaczonym w planie symbolem PGe.2 dopuszcza się jedynie w warstwie suchej do 2 metrów rezerwy warstwy nad ustabilizowanym poziomem wód podziemnych oraz zgodnie z wydanymi decyzjami środowiskowymi i przepisami odrębnymi w tym zakresie

5. „Komorniki – Smyki” MIDAS: KD 999 (wapienie i dolomity) - udokumentowane w kat. C1; powierzchnia 3,70 ha w znacznej części w gminie Łagów, niewielki fragment w gminie Baćkowice; **nie eksploatowane**;

6. „Komorniki 2” MIDAS: w trakcie publik. - udokumentowane w kat. C1; Złoże znajduje się na terenach gmin: Baćkowice i Łagów, **nie eksploatowane**.

Rysunek 11. Eksploatowane złoża wraz z poziomem eksploatacji wskazanym w obowiązujących koncesjach na wydobywanie

3.5. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW WODNYCH: WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Warunki hydrogeologiczne obszaru gminy są ściśle związane z jej budową geologiczną, tektoniką podłoża i morfologią terenu. Występowanie wód podziemnych na terenie gminy związane jest z utworami: dewonu środkowego, i górnego. Wodonośność dla całego obszaru można określić jako średnią. Czwartorzędowy poziom wodonośny gromadzi niewielkie ilości wody. Występuje w utworach rzecznych oraz w osadach rzeczno-lodowcowych i eolicznych zalegających na nieprzepuszczalnym podłożu. Poziom wody zmienny, w zależności od opadów atmosferycznych, co skutkuje również zmienną mineralizacją. Na terenie gminy występuję 11 studni wierconych. Znajdują się one w Piórkowie (4 szt.), Baćkowicach (4 szt.) oraz Modliborzycach (3 szt.).

Obszar gminy Baćkowice należy do dorzecza Wisły i rzek: Koprzywianka, Łagowica, Opátówka. Północny teren gminy (Pasma Jeleniowskie) jest obszarem źródłiskowym dla rzeki Koprzywianki, której dorzecze stanowi przeważającą część gminy. Główna rzeka gminy Koprzywianka prowadzi w granicach gminy wody III klasy czystości. Największym zakładem zrzucającym - ścieki do Koprzywianki jest oczyszczalnia ścieków w Piskrzynie.

Ramowa Dyrektywa Wodna określa wymóg osiągnięcia dobrego stanu ekologicznego i chemicznego dla jednolitych części wód. Podstawą formalno – prawną dokonania oceny jakości wód powierzchniowych jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 roku w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1187).

Teren objęty projektem planu położony jest w obszarze Jednolitych Części Wód Powierzchniowych oznaczonym Europejskim kodem **RW2000062178329**, nazwanym – **Łagowianka**.

- naturalna część wód,

OCENA STANU 2014–2019 (r.kl.jcwp do 2022 r.):

- ocena stanu/potencjału ekologicznego (r.kl.jcwp do 2022 r.) - słaby stan ekologiczny
- ocena stanu chemicznego (r.kl.jcwp do 2022 r.) - stan chemiczny poniżej dobrego
- ocena stanu wód (r.kl.jcwp do 2022 r.) - zły stan wód,

OCENA STANU 2014–2019 (r.kl.jcwp od 2022 r.) na podstawie danych monitoringowych i analizy eksperckiej

- ocena stanu/potencjału ekologicznego (r.kl.jcwp od 2022 r.) - słaby stan ekologiczny
- ocena stanu chemicznego (r.kl.jcwp od 2022 r.) - stan chemiczny poniżej dobrego
- podstawa oceny stanu chemicznego - GIOŚ 2014–2019
- ocena stanu wód (r.kl.jcwp od 2022 r.) - zły stan wód
- podstawy określonej oceny stanu (r.kl.jcwp od 2022 r.) – GIOS

OCENA STANU 2014–2019 (r.kl.jcwp od 2022 r.) na podstawie oceny stanu GIOŚ i analizy eksperckiej -

- ocena stanu/ potencjału ekologicznego - słaby stan ekologiczny
- ocena stanu chemicznego - stan chemiczny poniżej dobrego
- podstawa oceny stanu chemicznego - GIOŚ 2014–2019
- ocena stanu wód – zły stan wód
- ocena ryzyka – zagrożona,

presje znaczące - BIO_HM, BIO_FIZ, CHEM, OCH

- PRESJA_HYMO: budowlę piętrzące rg,

- PRESJA_CHEM: rozproszone — rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone — rolnictwo, leśnictwo;
- PRESJA_TROFI: nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe)

Cel środowiskowy JCWP na lata 2022–2027 - umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki wraz z klasą przedstawione w kolumnach nr 49-50, pozostałe wskaźniki – II klasa jakości);

Obszary chronione:

Świętokrzyski Park Narodowy

Cisowsko-Orłowski Park Krajobrazowy

Jeleniowski Park Krajobrazowy

Obszar Natura 2000 Lasy Cisowsko-Orłowski

Obszar Natura 2000 Ostoja Jeleniowska

Obszar chronionego krajobrazu Chmielnicko – Szydłowski

Obszar chronionego krajobrazu Cisowsko-Orłowski

Jeleniowski Obszar Chronionego Krajobrazu

Obszar chronionego krajobrazu Jeleniowski-Staszowski

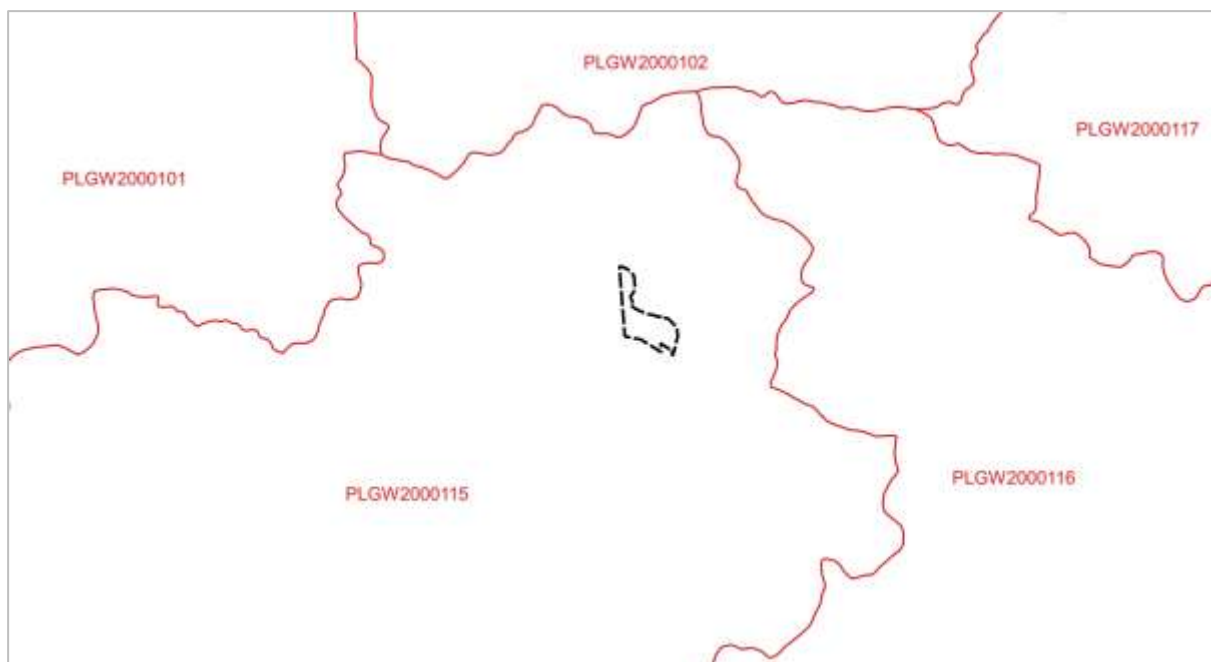
Pomnik przyrody

Użytek ekologiczny – Torfowisko śródlądowe koło miejscowości Mocha (gm. Raków)

Zgodnie z „Mapą obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony w skali 1: 500 000” pod red. A.S Kleczowskiego, teren zmiany planu leży poza zasięgiem GZWP 421 „Włostów”. Zasoby dyspozycyjne zbiornika wynoszą 18,9 tys. m³/d. Zbiornik zbudowany jest z zawadzionych utworów szczelinowo – krasowych dewonu środkowego i górnego. Zasilanie odbywa się na drodze infiltracji opadów atmosferycznych, bezpośrednio na całej jego powierzchni oraz z dopływu bocznego ze słabo nawodnionych utworów dewonu górnego i kambry.

Rysunek 12. Położenie terenu zmiany planu na tle podziału na jednolite części wód [źródło: opracowanie własne na podstawie danych publicznych]

Rysunek 13. Położenie terenu objętego planem na tle podziału na jednolite części wód podziemnych [źródło: opracowanie własne na podstawie danych publicznych]

Rysunek 14. Teren objęty zmianą planu leży poza granicami GZWP Nr 421 „Włostów” [źródło: opracowanie własne na podstawie danych publicznych]

Wydzielenie jednolitych części wód podziemnych i przeprowadzenie wstępnej oceny ich stanu zostało dokonane w 2004 r. przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy. W wyniku tych prac obszar Polski podzielono na 161 JCWPd. W 2008 r. została przeprowadzona weryfikacja przebiegu granic JCWPd wydzielonych w 2005 r. a w wyniku tych prac powstał nowy podział Polski w zakresie JCWPd - wydzielono 172 części (Państwowa Służba Hydrogeologiczna „Charakterystyka geologiczna i hydrogeologiczna zweryfikowanych JCWPd” Wa-wa, grudzień 2009). Obecnie

PIG udostępnia ze swoich zasobów bardziej aktualny podział z 2008 roku. Mapa poglądowa całej Polski w podziale na 161 jednostek jest ogólnodostępna, ale dane poszczególnych jednostek zastąpiono Kartami informacyjnymi z 2008 roku. Zgodnie z aktualnym, zweryfikowanym podziałem (Państwowa Służba Hydrogeologiczna „Charakterystyka geologiczna i hydrogeologiczna zweryfikowanych JCWPd” Wa-wa, grudzień 2009), cały obszar gminy Baćkowice położony jest w obrębie następujących JCWPd 115, 116 i 117. Obszar *Zmiany planu* leży w granicach JCWPd 115.

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 300), JCWPd 115, jest monitorowana, zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Jej stan ilościowy oceniono na dobry, natomiast stan chemiczny na słaby. Cel środowiskowy dla JCWPd 115 to dobry stan chemiczny i dobry stan ilościowy. Dla JCWPd 115 zastosowano odstępstwo i przedłużono termin osiągnięcia celu środowiskowego do 2027 roku ze względu na brak możliwości technicznych. Ze względu na nieuporządkowaną gospodarkę wodno-ściekową (skutkiem są zanieczyszczenia wód podziemnych związkami NH₄). W programie działań ukierunkowanym na presję, dla JCWPd zaplanowano wszystkie możliwe działania ograniczające negatywny wpływ presji na stan JCWPd. Niemniej jednak ze względu na warunki hydrogeologiczne okres 6 lat jest zbyt krótki, aby mogła nastąpić poprawa stanu wód. Poprawa przewidywana jest w dalszej perspektywie czasowej.

Na obszarze objętym projektem *Zmiany planu* nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodziowego oraz narażonych na powodzie.

3.6. CHARAKTERYSTYKA I OCENA WARUNKÓW GLEBOWYCH

W regionalizacji litologiczno - glebotwórczej gmina Baćkowice leży we wschodniej paleozoicznej części Gór Świętokrzyskich. Większość obszaru gminy znajduje się w obrębie występowania gleb lessowych. Na ok. 70 % powierzchni gminy występują gleby brunatne właściwe wytworzone z lessów. Na pozostałej części występują gleby rdzawe, a w dolinach przepływających strumieni mady. Na terenie całej gminy występują dobre warunki glebowe, których ocenę zawiera syntetyczny wskaźnik jakości (wg opracowania IUNIG w Puławach) wynoszący dla gruntów ornych - 66,6, dla użytków zielonych - 43,7. Problemem zagrażającym stabilności warunków glebowych jest erozja, na którą narażone są głównie gleby lessowe.

Ogólna powierzchnia użytków rolnych w Gminie Baćkowice wynosi 5938 ha, co stanowi aż 65,35 % ogólnej powierzchni Gminy, która charakteryzowana jest, jako Gmina o charakterze rolniczym. Grunty orne stanowią 65,35% powierzchni, sady – 0,96%, łąki - 8,88%, pastwiska – 1,33%, lasy i grunty leśne – 23,48%. Gmina Baćkowice zalicza się do obszarów, dla których rolnictwo jest podstawowym źródłem gospodarki i stanowi główne źródło utrzymania miejscowej ludności. Wyraża się to przede wszystkim wysokością rolniczej przestrzeni produkcyjnej. W strukturze zasiewów dominują zboża. Na dalszych miejscach klasują się rośliny okopowe. Wynika to z przydatności gleb, warunków klimatycznych oraz opłacalności produkcji [Strategia Rozwoju Gminy Baćkowice, 2015].

3.7. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW KLIMATYCZNYCH, STANU JAKOŚCI POWIETRZA I HIGIENY ATMOSFERY

Gmina Baćkowice położona jest wg regionalizacji klimatycznej Wosia w regionie klimatycznym wschodniomałopolskim, charakteryzującego się małą zmiennością warunków pogodowych. Kraina ta ma klimat o małej zmienności warunków pogodowych. To rejon o częstym występowaniu cisz i bardzo wysokim usłonecznieniu. Na obszarze gminy panuje klimat ostry, wywołany bliskością gór. Występują tu wiatry o kierunku zachodnim; średnia suma opadów to 560 mm; wilgotność powietrza

oscyluje w granicach 80%. Okres wegetacji jest długi, bowiem trwa do 205 dni. Średnioroczny okres przypadający na pogodę z opadami obejmuje około 100 dni.

Z uwagi na częstość występowania ciszy i słabego wiatru gmina położona jest w rejonie charakteryzującym się przeciętnym w skali kraju wskaźnikiem (40 - 50 %), a w aspekcie średniej rocznej liczby dni z wiatrem bardzo silnym w obszarze o niskim wskaźniku (2-4 dni).

Na terenie gminy występują znaczne różnice mikroklimatyczne, widoczne pomiędzy północną, górskim fragmentem gminy (gdzie warunki meteorologiczne są na ogół mniej sprzyjające) a częścią południową, jak również pomiędzy obszarem wzniesień i wierzchowin a terenami dolinnymi. Zjawisko emisji hałasu dla terenu gminy Baćkowice nie jest rozpoznane. Klimat akustyczny na terenie gminy kształtowany jest głównie przez środki transportu i komunikacji.

Zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska (art. 89 ust. 1) na podstawie wyników pomiarów prowadzonych na stacjach Państwowego Monitoringu Środowiska, wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska co roku, dokonują oceny jakości powietrza w województwie za poprzedni rok kalendarzowy. Wyniki ocen publikowane są w formie raportów dostępnych na stronach internetowych GIOŚ. Wyniki ocen GIOŚ przekazuje zarządowi województwa, który w razie konieczności opracowuje i wdraża program ochrony powietrza w województwie dla wybranych stref, w których zanotowano przekroczenia norm jakości powietrza. Wynikiem przeprowadzonej oceny jakości powietrza w województwie świętokrzyskim w roku 2023 jest zaliczenie wszystkich substancji podlegających ocenie, do jednej z klas A lub C. Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z określonymi wymaganiami, co do działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione określone kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy). Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono [„Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim. Raport wojewódzki za rok 2023” GIOŚ 2024] przekroczenia poziomu dopuszczalnego określonego dla pyłu zawieszonego PM_{2,5}, pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziomu celu długoterminowego ozonu.

Rok 2023 skutkował ponownym, podobnie jak w latach wcześniejszych, przekroczeniem norm dla tych dwóch zanieczyszczeń. Dla pozostałych zanieczyszczeń i kryteriów klasy stref nie uległy zmianie. W tym również w zakresie benzo(a)pirenu, dla którego nadal całe województwo znajduje się w klasie C. W województwie utrzymuje się również klasa D₂, którą strefy uzyskują z racji przekraczania poziomu celu długoterminowego ozonu.

Tabela 1. Klasy strefy świętokrzyskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia w roku 2023

strefa świętokrzyska	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	Pb	C ₆ H ₆	CO	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5}	O ₃
	A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	A ^{***} / C ^{1****}	A [*] /D ₂ ^{**}

*według poziomu docelowego

**według poziomu celu długoterminowego

***faza I

****faza II

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim. Raport wojewódzki za rok 2023, GIOŚ Kielce 2024 r.

3.8. ZASOBY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

W obszarze projektu *Zmiany Nr 3 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice* znajduje się wpisana do Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Baćkowice kapliczka przydrożna murowana z obrazem Matki Boskiej, datowana na I połowę XX wieku, zlokalizowana na działce nr ewid. 1209/2.

Wszystkie przedmioty, co do których istnieje przypuszczenie, iż są zabytkami pozyskanymi w trakcie prac ziemnych lub odkryte jako przypadkowe znaleziska podlegają ochronie prawnej na podstawie przepisów odrębnych. Postępowanie z przedmiotami lub obiektami o cechach zabytkowych odkrytymi w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub prac ziemnych należy prowadzić z uwzględnieniem obowiązujących przepisów odrębnych.

3.9. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego znalazła się w obszarze o największym potencjale rolniczym oraz **przyporządkowana do podobszaru o największym potencjale rozwoju wydobywania i przetwórstwa surowców mineralnych**.

Teren jest objęty formą ochrony przyrody ponieważ łączy takie walory jak: tereny rolnicze, jako charakterystyczny krajobraz kulturowy regionu i położony jest w sąsiedztwie rzeki Łagowianki.

Najistotniejszym problemem, z punktu widzenia ochrony środowiska, jest pogodzenie dwóch istotnych funkcji – ochrony i eksploatacji złóż przy jednoczesnym zapewnieniu trwałości i ciągłości funkcji przyrodniczych, ochrony zdrowia ludzi oraz zasobów wodnych i jakości powietrza.

W projekcie audytu krajobrazowego województwa świętokrzyskiego na terenie objętym projektem planu nie wyznaczono krajobrazów priorytetowych.

3.10 OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY PLANU

Na terenie objętym planem funkcjonują dwie kopalnie, a 65% powierzchni stanowią tereny górnicze, w tym ustanowione dla kopalni działających poza granicami planu. Stąd nie istnieje wariant „0”, który przewidywałby brak zmian w stosunku do stanu istniejącego i brak ingerencji w stan środowiska. Przekształceniom już obecnie ulegają takie komponenty jak krajobraz, gleby, szata roślinna. Stan aerosanitarny jest stale monitorowany ze względu na wykorzystywanie metod strzałowych oraz transportu wewnątrzzakładowego urobku i mas skalnych. Środowisko gruntowo – wodne ulega presji i niebezpieczeństwo przedostania się substancji do gleb i ziemi. Funkcjonowanie kopalni przyczynia się pośrednio do poprawy dobrostanu mieszkańców poprzez inwestycje realizowane na terenie gminy, w tym na terenie objętym planem (z tytułu podatków i opłat eksploatacyjnych) jak i oczywiste względy zatrudnienia. Konflikty społeczne nie występują.

Ponadto, ustalenia *Zmiany Nr 3 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice* dają konkretne wskazanie szczegółowych ustaleń dotyczących parametrów i wskaźników zagospodarowania w warunkach udziału społeczeństwa. Oznacza to, że zarówno organy nadzorujące jak i osoby fizyczne mogą zapoznać się z jego treścią i wnieść uwagi. Również procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko pozwala wypracować optymalne zagospodarowanie.

W przypadku pozostawienia dotychczasowego użytkowania i zaniechania aktualizacji planu, będą obowiązywać ustalenia obecnego *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice*, które nie uwzględniają aktualnych aktów prawnych, **w tym zmian granic udokumentowanych złóż.**

4. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, ratyfikowane przez Polskę, m.in.:

- A. Konwencja Berneńska- Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych, zawarta w Bernie w 1979 r., zobowiązująca poszczególne państwa do ochrony siedlisk dzikiej fauny na swoim terytorium, zwłaszcza gatunków ginących i zagrożonych, migrujących i endemicznych. Gatunki te zostały wymienione w załącznikach. Ponadto określono ściśle zakazane sposoby i środki odłowu dzikich zwierząt. Państwa, które ratyfikowały Konwencję zgadzają się na ochronę siedlisk tych gatunków w swoich planach i polityce rozwoju oraz na zwrócenie szczególnej uwagi na obszary, które są ważne dla gatunków wędrownych podanych w załącznikach do tej Konwencji.
- B. Konwencja o różnorodności biologicznej podpisana w Rio de Janeiro w 1992 r.
- C. Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo),
- D. Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- E. Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro – 1992 r.,
- F. Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto – 1997 r. wraz Protokołem.,
- G. Konwencja Bońska – Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, zawarta w Bonn w 1979 r., zobowiązująca do ochrony i w miarę możliwości odtworzenia siedlisk gatunków wędrownych, zapobiegania, usuwania, rekompensowania lub zmniejszania skutków uniemożliwiających lub pogarszających wędrówkę gatunków
- H. Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r.

Ramy działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska oparte są o programy. Polska jako członek Unii Europejskiej jest zobowiązany do dostosowania swoich działań do polityki Unii Europejskiej. Cele określone w powyższych dokumentach ustanowionych na szczeblu światowym są zbyt ogólne, aby odnieść się do kierunków zagospodarowania przestrzennego określanych dla polskiej gminy. Stąd odniesiono się do obecnie obowiązującego **8 Programu Działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie Środowiska do roku 2030 (8.EAP)** przyjętego decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2022/591 z dnia 8 kwietnia 2022 roku w sprawie ogólnego unijnego programu działań do 2030 r. Decyzja zobowiązuje instytucje Unii i państwa członkowskie do podejmowania działań służących osiągnięciu celów priorytetowych, a wszelkie organy publiczne do współpracy z przedsiębiorstwami, partnerami społecznymi, społeczeństwem europejskim i obywatelami

w realizacji programu. Wniosek wspiera cele **Europejskiego Zielonego Ładu** w zakresie środowiska i klimatu. Jest okazją do ponownego wyrażenia zaangażowania UE w realizację **wizji na rok 2050** zawartej w poprzednim programie, tj. 7. EAP, tj. zapewnienia wszystkim dobrostanu przy jednoczesnym poszanowaniu granic możliwości planety.

Cele priorytetowe Ósmego Programu to:

- osiągnięcie celu redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. oraz neutralności klimatycznej do 2050 r.,
- wzmocnienie zdolności przystosowawczych, zwiększenie odporności i zmniejszenie podatności na zmianę klimatu,
- dążenie do modelu regeneracyjnego wzrostu, uniezależnienie wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów i degradacji środowiska oraz przyspieszenie przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym,
- osiągnięcie zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń, w tym zanieczyszczeń powietrza, wody i gleby, oraz ochrona zdrowia i dobrostanu Europejczyków,
- ochrona, zachowanie i przywrócenie różnorodności biologicznej oraz wzmocnienie kapitału naturalnego (zwłaszcza powietrza, wody, gleby oraz ekosystemów leśnych, słodkowodnych, podmokłych i morskich),
- redukcja presji na środowisko i klimat związanej z produkcją i konsumpcją (zwłaszcza w dziedzinie energii, rozwoju przemysłowego, mieszkalnictwa i infrastruktury, mobilności i systemu żywnościowego).

Projekt dokumentu uwzględnia powyższe cele.

Postanowienia dokumentów ustanowionych na szczeblu krajowym:

1. *„Polska 2030 – Trzecia fala nowoczesności” długookresowa strategia rozwoju kraju*

Priorytet dla Polski przyjęty w związku ze Strategią „Europa 2030”

„Wzrost efektywności energetycznej, wykorzystanie OZE, redukcja emisji CO₂”

Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska

Projekt *Zmiany Nr 3 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice* realizuje poniższe kierunki interwencji:

Kierunek interwencji – Zwiększenie poziomu ochrony środowiska przez następujące działania: ochrona czystości wód – redukcja zanieczyszczeń i związków biogenych (azot, fosfor) odprowadzanych do wód oraz sanitacja wsi; wprowadzenie monitorowania i ochrony różnorodności biologicznej i przeciwdziałanie fragmentacji ekosystemów; ustanowienie narzędzi finansowania różnorodności biologicznej (w tym podnoszenie świadomości ekologicznej obywateli); opracowanie i wdrożenie strategicznego planu adaptacji do zmian klimatu; wprowadzenie instrumentów polityki publicznej integrujących działania w poszczególnych sektorach (gospodarki wodnej, rolnictwa, leśnictwa, transportu, zdrowia, budownictwa, gospodarki przestrzennej, gospodarki morskiej, turystyki, energetyki) dla zwiększenia ochrony klimatu.

2. *Polityka energetyczna Polski do 2030 roku*

Cele w zakresie ograniczania oddziaływania energetyki na środowisko:

- I. Ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego.

- II. Ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (PM10 i PM 2,5) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych.
- III. Ograniczenie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych.
- IV. Minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszersze wykorzystanie ich w gospodarce.
- V. Zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnej.

3. Krajowy Plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021 – 2030

Celem głównym polityki energetycznej jest bezpieczeństwo energetyczne przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszeniu oddziaływania sektora energii na środowisko oraz optymalnym wykorzystaniu własnych zasobów energetycznych. PEP2040 przewiduje osiem kierunków strategicznych, do których należą: (1) optymalne wykorzystanie własnych zasobów energetycznych, (2) rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej, (3) dywersyfikacja dostaw gazu ziemnego i ropy naftowej oraz rozbudowa infrastruktury sieciowej, (4) rozwój rynków energii, (5) wdrożenie energetyki jądrowej, (6) rozwój odnawialnych źródeł energii, (7) rozwój ciepłownictwa i kogeneracji, (8) poprawa efektywności energetycznej.

4. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa 2030

Głównym celem SZRWRiR 2030 jest rozwój gospodarczy wsi umożliwiający trwały wzrost dochodów jej mieszkańców przy minimalizacji rozwarstwienia ekonomicznego, społecznego i terytorialnego oraz poprawie stanu środowiska naturalnego.

Strategia obejmuje 5 celów szczegółowych, z których ostatni – piąty stanowi: „5. Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich”.

SZRWRiR 2030 będzie realizowała założenia SOR wskazane w jej trzech celach szczegółowych przez działania zaprojektowane w poszczególnych kierunkach interwencji, które zostały przypisane do trzech celów operacyjnych SZRWRiR 2030 oraz trzech obszarów wpływających na realizację celów strategii:

- Cel szczegółowy I. Zwiększenie opłacalności produkcji rolnej i rybackiej
- Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska
- Cel szczegółowy III. Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa
- 3 Obszary wpływające na realizację celów strategii: (1) Sprawne zarządzanie rozwojem, (2) Stabilne finansowanie rozwoju, (3) Trwała zdolność kreacji i uczenia się.

Projekt *Zmiany Nr 3 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice* uwzględni wszystkie cele ustanowione w nadrzędnych dokumentach odnoszące się do rozwoju obszarów wiejskich w oparciu o zasoby endogeniczne oraz wzmocnienie ośrodków wiejskich i terenów wiejskich poprzez zwiększanie atrakcyjności i konkurencyjności.

Przedmiotowy dokument został więc oparty o postanowienia wyżej wymienionych dokumentów, ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, krajowym i wspólnotowym.

5. ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA, W TYM NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ NA INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

5.1. PRZEKSZTAŁCENIE NATURALNEGO UKSZTAŁTOWANIA TERENU, WYKORZYSTANIE ZASOBÓW ŚRODOWISKA

Projekt *zmiany planu* wyznacza ramy dla realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z § 3.1. pkt 40 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.):

„Do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się następujące rodzaje przedsięwzięć:

40) wydobywanie kopalin ze złoża metodą odkrywkową

a) bez względu na powierzchnię obszaru górniczego na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy.

57) zabudowa usługowa inna niż wymieniona w pkt 54, w szczególności szpitale, placówki edukacyjne, kina, teatry, obiekty sportowe, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą:

b) nieobjęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż:

– 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy, przy czym przez powierzchnię zabudowy rozumie się powierzchnię terenu zajęłą przez obiekty budowlane oraz pozostałą powierzchnię przeznaczoną do przekształcenia w wyniku realizacji przedsięwzięcia

Zgodnie z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego, gmina Baćkowice została zakwalifikowana do obszaru o najniższym stopniu rozwoju i pogarszających się perspektywach rozwojowych, jednocześnie wskazując szansę jako podobszar o największym potencjale rozwoju wydobywania i przetwórstwa surowców mineralnych. Na terenie gminy działa grupa kapitałowa, w skład której wchodzi firma działająca na terenie gminy: Kopalnie Dolomitu S.A, Kamieniołomy Świętokrzyskie Sp. z o.o. Zmiana planu uwzględnia wydane koncesje na wydobywanie surowców i określa nowe obszary działalności górniczej w zakresie eksploatacji kopalin.

Realizacja założeń projektu *zmiany Nr 3 planu* będzie wiązać się z przekształceniami powierzchni ziemi na terenach działalności górniczej i eksploatacji surowców. Będzie się to wiązać z koniecznością przemieszczania w jego obrębie mas ziemnych i skalnych, w celu wydobywania surowca.

Na terenie objętym projektem planu obowiązują decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach:

- środowiskowe uwarunkowania dla realizacji przedsięwzięcia pn.: *„Poszerzenie zakresu eksploatacji złoża dolomitów dewońskich „Wszachów I” w miejscowości Wszachów, gm. Baćkowice,*

i w miejscowości Melonek, gm. Łagów” przewidzianego do realizacji na działkach o nr ewid.: 1323/1, 1324/1, 1325, 1328, 1329, 1330, 1332, 1333, 1334, 1336, 1337, 1338, 1340, 1341, 1343, 1344, 1346, 1347, 1349, 1350, 1352, 1353, 1355, 1356, 1358, 1359, 1361, 1363/2, 1363/4, 1365/2, 1468/3, 1468/5 i 1471/1 w miejscowości Wszachów, gm. Baćkowice, powiat opatowski, województwo świętokrzyskie oraz działkach o nr ewid.: 624/6, 624/7, 625/4 i 625/5 w miejscowości Melonek, gmina Łagów, powiat kielecki, województwo świętokrzyskie, realizowanego przez Kamieniołomy Świętokrzyskie Spółka Akcyjna, ul. Błonie 8, 27-600 Sandomierz – **Decyzja Wójta Gminy Baćkowice z dnia 2 września 2024 r. znak: OŚ.6620.7.2023/2024**

Przedmiotowe poszerzenie zakresu eksploatacji złoża dolomitów dewońskich „Wszachów I” o obszar ok. 8,9 ha. Jest to teren zlokalizowany na południe od granicy (byłego już) Obszaru Górniczego „Wszachów IC” - na terenie obrębu Wszachów, gmina Baćkowice (fragmenty działek o nr ewid. 1365/2, 1363/2, 1361, 1358, 1468/3, 1359, 1356, 1353, 1350, 1347, 1344, 1341 za południową granicą obszaru górniczego do granicy z gminą Łagów) oraz na terenie obrębu Melonek, gmina Łagów (działki o nr ewid. 625/4, 624/6, 625/5 i 624/7). Eksploatacja złoża będzie prowadzona w granicach zaprojektowanego obszaru górniczego „Wszachów ID” [już ustanowionego], który zwiększy się z ok. 22,4 ha do ok. 33 ha, a teren potencjalnych szkodliwych wpływów eksploatacji kopalni zaznaczał się będzie w granicach projektowanego [wówczas, a obecnie już ustanowionego] terenu górniczego „Wszachów ID” o powierzchni ok. 110 ha, którego zasięg determinowany będzie, jak dotychczas, maksymalnym zasięgiem oddziaływania od robót strzałowych. **Na terenie gminy Baćkowice, obręb Wszachów przedmiotowe złożo eksploatawane będzie jak dotychczas do rzędnej 220 m n.p.m., z odwadnianiem wyrobiska. W granicach administracyjnych gminy Łagów, obręb Melonek wydobywanie prowadzone będzie do rzędnej 242 m n.p.m.,** tj. 2 metry powyżej obniżonego zwierciadła dewońskiego poziomu wodonośnego spowodowanego odwadnianiem części złoża „Wszachów I” położonego w granicach gminy Baćkowice. Urabianie kopaliny w granicach planowanego poszerzenia prowadzone będzie przy użyciu materiałów wybuchowych i mechanicznie.

- środowiskowe uwarunkowania dla realizacji przedsięwzięcia pn.: Kontynuacji wydobywania metodą odkrywkową dolomitów dewońskich ze złoża **„Wszachów II”** do rzędnej +235m n.p.m. w obrębie działek nr ewid. 1367/2, 1370, 1373, 1374, 1377, 1378, 1382/2, 1465 w msc. Wszachów, gm. Baćkowice, powiat opatowski, woj. Świętokrzyskie, realizowanego przez Przedsiębiorstwo Robót Drogowych „DROKAM” Tomasz Wojtas Piaseczno 44 – **Decyzja Wójta Gminy Baćkowice z dnia 25 maja 2023 r. znak: OŚ 6220.4.2020/2021/2022/2023:**

Planowane przedsięwzięcie polega na pogłębieniu eksploatacji dolomitów dewońskich z części złoża „Wszachów II” na powierzchni objętej dotychczasową eksploatacją tj. zmianie granicy poziomej wyrobiska **z rzędnej +280 m n.p.m. do rzędnej + 235 m n.p.m.** Nastąpi pogłębienie wyrobiska o ok. 45 m i rozpoczęcie eksploatacji złoża poniżej poziomu zalegania wód podziemnych. Kontynuacja eksploatacji będzie realizowana w granicach obecnego obszaru górniczego „Wszachów IIA” [obecnie już ustanowionego OG „Wszachów IIB”], na terenie funkcjonalnym oznaczonym symbolem PW (teren eksploatacji powierzchniowej) wskazanym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Baćkowice zatwierdzonym Uchwałą Nr XXIX/130/08 Rady Gminy Baćkowice z dnia 30 grudnia 2008 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Baćkowice.

Na potrzeby planowanej działalności wydobywczej zostanie wykonany system odwodnienia wyrobiska tj. rzapie/-pia i osadnik o pojemności ok. 3 000 m³ (usytuowane wewnątrz wyrobiska) oraz rurociągi w celu odprowadzenia wód z odwadniania wyrobiska z wylotem do rzeki Wszachówki (na granicy działki o nr ewid. 1367/1 obręb Wszachów). Powyższe prace będą wymagały wycinki krzewów.

Złoże eksploatowane będzie nadal metodą odkrywkową, systemem ścianowym, w wyrobisku wgłębnym do rzędnej +235 m n.p.m., w warstwie zawodnionej.

- środowiskowe uwarunkowania dla realizacji przedsięwzięcia pn.: „Uruchomienie eksploatacji odkrywkowej dolomitów i wapieni dewońskich ze złoża „Komorniki 2” – **Decyzja Burmistrza Miasta i Gminy Łagów z dnia 15 marca 2024 r. znak: OŚ.6220.10.2023.**

W decyzji stwierdzono brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla w/w przedsięwzięcia. Przy czym wskazano warunki eksploatacji (m. in.):

- 1) Prace ziemne obejmujące zdjęcie wierzchniej warstwy nadkładu (humus) wykonywać w terminie od połowy sierpnia do połowy października, a poza tym okresem po wykluczeniu przez nadzór przyrodniczy ewentualnych miejsc bytowania zwierząt.
- 2) Wierzchnią warstwę gleby (humus) składować oddzielnie od innych warstw, a następnie wykorzystać do rekultywacji terenu.
- 3) Usunięty nadkład (znad złoża i przybierek), przerosty nieużyteczne/krasowe:
  - a) wykorzystać do usypania obwałowań ochronnych przy wyrobisku eksploatacyjnym,
  - b) gromadzić tymczasowo (do czasu zakończenia rekultywacji) na zwałowisku zewnętrznym usytuowanym za północną granicą planowanej eksploatacji — nadkład,
  - c) wykorzystać do produkcji mieszanek niesortowych,
  - d) gromadzić wewnątrz wyrobiska eksploatacyjnego, zwałowanie wewnętrzne prowadzić maksymalnie do rzędnych terenów przyległych,
  - e) wykorzystać do prac rekultywacyjnych w Kopalni „Komorniki 2”;
  - f) przekazywać uprawnionym odbiorcom.
- 4) Wydobywanie złoża „Komorniki 2” prowadzić wyłącznie w warstwie suchej, z pozostawieniem półki ochronnej nad zwierciadłem wód podziemnych . poziomu dewońskiego ok. 2 m, Przez cały okres wydobywania monitorować położenie- zwierciadła wody podziemnej poziomu dewońskiego w obrębie eksploatowanej części złoża: „Komorniki 2”, z częstotliwością co najmniej I raz na miesiąc, w oparciu o. wykonany piezometr.
- 5) Eksploatacja złoża winna być prowadzona z zachowaniem tzw. półki ochronnej nad poziomem wodonośnym, która winna stanowić osłonę poziomu wodonośnego przed zanieczyszczeniem wód podziemnych przy jednoczesnym przestrzeganiu zasad dotyczących sprawności sprzętu i pojazdów mechanicznych oraz postępowania: przypadku awarii stanowiących ryzyko przedostawania się substancji szkodliwych do środowiska gruntowo-wodnego.
- 6) Dno rząpia do zbierania wód opadowych lub roztopowych winno znajdować się powyżej zwierciadła wód podziemnych.
- 7) Rząpie kopalniane należy lokalizować na głębokości, która zapewni niemieszanie się wód opadowo-roztopowych z wodami podziemnymi.
- 8) Prace wydobywcze, w tym związane z formowaniem tymczasowego zwałowiska zewnętrznego, obwałowań ochronnych, zwałowiska wewnętrznego, jak również prace rekultywacyjne nie mogą powodować zmiany stanu wody na gruncie ze szkodą dla gruntów sąsiednich,
- 9) Urabianie kopaliny w części północnej i środkowej prowadzić przy zastosowaniu robót wiertniczo-strzałowych, a w części południowej mechanicznie, Zmiana sposobu urabiania południowej części. złoża może nastąpić na:.. Podstawie ekspertyzy wykonanej przez rzeczoznawcę w zakresie techniki- strzelniczej, ustalającej dopuszczalne parametry robót strzałowych oraz wielkości ładunków

materiałów wybuchowych zakładające ochronę obiektów i terenów budowlanych i zapewnienie bezpieczeństwa powszechnego.

- 10) Parametry robót strzałowych winny być każdorazowo korygowane, a szkodliwe oddziaływanie od robót strzałowych wykonywanych podczas urabiania kopaliny nie może obejmować terenów zabudowanych nie stanowiących własności, przedmiotu: użytkownika Inwestora, w tym najbliższej położonych kierunku południowym zabudowań mieszkalnych i gospodarczych.
- 11) Eksploatacja złoża i przeróbka nie może naruszać stanu technicznego dróg w zasięgu oddziaływań od robót strzałowych, w związku z tym należy podjąć działania organizacyjne i techniczne w porozumieniu z zarządcą w/w dróg.
- 12) Eksploatacja, przeróbka i wywóz kopaliny wyłącznie w porze dziennej tj. w godz. 6.00-22.00.
- 13) Prowadzić zraszanie surowca podawanego na mobilny przesiewacz pracujący w wyrobisku Kopalni „Komorniki 2” poza okresem naturalnego opadu tj. deszczu lub śniegu oraz w czasie ujemnych temperatur powodujących zamrażanie wody w instalacji zraszającej.

Projekt uchwały ustala się poziomy eksploatacji:

- 1) dla złoża „Wszachów I” na poziomie do 220,00 m n.p.m oraz zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym w zakresie ochrony środowiska; (bez zmian, zgodnie z obowiązującymi koncesjami)**
- 2) dla złoża „Wszachów II” na poziomie do 235,00 m n.p.m oraz zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym w zakresie ochrony środowiska; (bez zmian, zgodnie z obowiązującymi koncesjami)**
- 3) dla złoża „Wszachów III” na poziomie do 235,00 m n.p.m oraz zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym w zakresie ochrony środowiska; (na tym samym poziomie, co sąsiadujące złożo)**

Eksploatacja na złożu „Wszachów I” będzie prowadzona do rzędnej 220 m n.p.m. w części północnej, w obrębie gminy Baćkowice oraz do rzędnej 242 m n.p.m. w części południowej w obrębie gminy Łagów – bez zmian, zgodnie z obowiązującymi koncesjami.

Przedsiębiorca posiada decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięcia z września 2024 r. W decyzji tej potwierdzono założenia z poprzedniej z 2021 r. w zakresie **likwidacji pasa ochronnego pomiędzy sąsiadującymi ze sobą i eksploatowanymi złożami „Wszachów I” i „Wszachów II”**. Filar ochronny rozgraniczający obie kopalnie zostanie wybrany do rzędnej +235 m n.p.m na warunkach porozumienia zawartego pomiędzy przedsiębiorcami eksploatującymi złożo.

Docelowo, przewiduje się połączenie terenu wydobywania ze złóż „Wszachów I”, „Wszachów II” i „Wszachów III”. Przy czym obecnie przewiduje się wydobywanie do rzędnej 220 m n.p.m. dla złoża „Wszachów I”, ale **dla dwóch pozostałych do rzędnej +235 m n.p.m.** Południowa część złoża, w gminie Łagów będzie eksploatowana do rzędnej 242 m n.p.m, czyli 2 m powyżej poziomu wodonośnego, zgodnie z ustaleniami MPZP Gminy Łagów.

- 4) dla złoża „Komorniki 2” i „Komorniki - Smyki” na poziomie do 279,80 m n.p.m oraz zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym w zakresie ochrony środowiska;**

W odniesieniu do położonego nieco dalej na północ złoża „Komorniki 2” przewiduje się eksploatację na poziomie wydobywczym +279,80 m n.p.m. Dla części złoża położonego w gminie

Łągów obowiązuje decyzja Burmistrza Miasta i Gminy Łągów z 15.03.2024 r. o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: Uruchomienie eksploatacji odkrywkowej dolomitów i wapieni dewońskich ze złoża Komorniki 2 w obr. działki nr 2 w msc. Winna gm. Łągów. Eksploatację przewiduje się na rzędnej max 279,8 – 284,9 m npm.

W Karcie informacyjnej dla ww. przedsięwzięcia umieszczono zasięg przewidywanego terenu górniczego (o czym więcej w rozdziale dot. oddziaływania hałasu) dla całego złoża Komorniki 2, który w granicach projektu planu będzie leżeć w terenie górnicznym Komorniki 1C i Winna (zał. do niniejszej prognozy).

Na lewo – czarnym szrafem wskazane ustanowione tereny górnicze, na prawo fragment rysunku z oznaczonym projektem terenu górniczego – kolorem żółtym – złoża Komorniki 2. Projektowany teren górnicy załączono do niniejszej prognozy.

Dla złoża Komorniki – Smyki nie ma projektu terenu górniczego. Ze względu na jego położenie pomiędzy złożami Komorniki 1, Komorniki 2 i w granicach istniejącego terenu górniczego jak i ograniczenia w postaci odległości od zabudowy od północy, niewielkiej powierzchni, nie przewiduje się możliwości zwiększenia powierzchni i zasięgu istniejących terenów górnicznych w przypadku eksploatacji tego złoża.

Aktualnie eksploatacja na części złoża „Wszachów I” odbywa się wg Projektu zagospodarowania złoża dolomitów dewońskich z 2021 roku w obrębie obszaru górniczego „Wszachów IC” o powierzchni 22 ha 3973 m², na podstawie ważnej do 31.12.2031 r. koncesji na eksploatację złoża dolomitów. Eksploatacja sąsiadującego od strony zachodniej złoża „Wszachów II” prowadzona jest również sposobem odkrywkowym, w wyrobisku stokowo-wgłębny, dwoma piętrami o wysokości ok. 15 m

każde, powyżej zwierciadła wód poziomu dewońskiego, którego pierwotna wysokość kształtowała się na rzędnej ok. 280 m n.p.m.. Urabianie złoże jest prowadzone głównie z użyciem materiałów wybuchowych, a także przy użyciu koparek i spycharek. Do przeróbki wydobytej kopaliny na kruszywa używany jest tu i będzie zestaw krusząco - sortujący o charakterze mobilnym.

Powierzchnia planu zajmuje ok. 1 718 194,167 m², a **powierzchnia terenów górniczych** zajmuje powierzchnię:

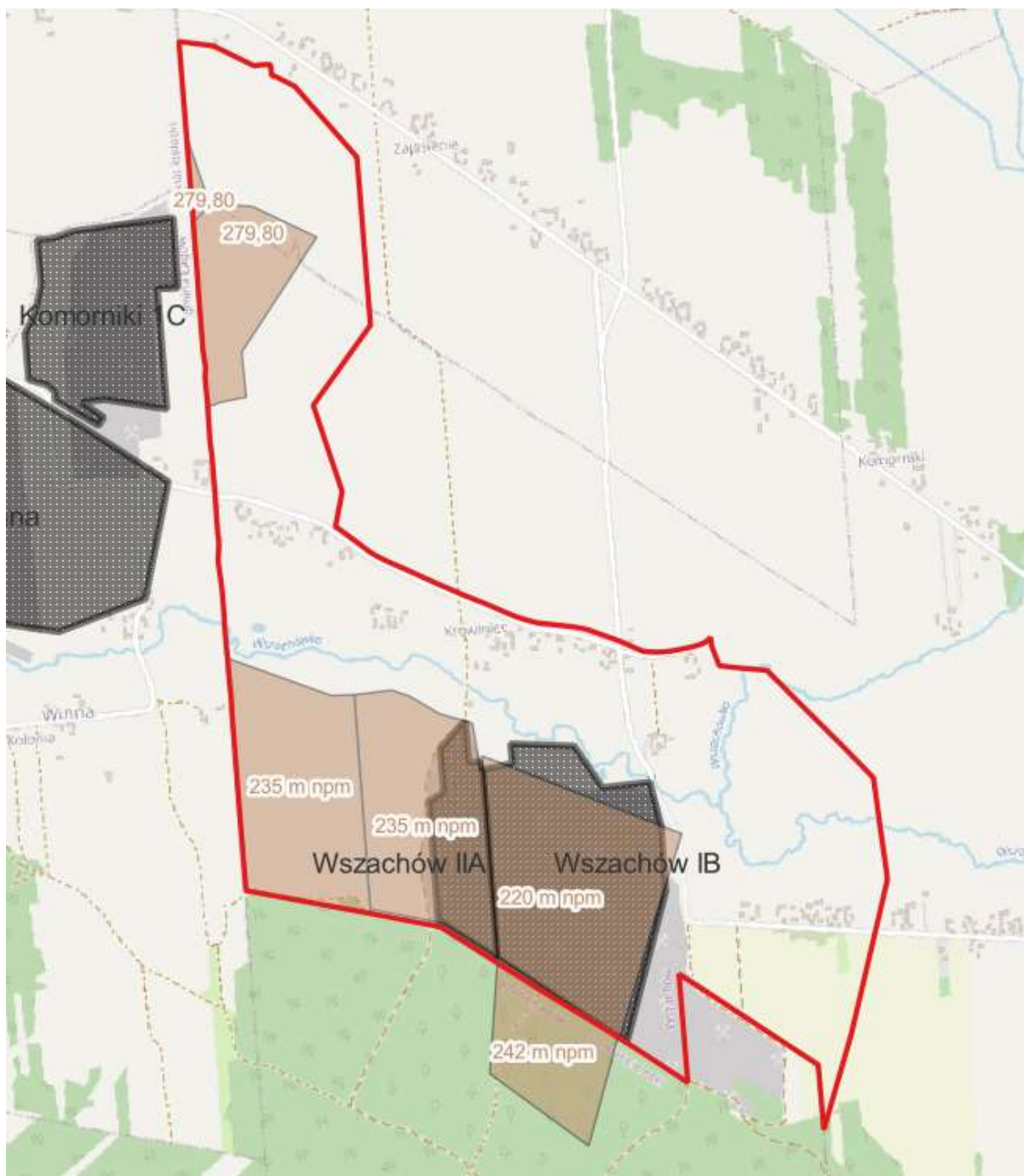
- 481 731,716 m² - powierzchnia zachodzących na siebie terenów górniczych Komorniki 1C i Winna,
- 633 829,677 m² - powierzchnia pokrywających się terenów górniczych Wszachów ID i Wszachów IIB

Razem - 1 115 561,393 m²

Obecnie tereny górnicze zajmują ok **65% powierzchni planu**.

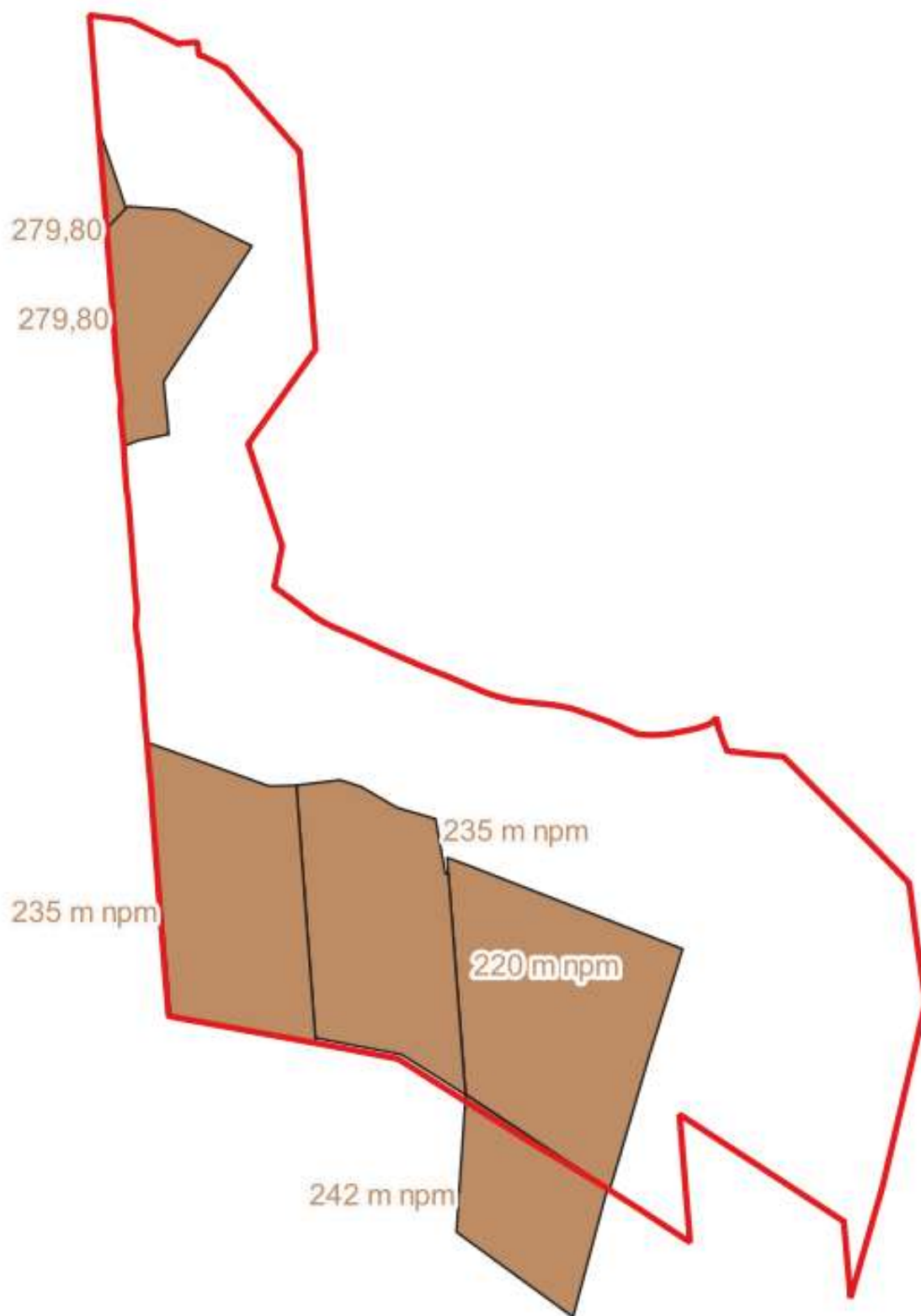
Tereny górnicze Wszachów ID i Wszachów IIB zostały wyznaczone dla działalności górniczej złoże Wszachów I i Wszachów II położonych na terenie planu.

Natomiast tereny górnicze obejmujące 28% powierzchni planu to tereny górnicze Komorniki 1C i Winna wyznaczone dla wydobycia złóż położonych poza granicami planu, poza granicami gminy Baćkowice – dla złóż położonych na terenie gminy Łagów – Winna i Komorniki 1.

Rysunek 15. Poziom eksploatacji ustalony w zapisach projektu mpzp (na podstawie zamierzeń inwestycyjnych i wydanych koncesji):

- Wszachów I – bez zmian
- Wszachów II – bez zmian
- Wszachów III – do poziomu wydobywczego na złożu Wszachów II – 235 m n.p.m.
- Piórków – Zajaszewie – dopuszcza się jedynie w warstwie suchej do 2 metrów rezerwy warstwy nad ustabilizowanym poziomem wód podziemnych,
- Komorniki 2 – zgodnie z kartą informacyjną przedsięwzięcia – 279, 80 m n.p.m.
- Komorniki – Smyki – zgodnie z kartą informacyjną przedsięwzięcia – 279, 80 m n.p.m.

Rysunek 16. Poziom eksploatacji ustalony w zapisach projektu mpzp (j.w.)

Teren objęty projektem planu położony jest w rejonie wydobywczym, położonym jednocześnie na terenie obszarowych form ochrony przyrody. Ze względu na konieczność rekultywacji terenów poeksploatacyjnych oraz przywracanie do właściwego stanu inne elementy przyrodnicze możliwe jest prowadzenie eksploatacji na terenach chronionych.

Rysunek 17. Teren objęty projektem planu położony jest w rejonie wydobywczym, położonym jednocześnie na terenie obszarowych form ochrony przyrody. Ze względu na konieczność rekultywacji terenów poeksploatacyjnych oraz przywracanie do właściwego stanu inne elementy przyrodnicze możliwe jest prowadzenie eksploatacji na terenach chronionych.

Projekt planu dopuszcza zwałowanie mas ziemnych i skalnych w obrębie terenów oznaczonych w planie symbolami: PG.1, PG.2, PG.PEF.1, PGe.1 i PGe.2. Tereny te zostały wyznaczone w oparciu o granice udokumentowanych złóż oraz terenów górniczych. Możliwość zwałowania mas ziemnych wykracza oczywiście poza granice udokumentowanych złóż, które nie są obecnie eksploatowane, co daje możliwość wydobywania złożeń i nie składowania nad jego udokumentowanymi pokładami mas ziemnych.

Wyrobisko kopalni „Wszachów” zajmuje obecnie powierzchnię ok 18 ha, przy głębokości względnej do ok 80 m. Dalsza eksploatacja w obszarze górniczym „Wszachów I D”, przewiduje powiększenie terenu zajętego przez wyrobisko do około 32,5 ha, głębokość względna w północnej części złożeń zwiększy się do ok 86 ha, a w południowej wyniesienie ok. 78 m.

Dotychczas masy ziemne i skalne z wydobywania złożeń Wszachów I były przemieszczane na zwałowisko zewnętrzne (obiekt unieszkodliwiania odpadów wydobywczych), zlokalizowane w północnej części obszaru górniczego. Materiał tam zgromadzony będzie musiał być przemieszczony. Aktualnie do usunięcia z zwałowiska pozostanie ok 160 tys. m³ zwałowanego materiału, składowanego w latach przeszłych.

Do przemieszczania należy przewidzieć także masy ziemne i skalne, które zostały zgromadzone na wale ochronnym, który był usypany celem zabezpieczenia osuwania się ścian południowej części wyrobiska eksploatacyjnego. Na wale tym zalega ok. 34 tys. m³ materiału. Dodatkowo do wyrobiska kopalni „Wszachów” będzie przewożony nadkład i kras ze złożeń „Wszachów III”, należącego do tego samego Przedsiębiorcy, który wg Dodatku nr 1 do dokumentacji geologicznej wynosi:

nadkład: 765 tys. m³

kras wewnętrzny: 140 tys. m³

Łącznie ze złoża „Wszachów III” do przemieszczenia do kopalni „Wszachów” będzie 905 tys. m³ mas ziemnych i skalnych.

Aktualnie Przedsiębiorca nie wywozi z wyrobiska zbędnych mas ziemnych i skalnych² - cały surowiec ze złoża zostaje zagospodarowany przemysłowo. W związku z tym, że Inwestor nie posiada terenów, na których mógłby zwałować ewentualne ilości mas ziemnych i skalnych, jakie powstaną podczas eksploatacji złoża, zaplanowano zwałowanie wewnętrzne. Zwałowisko wewnętrzne powstanie w północno-zachodniej, północnej i centralnej części złoża, po wyeksploatowaniu zasobów operacyjnych złoża w tym rejonie. Wyrobisko poeksploatacyjne będzie zasypane maksymalnie do rzędnej ca 300 m n.p.m. na kierunku północnym i wschodnim oraz rzędnej 282 m n.p.m., na kierunku zachodnim i będzie mogło pomieścić wszystkie masy ziemne i skalne określone powyżej, łącznie 1 913 tys. m³.

W zakresie złoża Komorniki 2 kubatura nadkładu nad złożem przewidzianego do zdjęcia wynosi ok. 783 tys. m³. Masy nadkładowe zostaną wykorzystane do budowy obwałowań ochronnych wokół Kopalni oraz wału (zabezpieczenia akustycznego) znajdującego się po północnej stronie wyrobiska.

Wał akustyczny będzie posiadał powierzchnię ok. 15 000 m² i wysokość ok. 15 m. Przy tych parametrach w wale akustycznym zagospodarowanych zostanie 170 tys. m³.

Do budowy obwałowań o długości ok. 600 m po stronie wschodniej Kopalni wykorzystanych zostanie ok. 20 tys. m³. Pozostała część (ok. 593 tys. m³) będzie przemieszczana do wyrobiska (zwałowisko wewnętrzne) lub częściowo sprzedana do podbudowy dróg.

Dodatkowo w ramach eksploatacji powstanie 270 - 300 tys. m³ przerostów złożowych, które również będą sprzedawane wraz z kruszywem jako niesort do podbudowy dróg lub budowy nasypów. W razie braku zbytu przewidziano zwałowanie mas ziemno-skalnych w zwałowisku wewnętrznym. Podana ilość przerostów złożowych dotyczy wyłącznie suchej części złoża. Dokładne rozpoznanie złoża, a tym samym określenie rzeczywistego udziału przerostów złożowych będzie możliwe dopiero w trakcie prowadzenia jego eksploatacji. W związku z powyższym obliczona ilość nieużytecznych mas ziemnych, których usunięcie będzie niezbędne w związku z eksploatacją złoża Komorniki 2 w warstwie suchej wyniesie do 1 083 tys. m³.

Ze względu na potrzeby gminy w zakresie retencji wody, projekt uwzględnia budowę zbiornika wodnego. Zbiornik wodny był planowany w tej lokalizacji jeszcze na początku lat 2000. Obecnie nie ma żadnych przeciwwskazań przyrodniczych dla budowy tego zbiornika. Stąd jego realizacja została uwzględniona zarówno w obowiązującym studium gminy jak i w projekcie planu. Powierzchnia zbiornika będzie wynosić 9 ha, a głębokość 4 m. Kształtowanie misy zbiornika będzie wiązać się z wybraniem ziemi i ukształtowaniem ścian zbiornika. Zaznacza się, że teren położony jest w dolinie

---

² Przedsiębiorca posiadał program gospodarki odpadami wydobywczymi dla tego zwałowiska, który został opracowany w lutym 2017 r. i zatwierdzony decyzją Marszałka Województwa Świętokrzyskiego znak OWŚ-VI.7240.1.3.2017 z 20.06.2017 r. W związku z tym, że z dniem 31.05.2022 r. firma zakończyła zwałowanie mas ziemnych i skalnych na obiekcie, wystąpiła do Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z wnioskiem o wygaszenie decyzji z 2017 r. Decyzją znak: ŚO-I.7240.1.6.2022 z 14 lipca 2022 r., Marszałek Województwa Świętokrzyskiego stwierdził wygaśnięcie decyzji zatwierdzającej program gospodarowania odpadami wydobywczymi dla Kamieniołomów Świętokrzyskich Sp. z o.o.

rzeki, naturalnie ukształtowanej i predysponowanej do funkcji zbiornika wodnego. Na skutek budowy powstaną masy ziemne, które częściowo będą wykorzystane do kształtowania brzegów zbiornika.

Powyższe zmiany dotyczące przekształceń naturalnego ukształtowania terenu na terenie całego projektu planu nie wpłyną negatywnie. Zgodnie z prawem powszechnym:

„Złoże kopalin podlegają ochronie polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopalin, w tym kopalin towarzyszących”.

„Podejmujący eksploatację złóż kopaliny lub prowadzący tę eksploatację jest obowiązany przedsięwziąć środki niezbędne do ochrony zasobów złoża, jak również do ochrony powierzchni ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych, sukcesywnie prowadzić rekultywację terenów poeksploatacyjnych oraz przywracać do właściwego stanu inne elementy przyrodnicze”.

W związku z czym charakter zmian nie ocenia się jako negatywny, a możliwy do przywrócenia zarówno w zakresie wartości użytkowych jak i przyrodniczych.

W zakresie zmian dotyczących zbiornika retencyjnego, naturalną konsekwencją budowy zbiornika będzie rozwój obszaru usług sportu, rekreacji i turystyki. Zmiany te mają charakter pozytywne.

W dłuższej perspektywie tereny eksploatacji jak i teren zbiornika retencyjnego może stanowić potencjalną strefę rekreacyjną gminy Baćkowice.

Przekształcone i zrehabilitowane wyrobisko w przyszłości może zwiększyć atrakcyjność terenu, co jest spójne z kierunkiem budowy zbiornika retencyjnego.

5.2. ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI, WODY POWIERZCHNIOWE I WODY PODZIEMNE

Projekt *zmiany planu* wyznacza ramy dla realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z § 3.1. pkt 40 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.):

„Do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się następujące rodzaje przedsięwzięć:

- 89) *gospodarowanie wodą w rolnictwie polegające na:*
- e) realizacji zbiorników wodnych lub stawów, o powierzchni nie mniejszej niż 0,5 ha na terenach gruntów innych niż orne znajdujących się na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,*”

Projekt planu wprowadza za obowiązującym studium obszar zbiornika wodnego o charakterze retencyjno-rekreacyjnym, w obniżeniu terenowym doliny rzeki. Ustalenia projektu planu w tym zakresie stanowią przeniesienie ustaleń obowiązującego studium. Zbiornik „Wszachów” został ujęty w „Programie małej retencji dla województwa świętokrzyskiego”.

Uchwałą Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego Nr XL/592/18 z dnia 29 stycznia 2018 r. „Program małej retencji dla województwa świętokrzyskiego” został uchylony. Obecnie brak jest obowiązującego dokumentu wyznaczającego kierunki w zakresie ochrony przed suszą, wskazującego

lokalizację małych zbiorników retencyjnych w województwie. Ze względu na potrzeby gminy w zakresie retencji, projekt zbiornika został ujęty również w projekcie *zmiany Nr 3 planu*. Powierzchnia zalewu projektowanego zbiornika wynosi 9 ha, objętość powodziową szacuje się na 50 tys. m³, a objętość użyteczną na 225 tys. m³. Maksymalna głębokość zbiornika to 4 m (przy poziomie wody, równym z koroną przelewu). Funkcjonowanie zbiornika wodnego może wpłynąć na rozwój usług sportu, rekreacji i turystyki, co w dłuższej perspektywie jest spójne z kierunkiem rekreacyjnym terenów poeksploatacyjnych. Obszar ma szansę na całkowite przywrócenie funkcji przyrodniczych.

Rysunek 18. Fragment „Programu małej retencji dla województwa świętokrzyskiego” z projektowanym zbiornikiem „Wszachów”

W znacznej mierze, zagrożenia dla wód powierzchniowych i podziemnych są tożsame z oddziaływaniem na gleby:

- etap realizacji
- emisja zanieczyszczeń związanych z eksploatacją surowców ze złoża oraz pracami budowlanymi
- nieodpowiednie zabezpieczenie podłoża do magazynowania materiałów budowlanych, wyciek substancji ropopochodnych z maszyn budowlanych;
  - etap eksploatacji
  - w czasie silnych wiatrów - pylenie z odkrytych powierzchni gruntów;
  - niebezpieczeństwo zanieczyszczenia powietrza a pośrednio wód, związane z ogrzewaniem budynków;
  - niebezpieczeństwo zanieczyszczenia związane ze wzrostem wytwarzanych odpadów komunalnych
  - niebezpieczeństwo przedostania się zanieczyszczeń ze względu na nieprawidłowe przechowywanie odpadów komunalnych przed wywozem z nieruchomości;
  - niebezpieczeństwo zanieczyszczenia związane ze wzrostem wytwarzanych ścieków komunalnych
  - niebezpieczeństwo przedostania się zanieczyszczeń związane z wyciekami z wadliwej kanalizacji sanitarnej lub zbiornika bezodpływowego na ścieki;
  - emisja zanieczyszczeń związanych z ruchem samochodowym.

Do powyższych zagrożeń należy dodać:

- dopuszczenie odprowadzania wód opadowych i roztopowych na teren nieutwardzony, co może skutkować przedostaniem się zanieczyszczeń do cieków wodnych;

- niebezpieczeństwo obniżenia poziomu wód gruntowych ze względu na zwiększenie poboru wody.

Na skutek ustaleń projektu *zmiany Nr 3 planu* dojdzie do zwiększenia presji na środowisko wodno – gruntowe.

W rejonie Wszachowa wody podziemne występują w niewielkich ilościach w utworach czwartorzędowych, głównie w osadach dolin rzecznych (na wyniesieniach praktycznie brak wód ze względu na cienką pokrywę osadów czwartorzędowych i na ogół gliniaste wykształcenie), oraz przede wszystkim w węglanowych utworach dewońskich, które stanowią tu główny poziom użytkowy. **Utwory dewonu dolnego (emsu) i kambru (na południe od złoża), a także utwory karbonu (na północ od złoża) są praktycznie bezwodne.** Wody w utworach czwartorzędowych na ogół nie tworzą oddzielnego piętra wodonośnego, natomiast w dolinach rzecznych tworzą wspólne piętro wodonośne z wodami piętra dewońskiego. Kolektorem wód podziemnych dewońskiego piętra wodonośnego są wapienie, dolomity, wapienie margliste i margle dewonu środkowego oraz wapienie margliste dolnej części dewonu górnego (franu). Utwory te tworzą wąskie i odizolowane od siebie zbiorniki wodonośne. Przyjmuje się, że maksymalna głębokość strefy krążenia wód podziemnych sięga w nich do 150 m, choć nie spotyka się studni o takich głębokościach. Zwierciadło wody ma charakter swobodny, jedynie lokalnie jest lekko napięte, w miejscach występowania słabo przepuszczalnych osadów czwartorzędowych. **Na tym terenie eksploatowane jest dotąd złożo „Wszachów I”. Częściowa eksploatacja spod poziomu zwierciadła wód podziemnych jest tu prowadzona od 2007 roku.**

Projekt planu ustala poziom eksploatacji:

- 1) dla złoża „Wszachów I” na poziomie do 220,00 m n.p.m oraz zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym w zakresie ochrony środowiska;
- 2) dla złoża „Wszachów II” na poziomie do 235,00 m n.p.m oraz zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym w zakresie ochrony środowiska;
- 3) dla złoża „Wszachów III” na poziomie do 235,00 m n.p.m oraz zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym w zakresie ochrony środowiska;
- 4) dla złoża „Komorniki 2” i „Komorniki - Smyki” na poziomie do 279,80 m n.p.m oraz zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym w zakresie ochrony środowiska;

Część złoża „Wszachów I” (w interwale od 280 do 220 m n.p.m., tj. poniżej poziomu rzeki Wszachówki) jest i będzie zawodniona i eksploatację 2/3 zasobów należy wiązać z koniecznością odwadniania odkrywki. Dopóki eksploatacja złoża „Wszachów I” prowadzona była wyłącznie I poziomem wydobywczym nie miała wpływu na wody powierzchniowe i podziemne, bowiem odbywała się powyżej dewońskiego poziomu wodonośnego, a wody opadowe dosyć swobodnie infiltrowały w spękany spąg kamieniołomu.

W wyniku odwadniania wyrobiska powstał lej depresji i obniżyło się zwierciadło wód podziemnych. Według raportu oddziaływania na środowisko i dokumentacji hydrogeologicznej, w bezpośrednim otoczeniu kopalni poziom wód gruntowych uległ obniżeniu, **jednakże w miarę oddalania się zasięgu leja depresji zaobserwowane oraz prognozowane wartości obniżenia poziomu zwierciadła mieszczą się w granicach wieloletnich naturalnych wahań zwierciadła wody i nie mają negatywnego oddziaływania na żadne ujęcia wód gruntowych.**

Wieś Wszachów jest zwodociągowana i mieszkańcy nie korzystają ze studni kopanych, które i tak w zasadzie zasilane są wodami powierzchniowymi, a nie gruntowymi występującymi w odwadnianym poziomie środkowodewońskim zbudowanym z dolomitów dewońskich. Odnosząc się z kolei do wpływu odwadniania kopalni na wody powierzchniowe (rzeka Wszachówka) - w świetle dotychczasowych obserwacji można stwierdzić, że **odwodnienie kopalni nie wpływa znacząco na objętość przepływu wody w rzece Wszachówce powyżej i na wysokości kopalni, a zrzut wód kopalnianych rekompensuje na bieżąco możliwe ubytki wody w rzece**. Nie zaobserwowano również w dolinie rzeki, objętej lejem depresji, pogorszenia warunków wegetacji roślin, ani zaniku wody w rzece, co świadczy też o nie pogorszeniu jakości wód.

Utrzymywane są i będą naturalne meandry rzeki, jak również zachowane korytarze ekologiczne.

Wg Dodatku nr 2 do dokumentacji hydrogeologicznej eksploatacja wyrobiska kopalni „Wszachów” do rzędnej 220 m n.p.m. będzie skutkować powiększeniem obecnego leja depresji. Obniżenie zwierciadła wody w stosunku do stanu z 2018 r., czyli daty na jaką był robiony Dodatek nr 2 do dokumentacji hydrogeologicznych, w pomierzonych otworach w sąsiedztwie kopalni wynosić będzie:

Nr studni otworu	Stan na (V.2018r.) m n.p.m.	Odwodnienie na poziomie 235 m n.p.m.		Odwodnienie na poziomie 220 m n.p.m.	
	rzędna m n.p.m.	rzędna m n.p.m.	obniżenie w stosunku do stanu na 2018r. m	rzędna m n.p.m.	obniżenie w stosunku do stanu na 2018 r. m
H-2	269,7	255,3	14,4	249,5	20,2
H11/5	287,2	282,4	4,8	280,7	6,5
S19	290,0	288,9	1,1	288,4	1,6
S20	291,8	290,1	1,7	289,4	2,4
P2	283,1	281,2	1,9	280,4	2,7
6z	277,1	276,4	0,7	276,1	1,0

Projektowane odwodnienie złoża „Wszachów I” na poziomie 220 m n.p.m. będzie skutkować poszerzeniem leja depresji, w stosunku do obecnego, w poziomie środkowo- i górnodewońskim. Od strony południowej kopalni będzie on ograniczony nieprzepuszczalnymi utworami starszego paleozoiku, natomiast od strony północnej prawdopodobnie będzie sięgał do granicy środkowo- i górnodewońskich warstw z niskowodonośnymi i półprzepuszczalnymi utworami dewonu górnego (famenu).

Prognozowane dopływy wody do poziomu eksploatacyjnego 220 m n.p.m. dla wariantu A (odwodnienie w granicach obszaru górniczego) i wariantu B (odwodnienie w granicach całego złoża) różnią się tylko o 8,2 m³/h, w związku z czym zasięgi lejów depresji są jednakowe. W wyniku odwodnienia złoża na poziomie 220 m n.p.m. największe obniżenie zwierciadła wody- **około 27 m** w stosunku do stanu obecnego, wystąpi w samym wyrobisku. Im dalej od złoża tym obniżenie będzie maleć. I tak w piezometrze H-2, który jest położony na wschód od złoża, osiągnie wartość **20,2 m**. W otworze H11/5 obniżenie zwierciadła wody wyniesie **od 4,8 do 6,5 m**, a w S19, S20, P2 i 6z-**nie przekroczy 2,7 m**. W granicy prognozowanego od poziomu 220 m n.p.m. leja depresji znajdzie się piezometr H-2, otwór hydrogeologiczno badawczy P2 i H11/5 oraz na samym skraju leja studnia S20. W studni S20 oraz otworze P2 wartości te mieszczą się w granicach wieloletnich naturalnych wahań zwierciadła wody w poziomie środkowodewońskim, które wynoszą ponad 3 m, **dlatego też można uznać, że pokazany**

na mapie maksymalny teoretyczny zakres leja depresji od poziomu 220 m n.p.m. nie będzie stanowić strefy szkodliwych wpływów eksploatacji kopalni „Wszachów”, bowiem wahania zwierciadła wody występują 10 m poniżej poziomu terenu, a w granicy leja depresji nie ma żadnej czynnej studni głębinowej. W granicy leja depresji, który powstanie w związku z odwodnieniem złoża do rzędnej 220 m n.p.m. znajdzie się jedna studnia kopana Sk1, zlokalizowana na północ od kopalni „Wszachów”. Na wschód od granicy leja znajdują się studnie Sk2, Sk3 i Sk4. Studnie Sk1, Sk2, Sk3 i Sk4 ujmują wody z czwartorzędowego poziomu wodonośnego i są izolowane od dewońskiego grubym pakietem utworów nieprzepuszczalnych. **Stąd odwadnianie kopalni nie ma bezpośredniego wpływu na poziomy wód czwartorzędowych w tych studniach.**

Prognozowany zasięg obniżenia zwierciadła wody przy odwodnieniu kopalni „Wszachów” na poziomie 220 m n.p.m nie wpłynie negatywnie na zasoby eksploatacyjne czynnych obecnie ujęć wód podziemnych gminy Łagów, ponieważ znajdują się one poza zasięgiem oddziaływania kopalni, w odległości ok. 5 km od kopalni.

Jak wynika z powyższego, im dalej od wyrobiska, tym obniżenie zwierciadła wody jest znacznie mniejsze. Zasięg szkodliwego oddziaływania kopalni związanego z odwadnianiem wyrobiska do poziomu 220 m n.p.m. będzie się mieścił w granicach TG „Wszachów ID”. Obniżenie zwierciadła wody nie będzie zagrażało ekosystemom roślinnym, ponieważ pobierają one wody z głębokości nie większej, niż 10 m, a więc z zawieszonych izolowanych horyzontów czwartorzędowych.

W 2019 roku, została sporządzona „Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z zamierzonym wykonywaniem odwodnień w celu wydobywania kopaliny ze złoża dolomitów dewońskich „Wszachów II”. W dokumentacji tej przedstawiono skutki odwodnienia złoża „Wszachów II” do rzędnej 235 m n.p.m- oszacowano wielkość prognozowanych dopływów wód podziemnych do wyrobiska górniczego oraz zasięgu leja depresji metodą tradycyjną, bez modelu matematycznego. Skutki odwodnienia górotworu w związku z planowaną eksploatacją zawodnionych partii złoża dolomitów „Wszachów II” będą się kumulować ze skutkami odwadniania wyrobiska na sąsiednim złożu dolomitów „Wszachów I”. Górotwór w obrębie złoża „Wszachów II” jest już w znacznej części odwodniony, gdyż od ponad 16 lat trwa odwadnianie wyrobiska na złożu dolomitów „Wszachów I”, aktualnie do poziomu 220 m n.p.m. Wpływ ten jest widoczny w postaci obniżonego zwierciadła wód podziemnych, które obejmuje już złożo „Wszachów II”.

Rysunek 19. Zasięg leja depresji wraz z przewidywaną granicą Terenu Górniczego Wszachów IIB. Zasięg leja depresji kopalni Wszachów obrazuje rysunek poniżej [źródło: [2]]

Porównując zasięg leja depresji, który powstanie od odwadniania złoża „Wszachów II” do rzędnej 235 m npm widać, że wskutek przesunięcia się w czasie eksploatacji poziomów zawodnionych na obu złożach, przy eksploatacji złoża „Wszachów I” do rzędnej 220 m npm, lej od kopalni „Wszachów” będzie już obejmował tę część górotworu. **Lej depresji wokół odwadnianego wyrobiska kopalni będzie ograniczony od południa, gdyż występują tam niewodonośne utwory dewonu dolnego.** Równoczesne odwadnianie wyrobisk odkrywkowych na sąsiednich złożach dolomitów „Wszachów I” i „Wszachów II” spowoduje, że powstanie wspólny lej depresyjny obejmujący oba wyrobiska. Ze względu na wcześniejsze rozpoczęcie odwadniania wyrobiska na złożu „Wszachów I” i przewidywane stałe wyprzedzenia w czasie odwadnianych poziomów eksploatacyjnych tego wyrobiska w stosunku do wyrobiska na złożu „Wszachów II”, **zasięg tego wspólnego leja depresyjnego będzie kształtowany głównie odwadnianiem wyrobiska na złożu „Wszachów I”.** Wielkości obniżenia zwierciadła wód podziemnych w obrębie wspólnego leja depresyjnego również będą kształtowane przede wszystkim odwadnianiem wyrobiska na złożu „Wszachów I”.

Owadnianie kopalń odkrywkowych jest czasowe, choć długoterminowe. Po zaprzestaniu działalności górniczej rezerwa eksploatacyjna wody w zlewni rzeki Czarnej Staszowskiej, w granicach której położone jest złożo „Wszachów I” i w obszarze lokalnego zbiornika Łągów wzrośnie.

Analizy przeprowadzone w raporcie, na podstawie którego została wydana decyzja środowiskowa we wrześniu 2024 r. dotycząca złoża Wszachów I i Wszachów II wskazują, że odwodnienie kopalni do poziomu 220 m n.p.m. nie spowoduje dodatkowych szkód w środowisku wodnym, nie pogorszy warunków wegetacji roślin, drzew i krzewów okolicy. Znajdujące się w zakresie projektowanego leja depresji od poziomu 220 m n.p.m. wsie są zwodociągowane, wobec czego odwadnianie kopalni nie będzie miało wpływu na dostępność wody w tych wsiach. W zasięgu prognozowanego leja depresji nie znajdują się gospodarstwa zaopatrujące wodę z własnych studzien, dlatego nie ma zagrożenia, że po obniżeniu zwierciadła wody ich użytkownicy nie będą mogli z nich korzystać. Wodociąg w miejscowościach: Wszachów, Komorniki i Piórków - Zajiesienie został wykonany w ramach inwestycji własnych gminy Baćkowice.

Najbliższe czynne ujęcia wód podziemnych służące do zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę znajdują się w gminie Łagów. Są to:

- studnia nr 11 w Płuckach dla potrzeb wodociągu gminnego - w odległości ok 4,5 km na NW ($Q=80$ m³/h przy depresji 2,6 m),
- studnia nr 13 dla potrzeb wodociągu wiejskiego w Łagowie – na SW od Łagowa w odległości ok 4,5 km ($Q=84$ m³/h przy $s=9,2$ m),
- studnia nr 20 dla wodociągu wiejskiego Piórków – Zajasienie – w odległości ok. 1,5 km na N, gł. studni 70 m, (głębokość do zwierciadła wody w 1964r. – 19,8 m (293,0 m n.p.m.), a w roku 2012 - 23,0m (289,3 m n.p.m.), w roku 2018 – 291, 7 m n.p.m.); $Q=10,3$ m³/h, $s=11,7$ m; obecnie nieczynna,
- studnia 19 dla potrzeb gospodarstwa rolnego, odległość ok. 1,5 km na NW, głębokość studni – 70,0 m; $Q=21,6$ m³/h, $s=29,75$ m; rzędna zwierciadła wody w studni 291,9 m n.p.m., obecnie gł. do zwierciadła wody 15,0 m,
- ujęcie wody z utworów środkowego dewonu nr 18, będące własnością Kopalni „Nowy Staw” w odległości 2 km na NW, o gł. 55 m, ($Q = 7$ m³/h, $s = 2,0$ m),
- ok. 3 km na NWW zlokalizowane są 2 studnie (16 i 17) ujęcia dla potrzeb użytkownika złoża „Łagów II”; $Q = 46,0$ m³/h przy $s=10,91-36,0$ m,
- studnia 24 w Baćkowicach w odległości ok. 7,3 km na NE, o gł. 50 m $Q = 8,0$ m³/h przy $s=14,9$ m,
- studnia 25 w Żernikach w odległości ok. 7,7 km na NE, o gł. 37,0 m $Q = 18,1$ m³/h przy $s=3,3$ m.

Odwadnianie złoża „Wszachów III” wpłynie na obniżenie zwierciadła wody w obrębie złóż znajdujących się w jego sąsiedztwie podobnie jak odwadnianie okolicznych złóż będzie miało wpływ na wielkość dopływów do złoża „Wszachów III”.

W Dodatku nr 1 do dokumentacji hydrogeologicznej (...) „Wszachów III” przeanalizowano jednoczesne odwadnianie wszystkich złóż Wszachów, czyli wszystkich, które będą eksploatowane poniżej poziomu wód gruntowych na obszarze zmiany nr 3 mpzp. W ww. dodatku obliczono prognozowane skumulowane oddziaływanie kopalni w warunkach wzajemnego oddziaływania odwodnienia złóż „Wszachów III”, „Wszachów II” i „Wszachów I”. Zgodnie z wynikami analiz przedstawionymi w ww. dokumentacji hydrogeologicznej lej depresji dojdzie do granicy utworów niewodonośnych i **nie będzie się dalej rozwijać**. „Szacunkowa powierzchnia skumulowanego leja depresji, jaki wytworzy się przy eksploatacji na poziomie wydobywczym + 235 m n.p.m. (poziom udokumentowania złoża) w jego końcowej fazie, wyniesie ca 303,4 ha (...). Dodatkowe obniżenie zwierciadła wody poziomu dewońskiego, które w warunkach naturalnych znajduje się na głębokości od kilkunastu do kilkudziesięciu metrów pod powierzchnią terenu, nie będzie powodować istotnych zmian warunków siedliskowych i nie wpłynie negatywnie na użytki zielone korzystające z wód gruntowych”.

Oddziaływanie kopalni nie jest znaczące i daje możliwość rozpoczęcia wydobywania złoża Wszachów III na warunkach eksploatacji złoża Wszachów II.

Z uwagi na fakt, że w obrębie teoretycznego, maksymalnego zasięgu oddziaływania odwodnienia wyrobiska przepływa rzeka Wszachówka, nałożono na Inwestora konieczność prowadzenia monitoringu wód powierzchniowych. Zaleca się wobec tego:

- prowadzenie monitoringu wód odprowadzanych z wyrobiska, obejmującego ilość i jakość wód złożowych i opadowych z odwodnienia. Pomiar ilości wypompowywanej wody oraz jakości ścieków oczyszczonych prowadzony będzie raz na dwa miesiące,
- prowadzenie pomiarów przepływów w rzece Wszachówce w dwóch punktach wodowskazowych (przed i za zrzutem wód z odwodnienia złoża – 1 raz w miesiącu). Pomiar prowadzony w ten sposób dotyczy sytuacji, w której eksploatowane będzie wyłącznie

złoża „Wszachów III”. W sytuacji eksploatacji zarówno złoża „Wszachów I” jak i „Wszachów III” proponuje się rezygnację z pomiarów przepływów na rzece za zrzutem z kopalni „Wszachów”. Pozostaną wówczas trzy punkty wodowskazowe- 1- przed zrzutem wody z kopalni „Wszachów”, 2- za zrzutem z kopalni „Wszachów” i 3- za zrzutem z kopalni „Wszachów III”,

- tak jak dotychczas w celu oceny skutków odwodnienia złoża „Wszachów I”, a także planowanego do eksploatacji złoża „Wszachów III” prowadzone będą pomiary zwierciadła wody w otworze obserwacyjnym H-2 z częstotliwością 1 raz na miesiąc,
- zaleca się prowadzenie tak jak do tej pory pomiarów wahań zwierciadła wody w studni H 11/5, zlokalizowanej na północ od złoża „Wszachów I”, która znalazła się w zasięgu prognozowanego leja depresji, który powstanie w wyniku łącznego odwadniania złoża „Wszachów I” do rzędnej 220 m n.p.m. oraz „Wszachów III” do rzędnej 235 m n.p.m.. Zaleca się prowadzenie tych pomiarów z częstotliwością– 1 raz na miesiąc,
- tak jak dotychczas prowadzone będą także obserwacje wody w otworze S20.

Wobec złóż położonych w części północnej obszaru planu, wskazuje się konieczność wydobycia złoża „**Komorniki 2” i „Komorniki - Smyki” na poziomie do 279,80 m n.p.m.** Na potrzeby oceny środowiskowej opracowana została Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z zamierzonym wykonywaniem odwodnień w celu wydobywania kopaliny ze złoża dolomitów dewońskich „Komorniki 2”, POL-STONE, Sporządzający dokumentację: Kazimiera Doroz, Aleksandra Szczęśniak- Szlagowska, Kielce, 2019 r.

W rejonie złoża występuje poziom wodonośny związany ze spękanymi utworami węglanowymi dewonu środkowego. Jest to poziom o zwierciadle swobodnym, charakteryzujący się średnimi parametrami hydrogeologicznymi. Obejmuje on południowy fragment zbiornika Łagowskiego, którego zasoby odnawialne oszacowane są na ok. 850 m³/h, w tym zasoby dyspozycyjne 600 m³/h. Zasilanie warstw wodonośnych odbywa się głównie przez infiltrację efektywną opadów atmosferycznych. Strefami drenażu jest rzeka Wszachówka i jej dopływy. Przepuszczalność skał zbiornikowych jest głównie średnia, a wodonośność zróżnicowana od niskiej do wysokiej. Wydajność studni ujmujących poziom środkowo- i górnodewoński wynosi od 10,6 - 118 m³/h a ich głębokość ok. 50 - 100 m.

W miejscowości Piórków-Zajaczenie zlokalizowane jest ujęcie wody z wapieni dewonu środkowego, które zabezpieczało w wodę pitną okoliczną ludność, w tym także w/w gospodarstwa położone w pobliżu złoża. Obecnie ujęcie to jest nieczynne i nie planuje się jego ponownego uruchomienia. W odległości 2 km na zachód znajduje się ujęcie wody także z utworów środkowego dewonu będące własnością Kopalni „Nowy Staw”, a ok. 3 km na NWW zlokalizowane są 2 ujęcia Kopalni „Łagów II”, oraz ujęcie prywatne.

Rejon udokumentowanego złoża „Komorniki 2” położony jest w obszarze zbiornika Łagów, który obejmuje swoim zasięgiem część poziomu środkowo- i górnodewońskiego w synklinorium kielecko - łagowskim położoną w zlewni Łagowicy, należącej do zlewni II rzędu Czarnej Staszowskiej. Półprzepuszczalne i nieprzepuszczalne utwory karbonu dolnego i nisko wodonośny poziom górnodewoński (famen) w jądrach synklin dzieli go na dwa subzbiorniki: północny w rejonie Piórków – Baćkowice i południowy w rejonie Łagowa, który w swej zachodniej partii jest rozdzielony na kolejne dwie części. W północnozachodniej części zbiornika znajduje się, położony w zlewni rzeki Kamiennej, subzbiornik Zamkowej Woli, odizolowany od pozostałych jego części w zlewni Czarnej Staszowskiej antyklinalnym wypiętrzeniem nieprzepuszczalnych i półprzepuszczalnych utworów starszego paleozoiku. Kontakt

hydrauliczny pomiędzy poszczególnymi subzbiornikami praktycznie nie istnieje lub jest bardzo ograniczony przez utwory rozdzielające o bardzo niskich parametrach hydrogeologicznych.

Z obliczeń teoretycznych wynika, że zasięg oddziaływania odwadniania wyrobiska górniczego przy zakładanych poziomach eksploatacyjnych wyniosłby:

- Poziom eksploatacyjny +265 m n.p.m. – 612m
- Poziom eksploatacyjny +250 m n.p.m. – 1016 m
- Poziom eksploatacyjny +235 m n.p.m. – 1532 m

Eksploatacja złoża odbywać się będzie ponad poziomem wodonośnym w związku z tym do jedynymi wodami napływającymi do wyrobiska będą wody opadowe. Wody te będą spływały powierzchniowo zgodnie z ukształtowaniem terenu.

Z uwagi, iż eksploatacja prowadzona będzie w warstwie suchej nie nastąpi obniżenie zwierciadła wody w sąsiedztwie odkrywki.

Przed rozpoczęciem eksploatacji z odwodnieniem (Wszachów III) zostanie przeprowadzona inwentaryzacja studni gospodarskich w miejscowościach, które znajdują się w zasięgu wyliczonego teoretycznie leja depresji kopalni. W oparciu o dane z inwentaryzacji studni, należy wytypować kilka studni do prowadzenia obserwacji. Zasięg drenowania górotworu następuje powoli wraz z postępowaniem eksploatacji z odwodnieniem zarówno w pionowych jak i poziomych granicach, dlatego też kolejne studnie do obserwacji można włączać stopniowo. Pomiary zwierciadła wody należy prowadzić 1 raz w kwartale.

W rejonie zrzutu wód kopalnianych do rzeki prowadzone są obserwacje poziomu wody w rzece Wszachówce (punkty wodowskazowe). Dalsze pomiary należy przeprowadzić przed rozpoczęciem odwadniania jak również w trakcie, w okresie wiosennym i letnim. Analizy wody zrzucanej do rzeki należy wykonywać w zakresie i z częstotliwością określoną w pozwoleniu wodnoprawnym.

Opracowania szczegółowe tj. dokumentacje hydrogeologiczne są materiałem adekwatnym do etapu ubiegania się o koncesje. Natomiast na etapie sporządzenia prognozy do mpzp, dokumenty te pozwalają wyeliminować możliwość negatywnego oddziaływania na środowisko ustaleń projektu planu na wody podziemne i powierzchniowe.

Jak wynika z powyższych dokumentacji hydrogeologicznych sporządzonych dla nowoudokumentowanych złóż wydobyte spod poziomu zwierciadła wód podziemnych nie będzie wpływać negatywnie na zasoby i jakość wód podziemnych i powierzchniowych oraz nie spowoduje obniżenia jakości życia mieszkańców poprzez brak dostępu do wody pitnej. **Obliczony teoretyczny zasięg leja depresji pochodzący od docelowego poziomu eksploatacji 220 m n.p.m. w przypadku złoża Wszachów I nie powinien mieć znaczenia dla środowiska przyrodniczego i dla okolicznych mieszkańców.** Wahania dewońskiego zwierciadła wodonośnego odbywają się na znacznej głębokości pod powierzchnią terenu (20 – 30 m) i tym samym nie mają wpływu na warunki wegetacyjne poszczególnych elementów flory.

Państwowy Instytut Geologiczny opracował dokument pn. Prognoza wpływu odwodnienia kopalń surowców skalnych na środowisko wodne w rejonie Łagowa w Górach Świętokrzyskich, (Biuletyn Państwowego Instytutu Geologicznego, 2019 r. autor pani Katarzyna Białecka i pan Jan Prazak). Terenem badań była również gmina Baćkowice. **Z tego dokumentu wynika, że cyt.**

Prognozowane odwodnienie kolejnych kopalń w rejonie Łagowa już na pierwszych zawodnionych poziomach eksploatacyjnych przyczyni się do powstania rejonowego leja depresji, który swym zasięgiem obejmie znaczną część struktury wodonośnej, w tym czynne ujęcia gminy Łagów, co wpłynie na ich wydajność.

Zaznacza się, że nie zaobserwowano dotąd zaników wody, ani zmniejszenia przepływu w rzece „Wszachówce”, która znajduje się bezpośrednio za północną granicą złoża, spowodowany działalnością kopalni.

Ponadto, obecne badania szczegółowe w tym zakresie tj. raporty oddziaływania na środowisko, nie dają podstawy do stwierdzenia, że odwodnienie złoża Wszachów III na poziomie wydobywania +235m npm przyczyni się do powstania rejonowego leja depresji. Szczegółowe analizy przeprowadzono w Dodatku nr 1 do dokumentacji hydrogeologicznej (...) Wszachów III w styczniu 2024 r. gdzie prognozowany zasięg leja depresji obliczano w przypadku eksploatacji ze złóż Wszachów I, Wszachów II i Wszachów III. Wobec powyższych wyników badań: **Brak podstaw do odmowy wydobywania kopaliny ze złóż zlokalizowanych w granicach opracowania.**

Podstawową funkcją zbiornika we Wszachowie jest retencja wody dla celów gospodarczych i pokrycia niedoborów wody w rzece poniżej zbiornika w okresach suszy. Dodatkowymi funkcjami zbiornika będą:

- retencja powodziowa w okresie wezbrań,
- poprawienie bilansu wodnego w zlewni poniżej zbiornika przez wyrównanie przepływów w okresach stanów niskich oraz zapewnienie przepływu nienaruszalnego w okresach niżówek,
- magazynowanie wody dla pokrycia potrzeb użytków zielonych i stawów rybnych położonych w zlewni rzeki Łagowicy poniżej zbiornika.
- cele rekreacyjne i rozwój agroturystyki,
- uprawianie sportów wodnych,
- funkcja pożarowa.

Efektami funkcjonowania zbiornika będą:

- zaopatrzenie w wodę efekt wyrównawczy zbiornika,
- zabezpieczenia powodziowe,
- poprawa jakości wód,
- funkcje rekreacyjne.

Dodatnimi skutkami oddziaływania zbiornika na środowisko będą:

- poprawa bezpieczeństwa powodziowego w zlewni poniżej zbiornika,
- zwiększenie zasobów wodnych w zlewni poniżej zbiornika,
- podniesienie poziomu wód gruntowych na obszarze przyległym do zbiornika,
- poprawa krajobrazu,
- stworzenie korzystnych warunków dla rozwoju flory i fauny wodnej i ptactwa wodnego,
- poprawa jakości wód poniżej zbiornika,.

Ujemne skutki oddziaływania zbiornika na środowisko będą:

- zwiększenie ruchu pojazdów na drogach dojazdowych do terenu budowy, zwiększony hałas maszyn i urządzeń przy realizacji robót,
- zmiana warunków bytowania flory i fauny na terenie zajęтым pod zbiornik,
- możliwość wystąpienia podtopień lokalnych w cofce zbiornika.

Należy rozpatrzyć jednoczesną eksploatację 5 złóż na terenie objętym opracowaniem, w tym trzech w warstwie zawadnionej tj. Wszachów I, Wszachów II i Wszachów III oraz wpływ budowy zbiornika wodnego na wody powierzchniowe i podziemne. Opracowanie specjalistyczne z zakresu oddziaływania tych trzech kopalni nie zostało sporządzone. Natomiast przeprowadzone dotąd analizy oparte na dotychczasowej działalności kopalni Wszachów I i Wszachów II pozwalają na stwierdzenie, że wpływ odwodnienia kopalni na wody powierzchniowe i wody podziemne jest nieznaczny. Dopóki eksploatacja złoża „Wszachów I” prowadzona była wyłącznie I poziomem wydobywczym nie miała wpływu na wody powierzchniowe i podziemne, bowiem odbywała się powyżej dewońskiego poziomu wodonośnego, a wody opadowe dosyć swobodnie infiltrowały w spękany spąg kamieniołomu. Zasięg oddziaływania odwodnienia złoża wraz z oceną zmian warunków hydrogeologicznych i hydrologicznych sporządzony w 2006 r., następnie w 2010 r. i ostatni w 2018 r. został przyjęty przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego i stał się podstawą do uzyskania pozwolenia wodnoprawnego. Analizy wykonane dla kopalni Wszachów I i Wszachów II przy założeniu eksploatacji na poziomie zaproponowanym w projekcie uchwały jednoznacznie wykazują:

„Prognozowany zasięg obniżenia zwierciadła wody przy odwodnieniu kopalni „Wszachów” na poziomie 220 m n.p.m nie wpłynie negatywnie na zasoby eksploatacyjne czynnych obecnie ujęć wód podziemnych gminy Łągów, ponieważ znajdują się one poza zasięgiem oddziaływania kopalni, w odległości ok. 5 km od kopalni.

Jak wynika z powyższego, im dalej od wyrobiska, tym obniżenie zwierciadła wody jest znacznie mniejsze. Zasięg szkodliwego oddziaływania kopalni związanego z odwadnianiem wyrobiska do poziomu 220 m n.p.m. będzie się mieścił w granicach TG „Wszachów ID”. Obniżenie zwierciadła wody nie będzie zagrażało ekosystemom roślinnym, ponieważ pobierają one wody z głębokości nie większej, niż 10 m, a więc z zawieszonych izolowanych horyzontów czwartorzędowych.

Odwodnienie kopalni do poziomu 220 m n.p.m. nie spowoduje dodatkowych szkód w środowisku wodnym, nie pogorszy warunków wegetacji roślin, drzew i krzewów okolicy. Znajdujące się w zakresie projektowanego leja depresji od poziomu 220 m n.p.m. wsie są zwodociągowane, wobec czego odwadnianie kopalni nie będzie miało wpływu na dostępność wody w tych wsiach. W zasięgu prognozowanego leja depresji nie znajdują się gospodarstwa zaopatrujące wodę z własnych studzien, dlatego nie ma zagrożenia, że po obniżeniu zwierciadła wody ich użytkownicy nie będą mogli z nich korzystać. Wodociąg w miejscowościach: Wszachów, Komorniki i Piórków - Zajezdzenie został wykonany w ramach inwestycji własnych gminy Baćkowice.”

Przy zejściu z eksploatacją na V poziom do rzędnej +235 m n.p.m. o powierzchni eksploatacyjnej spągu wyrobiska 66900 m², wpływ odwadniania kopalni odkrywkowej „Wszachów III” obejmie swoim zasięgiem sąsiednie złoża „Wszachów II” i część złoża „Winna Południe”. Szacunkowa powierzchnia skumulowanego oddziaływania przy eksploatacji kopalń „Wszachów III”, „Wszachów II” i „Wszachów I” na najniższych poziomach wydobywania wyniesie ok 303,4 ha. Zasięg leja obrazuje Załącznik nr 4.

W zakresie pozostałych złóż przewiduje się wydobywanie w warstwie suchej złoża. Nie przewiduje się oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne.

Planowany zbiornik retencyjny w połączeniu z działalnością kopalni będzie spełniać swoją funkcję. Zbiornik będzie mieć funkcje zabezpieczające tereny przed skutkami suszy i powodzi. Gromadzenie

wody w okresie nasilonych opadów oraz funkcja rezerwuaru w okresie niedoborów wody wzmocni bezpieczeństwo mieszkańców gminy.

W prognozie wykazano brak oddziaływania zbiornika retencyjnego w sąsiedztwie eksploatacji złóż. W opracowaniu wielokrotnie wskazuje się na funkcje zabezpieczające zbiornika retencyjnego

Katastrofy, na które wskazuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach w pismach opiniujących projekt Uchwały tj. możliwość wystąpienia osuwisk zdarzają się, natomiast zbiornik **nie jest projektowany na terenie poeksploatacyjnym, a w terenie dolinnym, gdzie naturalnie ukształtowany teren predysponuje do retencji wody**. Oddziaływanie hałasu i zanieczyszczeń działalności kopalni, w tym transportu urobku zamyka się w granicach obowiązujących i projektowanych terenów górniczych. Teren planowanego zbiornika położony jest poza granicami terenów górniczych i terenami projektowanych terenów górniczych.

Nie przewiduje się negatywnych skutków budowy zbiornika retencyjnego oraz działalności kopalni.

Oddziaływanie w zakresie wód powierzchniowych można uznać za lokalne i nie wpłynie negatywnie na wody powierzchniowe i podziemne.

5.3. ODDZIAŁYWANIE NA ZDROWIE LUDZI, W TYM HAŁAS

Realizacja ustaleń *zmiany Nr 3 planu*, wiąże się z umożliwieniem eksploatacji metodą odkrywkową, w wyrobisku wglębnym z zastosowaniem techniki strzałowej z użyciem materiałów wybuchowych i mechanicznie złóż Wszachów III, Komorniki 2 i Komorniki Smyki. Pozostałe złoża są obecnie eksploatowane.

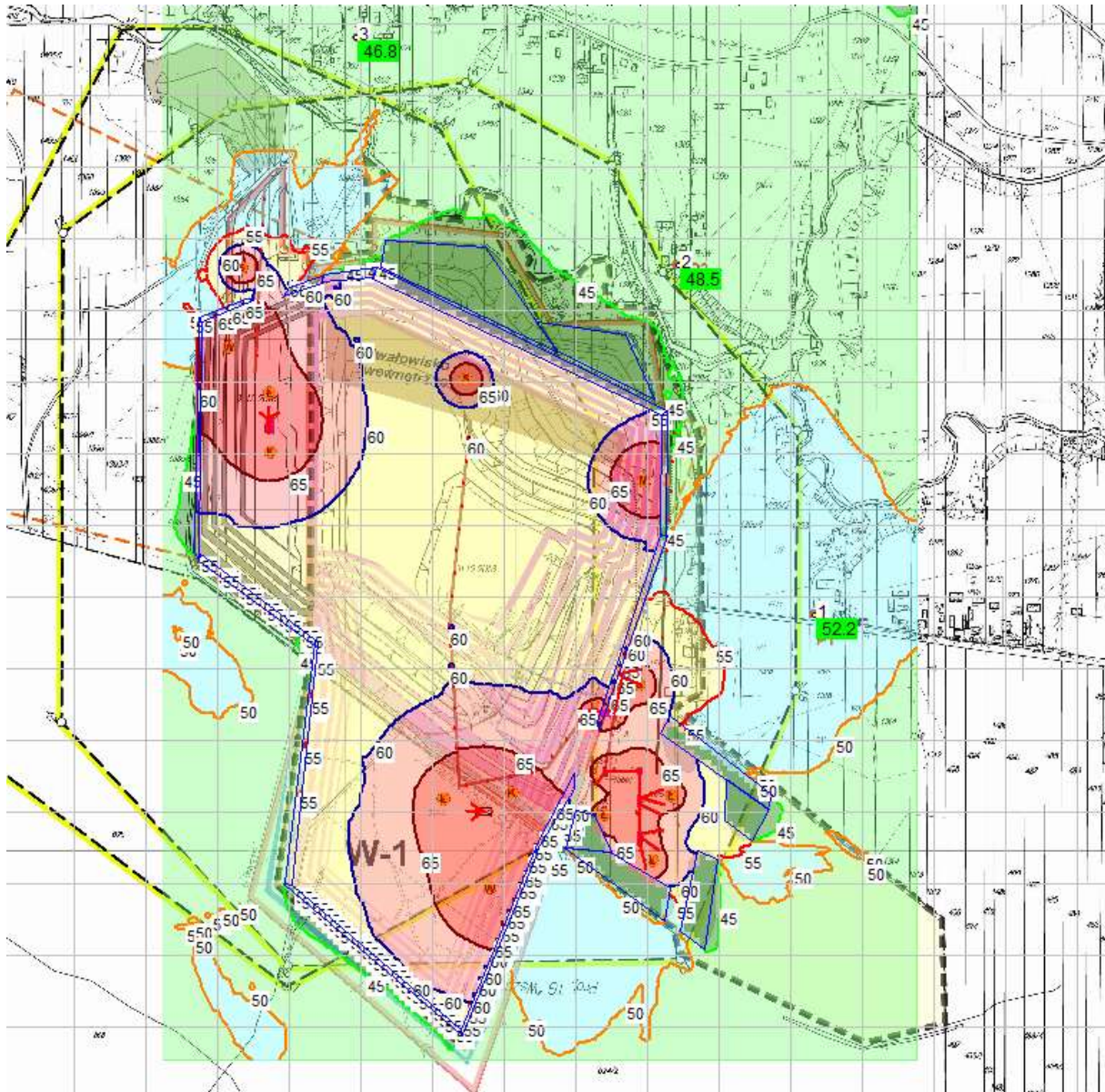
W związku z wydobywaniem, wzrośnie też transport urobku wewnątrzzakładowy jak i na zewnątrz kopalni. Transport wewnątrzzakładowy urobku odbywać się będzie wyłącznie w zakresie przemieszczania mas ziemno-skalnych.

Docelowo w wyrobisku Komorniki 2, Wszachów I, Wszachów II i Wszachów III, na terenie zakładu górniczego eksploatacja kruszywa prowadzona będzie przez cały rok za pomocą materiałów wybuchowych. Do pozyskania kopaliny stosuje się metodę wiertniczo-strzałową. Roboty strzałowe odbywać się będą średnio dwa, trzy razy w tygodniu i generują pojedynczy impuls akustyczny w każdym strzelaniu o natężeniu zależnym od wielkości zastosowanego ładunku materiału wybuchowego, konstrukcji ładunku oraz warunków geologiczno – górniczych w miejscu wykonywania robót strzałowych.

Z przeprowadzonych analiz akustycznych wynika, iż w rejonie zakładu górniczego podczas jego normalnej pracy **nie dochodzi do przekroczeń norm akustycznych odnoszonych do standardów dla hałasu przemysłowego, czyli równoważnego poziomu dźwięku o wartości 55 dB dla zabudowy mieszkaniowej z usługami**. Planuje się wykonanie analizy akustycznej dla eksploatacji złoża Wszachów III. Złoże jest częściowo położone w granicach istniejących terenów górniczych. Położenie w rejonie wydobywczym (częściowe położenie w granicach terenów górniczych) pozwala zaprojektować teren górniczy w oparciu o wieloletnie doświadczenie funkcjonujących tu zakładów.

Określona wg ekspertyzy strzałowej wykonanej przez Główny Instytut Górnictwa w Katowicach w 2012 r. wielkość strefy drgań sejsmicznych dla maksymalnego ładunku przypadającego na jedną milizwłokę czasową (MW-109 kg) w kopalni „Wszachów I” wynosi 250 m we wszystkich kierunkach od wyrobiska górniczego. W takim przypadku objęte by były siedliska zlokalizowane po wschodniej i północnej stronie wyrobiska górniczego. Dla pełnej ochrony tych siedlisk, we wschodniej części

wyrobiska stosowane będą ograniczone ładunki MW w serii na 1 milizwłokę, tak by strefa szkodliwych drgań na tym kierunku nie przekraczała 200 m, a na pozostałych kierunkach 250 m.

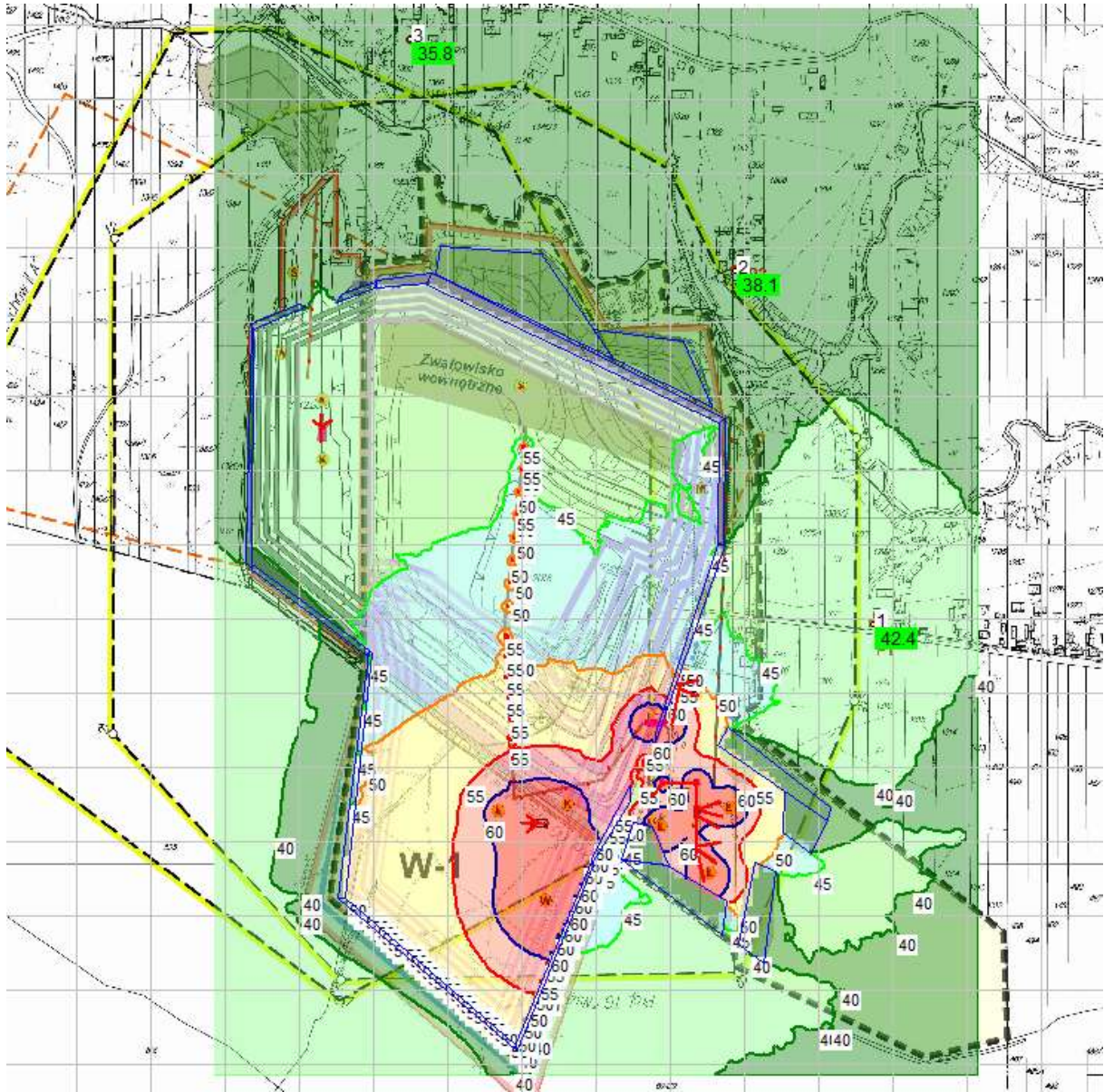

Rysunek 20. Rozkład izofon Wszachów I i Wszachów II w porze dnia

W maju 2015 r., w maju 2017 r. oraz listopadzie 2021 r. Rzecznawca GiG ds. ruchu odkrywkowych zakładów górniczych w zakresie techniki strzałowej wykonał pomiary podczas strzelań kontrolnych, weryfikujące oddziaływanie drgań parasemiesicznych górotworu na najbliższe usytuowane obiekty budowlane. Wyniki pomiarów zostały uwzględnione w Dokumentacjach strzałowych, opisujących wykonywanie strzelań ładunkami w długich otworach pionowych.

W północnej i północno-wschodniej części wyrobiska ze względu na mniejszą niż 200 m odległość od siedlisk ludzkich zrezygnowano czasowo z eksploatacji przy użyciu MW na rzecz urabiania mechanicznego za pomocą koparki. Dopuszcza się także możliwość wzniesienia mas skalnych zrywospycharką oraz koparką wyposażoną w młot hydrauliczny. Strefa urabiania mechanicznego może

być częściowo lub w całości włączona w rejon, w którym możliwe jest wykonywanie robót strzałowych, po wykonaniu przez uprawnionego rzeczoznawcę do spraw górniczej techniki strzałowej, ekspertyzy odnośnie rzeczywistego promienia strefy zagrożenia związanej z rozrzutem odłamków skalnych oraz po doborze ładunków MW na podstawie wyżej wymienionych dokumentacji, dotyczących szkodliwości drgań parasejsmicznych górotworu.

Rysunek 21. Rozkład izofon Wszachów I i II w porze nocy

Niezależnie od powyższego, na pozostałej powierzchni kopalni, dla pełnej ochrony siedlisk ludzkich, wydzielono strefę wschodnią, w której można strzelać wyłącznie metodą długich otworów, dla których strefa zagrożenia ze względu na rozrzut odłamków skalnych wynosi 200 m. Dla ochrony ludzi przed skutkami rozrzutu odłamków skalnych, strefa rozrzutu określana każdorazowo w planie ruchu, zabezpieczona jest tablicami ostrzegawczymi oraz na czas wykonywanych robót strzałowych zabezpieczana jest posterunkami zabezpieczającymi.

Wielkość promienia strefy zagrożenia powietrzną falą uderzeniową dla maksymalnego ładunku MW w serii odpalanych otworów obliczana na podstawie wzoru podanego w Rozporządzeniu Ministra Energii z dnia 9 listopada 2016 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących przechowywania i używania środków strzałowych i sprzętu strzałowego w ruchu zakładu górniczego rozporządzeniu, określa się na 170 m.

Urabianie kopaliny w złożu Wszachów II odbywa się głównie przy zastosowaniu materiałów strzałowych. Zasięg strefy rozrzutu odłamków skalnych wraz z promieniami rozrzutu $r_r = 145$ m. Na podstawie Ekspertyzy strzałowej, ustalono wielkość dopuszczalnego ładunku MW przypadającego na jeden stopień opóźnienia milisekundowego odpalany w kopalni warunkującej bezpieczeństwo obiektów chronionych wynoszący: $Q_{zmax} = 145$ kg MW, oraz wielkość ładunku całkowitego serii otworów odpalanych zapalnikami nie elektrycznymi wynoszącą: $Q_{cmax} = 4\ 000$ kg MW.

Strzelaniu towarzyszą również ujemne zjawiska, takie jak:

- uderzeniowa fala powietrzna (podmuch),
- rozrzut odłamków skalnych oraz
- drgania gruntu zwane sejsmicznymi (parasejsmicznymi).

Kamieniołomy Świętokrzyskie Sp. z o.o. posiadają porozumienie z sąsiednią kopalnią „Wszachów II”, w sprawie ustalenia zasad koordynacji zabezpieczenia stref zagrożenia rozrzutem odłamków skalnych przy robotach strzałowych (porozumienie z dnia 17.05.2019r.).

Najbliższe tereny zabudowy mieszkaniowej od złoża Wszachów II, znajdują się ok. 160 m od miejsca inwestycji. Ponadto z racji na oddalenie inwestycji od najbliższych zabudowań oraz charakter prowadzonej działalności (w porze dnie z wykorzystaniem jednej koparki lub ładowarki) funkcjonowanie nie wpłynie w żadnym stopniu na komfort życia okolicznych mieszkańców.

Głównymi czynnikami mającymi wpływ na oddziaływania na ludzi podobnie jak jest to obecnie będą emisje hałasu i zapylenia. Odpowiednio dobrany czas pracy kopalni i zakładu oraz zraszanie dróg w okresie suchym zminimalizuje te uciążliwości.

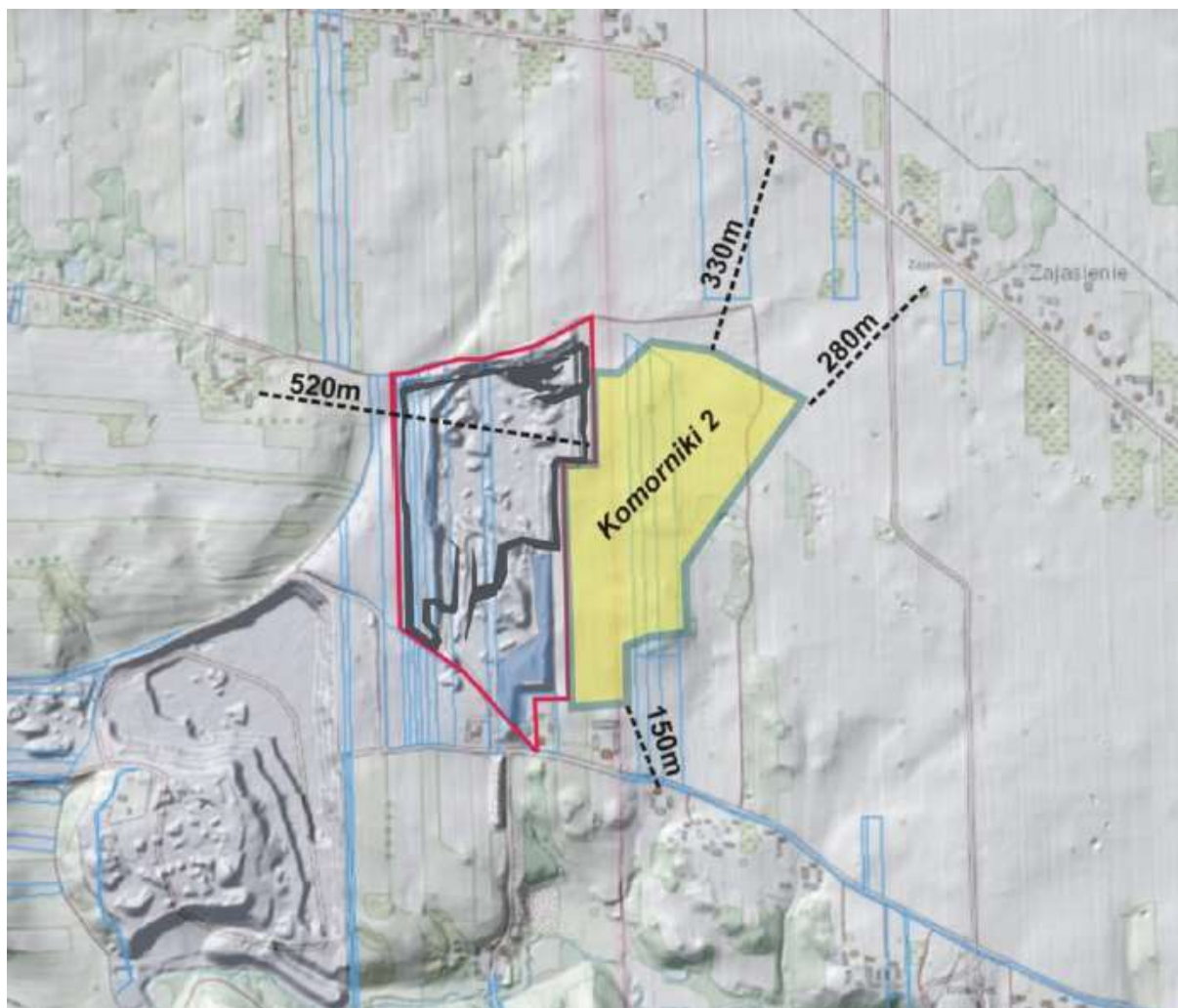
Generalnie oddziaływanie projektowanego przedsięwzięcia będzie niewielkie i swoim zasięgiem nie będzie obejmować terenów sąsiadujących z inwestycją. Oddziaływanie przedsięwzięcia w trakcie jego realizacji będzie obejmować w nieznacznym stopniu osoby zatrudnione na terenie przedsięwzięcia.

Wnioski z tych dotychczas przeprowadzonych analiz wskazują na dotrzymanie poziomu dźwięku o wartości 55 dB w granicach wyznaczonego terenu górniczego. Nie dochodzi zatem do przekroczeń norm akustycznych odnoszonych do standardów dla hałasu przemysłowego, czyli równoważnego poziomu dźwięku o wartości 55 dB dla zabudowy mieszkaniowej z usługami w prognozykach jak i w obecnej działalności kopalni.

W przypadku analizowanej inwestycji poziom skumulowanej emisji hałasu przy najbliższych zabudowaniach mieszkalnych nie spowoduje przekroczeń wartości dopuszczalnych. Pozwala to ocenić, że uciążliwość akustyczna planowanej inwestycji będzie mała. W związku z powyższym samo przedsięwzięcie nie powinno wzbudzać emocji społecznych z uwagi na to, że projektowana inwestycja nie będzie widoczna dla sąsiadów, nie będzie miała większego wpływu na występujący w tym rejonie klimat akustyczny oraz nie będzie oddziaływać negatywnie na środowisko i zdrowie ludzi. W opracowaniu zwrócono uwagę, że przeprowadzona analiza odnosi się do określonego (teoretycznie najmniej niekorzystnego) ułożenia maszyn i urządzeń emitujących hałas.

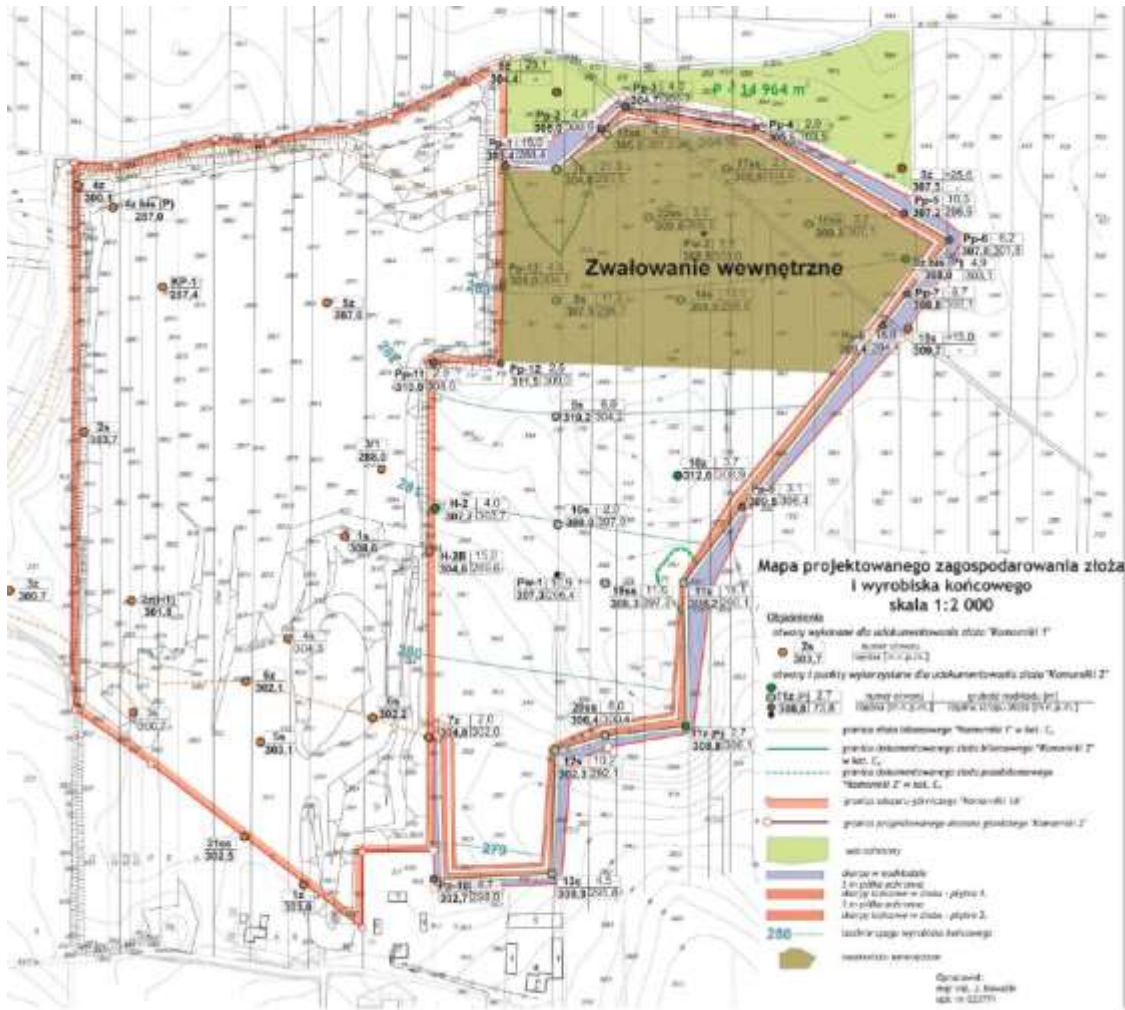
Raport oddziaływania na środowisko sporządzony na potrzeby wniosku (decyzja z września 2024 r.) dot. złóż Wszachów I i Wszachów II obejmuje **dwa załączniki tekstowe dotyczące analiz w zakresie zapylenia**. Załączniki graficzne obejmują kilkadziesiąt stron, w związku z czym dołączono

je do prognozy, a nie umieszczano w tekście. Analizę emisji zanieczyszczeń przeprowadzono łącznie dla obu kopalń: „Wszachów” i „Wszachów II”. Nie prowadzono takich badań dla kopalni Wszachów III. Przewiduje się zaprojektowanie terenu górniczego, który będzie częściowo położony na istniejących terenach górniczych funkcjonujących w obszarze złoża Wszachów III. Dotychczasowe wyniki badań wskazują na niewielkie rozprzestrzenianie się pyłów w obrębie kopalni, stąd można wnioskować, że eksploatacja złoża Wszachów III ograniczy się do najbliższego sąsiedztwa miejsca eksploatacji i transportu urobku.

Rysunek 22. Odległość od najbliższych zabudowań złoża Komorniki 2

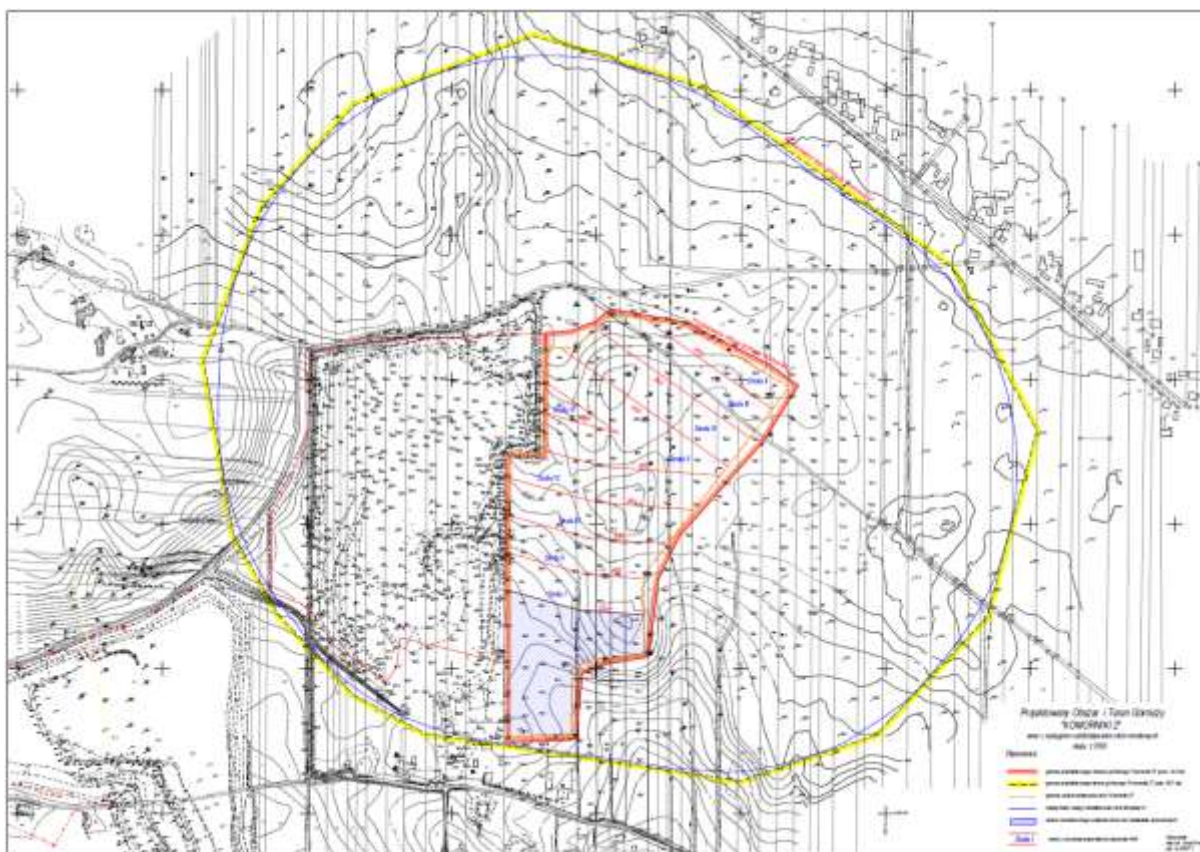
Emisja hałasu z terenu Kopalni Komorniki 2 będzie związana jest głównie z pracą sprzętu ciężkiego w wyrobisku oraz podczas transportu urobku i jego przerobu. Znaczna odległość wyrobiska od zabudowań mieszkalnych (15 – 200 m) oraz „schodzenie” eksploatacji na coraz niższe poziomy spowoduje, że uciążliwości akustyczne nie wzrosną ponadnormatywnie. W ramach robót przygotowawczych usuniętych zostanie ok. 783 tys. m³ utworów nadkładowych z powierzchni złoża wynoszącej 13,6 ha, które zostaną wykorzystane do budowy wałów ochronnych i wału akustycznego (wys. 15 m) po północnej stronie wyrobiska.

Rysunek 23. Lokalizacja akustycznego wału ochronnego [źródło: 2]

Wał akustyczny będzie posiadał powierzchnię ok. 15 000 m² i wysokość ok. 15 m. Przy tych parametrach w wał akustycznym zagospodarowanych zostanie 170 tys. m³.

Do budowy obwałowań o długości ok. 600 m po stronie wschodniej Kopalni wykorzystanych zostanie ok. 20 tys. m³. Pozostała części (ok. 593 tys. m³) będzie przemieszczana do wyrobiska (zwałowisko wewnętrzne) lub częściowo sprzedana do podbudowy dróg.

Rysunek 24. Analiza akustyczna dla złoża Komorniki 2 (w powiększeniu dostępna również jako załącznik do niniejszej prognozy)

W zakresie oddziaływania na zdrowie ludzi należy wskazać również emisję do powietrza pyłów mineralnych emitowanych z wyrobiska oraz zakładu przerobczego na skutek pracy maszyn przerabiających i pojazdów transportujących urobek oraz pylenia wtórnego. Przeprowadzone w ramach KIP i raportów oddziaływania na środowisko analizy i obliczenia modelowe wskazują, iż aktualna działalność zakładów nie prowadzi do istotnych przekroczeń w zakresie standardów jakości powietrza atmosferycznego w swoim sąsiedztwie. W przypadku pylenia, podobnie jak hałasu, z uwagi na dużą subiektywność odczuć, pomimo dotrzymania standardów określonych prawem, oddziaływanie może być odczuwane jako uciążliwe.

Transport produktów na zewnątrz zakładu może powodować zanieczyszczenie i niszczenie nawierzchni dróg emisją hałasu. Uciążliwości związane z transportem kołowym z Kopalni wiążą się ze wzrostem ryzyka wypadków na lokalnej drodze związanymi z zanieczyszczoną drogą. W związku z powyższym inwestorzy w ramach prowadzonej działalności wykorzystywać będzie mobilną polewaczkę, która wykorzystywana będzie między innymi do zraszania dróg wewnętrznych zakładowych oraz dróg dojazdowych do Kopalni. Ponadto na asfaltowych częściach dróg lokalnych realizowane jest czyszczenie specjalistycznym sprzętem.

Projekt zmiany nie wyznacza filarów ochronnych, w granicach których ruch zakładu górniczego mógłby być zabroniony bądź dozwolony tylko w sposób zapewniający należyłą ochronę tych obiektów lub obszarów. Na terenie zmiany Nr 3 nie wydano decyzji o ustanowieniu filarów ochronnych. Filar

ochronny jest częścią obszaru górniczego, a niniejsza Zmiana Nr 3 planu dopiero ujawnia nowo udokumentowane złoża, dla których to dopiero wydana będzie koncesja.

Projekt *zmiany Nr 3 planu* przewiduje strefę ochronną pomiędzy terenami działalności górniczej a terenami o innych funkcjach związanych z przebywaniem ludzi. Na terenie PG.1 przewiduje się działalność wynikającą z ograniczenia uciążliwości kopalni realizowaną poprzez formowanie nasypów i wałów ziemnych i skalnych oraz wprowadzenie zalesienia i zieleni o charakterze separacyjnym ochraniającym tereny zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnych od obszarów PG. Tereny te skutecznie ochroną miejscową ludność przed skutkami działalności kopalni, w tym ograniczą oddziaływanie w zakresie hałasu, wibracji i zanieczyszczenia powietrza.

Na etapie projektu *zmiany Nr 3 planu* można już stwierdzić, że plan pracy zakładu jak i dostępne technologie pozwalają na wykluczenie negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi.

5.4. OCENA ZGODNOŚCI POSTANOWIEŃ PROJEKTU DOKUMENTU Z AKTAMI PRAWNYMI DOTYCZĄCYMI FORM OCHRONY PRZYRODY

~ Działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów ~

Jeleniowski Obszar Chronionego Krajobrazu został utworzony 17. 10. 2001 roku rozporządzeniem Nr 335/2001 Wojewody Świętokrzyskiego (Dz. Urz. Woj. Święt. Nr 108 poz. 1271) ze względu na bogactwo ekosystemów i bardzo zróżnicowany krajobraz i rzeźbę terenu oraz funkcję korytarzy ekologicznych. Obowiązującą podstawę prawną stanowi Uchwała Nr XLIX/879/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 3153 z dnia 25.11.2014 r.).

Tabela 2. Analiza zgodności przeznaczenia i zagospodarowania terenów z działaniami w zakresie czynnej ochrony ekosystemów JOChK

L.p.	Działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów JOChK	Analiza zgodności
1.	Zapewnienie bioróżnorodności ekosystemów, a w szczególności najcenniejszych zbiorowisk łąk	W <i>Zmianie Nr 3 planu</i> zostały wyznaczone m.in. działalności górniczej i eksploatacji surowców. Przewidziane zmiany zlokalizowane są na gruntach rolnych. Nie zachodzi zatem oddziaływanie na najcenniejsze zbiorowiska łąkowe.
2.	Zachowanie naturalnych stanowisk roślinności kserotermicznej i halofitowej	Nie dotyczy - w granicach JOChK na terenie <i>Zmiany Nr 3 planu</i> brak jest naturalnych stanowisk roślinności kserotermicznej i haliofilnej. <i>Zmiana Nr 3 planu</i> na terenie JOChK przewidziana jest na gruntach rolnych, użytkowanych rolniczo.
3.	Zachowanie tworów i składników przyrody nieożywionej	W granicach JOChK na terenie <i>Zmiany Nr 3 planu</i> przewiduje się wydobywanie udokumentowanych złóż Komorniki – Smyki i Komorniki

		2. Natomiast nie występują tam twory i składniki przyrody nieożywionej, które na skutek realizacji <i>Zmiany Nr 3 planu</i> uległyby zniszczeniu.
--	--	---

Projekt *zmiany Nr 3 planu* nie ingeruje w zakres działań ochrony ekosystemów. W obszarze Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu projekt *zmiany Nr 3* nie przewiduje ingerencji w naturalne stanowiska roślinności kserotermicznej i haliofitowej. Na terenie gminy nie sporządzono waloryzacji przyrodniczej, która wyszczególniłaby szczególnie cenne zbiorowiska łąkowe. Projekt *zmiany planu* nie ingeruje w składniki przyrody nieożywionej.

Na terenie J-OChK projekt *zmiany Nr 3 planu* wprowadza tereny działalności górniczej i eksploatacji (PG) w granicach udokumentowanych złóż Komorniki 2 i częściowo: Komorniki Smyki. Na północ i wschód od granic złoża Komorniki 2, na terenie sołectwa Piórków Kolonia, projekt przewiduje wprowadzenie terenów działalności górniczej i ochrony jej uciążliwości. Realizacja tych zamierzeń nie wpłynie na cenne ekosystemy JOChK i nie będzie kolidować z działaniami w zakresie czynnej ochrony ekosystemów Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Jeleniowsko-Staszowski Obszar Chronionego Krajobrazu został utworzony 05.01.1996 roku rozporządzeniem Nr 1 Wojewody Tarnobrzskiego (Dz. Urz. Woj. Tarnobrz. Nr 1, poz. 1) ze względu na wyjątkowy, bardzo zróżnicowany krajobraz oraz zmienność i bogactwo ekosystemów.

Obowiązującą podstawę prawną stanowi Uchwała Nr XXXV/624/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca wyznaczenia Jeleniowsko-Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Św. poz. 3316). Uchwała określa działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

Tabela 3. Analiza zgodności przeznaczenia i zagospodarowania terenów z działaniami w zakresie czynnej ochrony ekosystemów J-SOChK

L.p.	Działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów J-SOChK	Analiza zgodności
1.	Zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych naturalnych i sztucznych, utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach cieków	Realizacja ustaleń <i>zmiany Nr 3 planu</i> nie wpłynie negatywnie na zbiorniki wód powierzchniowych oraz utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach cieków. Na terenie <i>zmiany Nr 3 planu</i> nie występują zbiorniki wodne. Na skutek realizacji <i>zmiany Nr 3 planu</i> powstanie zbiornik retencyjny na odcinku doliny rzeki Wszachówki. Meandry rzeki nie zostaną więc zlikwidowane, a zastąpione zbiornikiem wodnym.
2.	Zachowanie śródpolnych i śródleśnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych, polan, wrzosowisk, muraw, niedopuszczenie do ich uproduktywnienia lub też sukcesji	Nie dotyczy – teren leży w całości poza miejscami występowania śródleśnych i śródpolnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych, polan, wrzosowisk, muraw. Tereny działalności górniczej i eksploatacji surowców zostały

		odsunięte od Wszachówki, tak, by dolina ciekłu pozostała nienaruszona.
3.	Utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych	Realizacja ustaleń <i>Zmiany planu</i> nie wpłynie negatywnie na utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych. W granicach J-SOChK znajdują się tereny lasów, na których obowiązuje gospodarka leśna odbywająca się na zasadach określonej w przepisach odrębnych (w zależności od właściciela zgodnie z Planami urządzenia lasów dla Lasów Państwowych lub Uproszczonymi planami urządzenia lasów – w przypadku lasów prywatnych), co uwzględniają ustalenia <i>Zmiany planu</i> . Stwierdza się brak oddziaływania na kompleks Wszachowskiego Lasu.
4.	Zachowanie i ewentualne odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych	Projekt <i>zmiany Nr 3 planu</i> respektuje przebieg lokalnego korytarza ekologicznego wzdłuż Wszachowianki, odsuwając od jej doliny tereny działalności górniczej. Po zakończeniu eksploatacji tereny te będą podlegać rekultywacji co będzie oddziaływać pozytywnie na zachowanie i odtwarzanie lokalnego korytarza ekologicznego. Na terenie <i>zmiany Nr 3 planu</i> nie występują korytarze ekologiczne rangi regionalnej.
5.	Ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów	Realizacja ustaleń <i>Zmiany Nr 3 planu</i> nie wpłynie negatywnie na ochronę stanowisk chronionych gatunków. Tereny przyrodnicze zostały wyznaczone głównie jako tereny tj. ZL, ZN, ZLd, ZW. Najcenniejszy pod tym względem teren to dolina ciekłu Wszachówki. Jednak jest on uwzględniony, wskazany jako teren zieleni łąkowej, lasów i doliseń.
6.	Szczególne ochrona ekosystemów i krajobrazów wyjątkowo cennych, poprzez uznawanie ich za rezerваты przyrody, zespoły przyrodniczo - krajobrazowe i użytki ekologiczne	Nie dotyczy – teren leży w całości poza ekosystemami wskazanymi do ochrony jako rezerваты przyrody, zespoły przyrodniczo – krajobrazowe i użytki ekologiczne. Na terenie <i>Zmiany Nr 3</i> nie występują też formy ochrony przyrody poza J-SOChK.
7.	Zachowanie wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej	Nie dotyczy – na terenie <i>Zmiany Nr 3 planu</i> nie występują twory przyrody nieożywionej.

Powyższa analiza wskazuje na zgodność wskazanego przeznaczenia terenów w *Zmianie Nr 3 planu* z działaniami w zakresie czynnej ochrony ekosystemów Jeleniowsko – Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Na terenie gminy nie sporządzono waloryzacji przyrodniczej, która wyszczególniłaby stanowiska chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów. Brak też takich informacji dotyczących samego

Obszaru. Ze względu na brak wiedzy w tym zakresie, napotkany w trakcie gromadzenia potrzebnych informacji przedstawia się opis środków przewidzianych w celu uniknięcia wpływu na środowisko, zapobieżenia mu, ograniczenia go lub, w miarę możliwości, zrównoważenia tego wpływu. W procesie realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko na terenie eksploatacji kopalni (PG), terenu zabudowy o symbolu US czy realizacji zbiornika wodnego wraz z budowlą hydrotechniczną przewiduje się konieczność działania zgodnie z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, co wyklucza niebezpieczeństwo braku ochrony stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów.

Określone w projekcie *zmiany Nr 3 planu* kierunki rozwoju nie przyczyniają się do braku ochrony stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów na terenie Jeleniowsko-Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Tereny *zmiany Nr 3 planu* nie należą też do terenów szczególnie ważnych ekosystemów czy krajobrazów wyjątkowo cennych, które kwalifikowałyby się do objęcia ochroną jako rezerваты przyrody, zespoły przyrodniczo – krajobrazowe czy użytki ekologiczne. Nie wskazują na to opracowania ekofizjograficzne ani dokumentacje dotyczące samego Obszaru.

Również w zakresie zachowania tworów i składników przyrody nieożywionej projekt *zmiany Nr 3 planu* będzie respektować zapisy Uchwały.

Można stwierdzić, że zmiana Nr 3 nie narusza działań w zakresie czynnej ochrony ekosystemów Jeleniowsko-Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Naruszenie obowiązujących w J-SOChK działań w zakresie czynnej ochrony ekosystemów tj. zmiana funkcji terenu lasów i zadrzewień na teren działalności górniczej nie będzie wpływać na cały ekosystem Jeleniowsko - Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Podobnie, w zakresie zmiany stosunków wodnych, czasowego zwężenia korytarza ekologicznego rangi lokalnej nie nosi znamion oddziaływań znacząco negatywnych. Regulacje w zakresie rekultywacji po zakończeniu eksploatacji wykluczają negatywne oddziaływane w zakresie tych geokomponentów.

Projekt *zmiany Nr 3 planu* uwzględnia wymagania z zakresu ochrony środowiska przyrodniczego, w tym ochrony wód płynących i podziemnych, ochronę korytarzy migracji zwierząt i materii, wymogi z zakresu ochrony udokumentowanych złóż kopalni. Wypracowane założenia *zmiany Nr 3 planu* wykluczają znacząco negatywne oddziaływanie na Jeleniowsko-Staszowski Obszar Chronionego Krajobrazu.

~ Zakazy ustanowione dla obszarów chronionego krajobrazu ~

Obowiązującą podstawę prawną stanowi Uchwała Nr XXXV/624/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca wyznaczenia **Jeleniowsko-Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu** (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 3316). W § 4.1. ww. Uchwała wprowadza: „Na terenie Obszaru **zakazuje się**:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

- 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych”

Uchwała Nr XLIX/879/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie **Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu** (Dz. Urz. Woj. Świąt. poz. 3153 z dnia 25.11.2014 r.) wskazuje w § 4.1. ograniczenia jakich należy przestrzegać na terenie Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Tożsame ograniczenia wprowadzono w granicach Jeleniowsko - Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu Uchwałą Nr XXXV/624/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca wyznaczenia Jeleniowsko-Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Świąt. poz. 3316).

„Na terenie Obszaru zakazuje się:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych”

Na terenach objętych zmianą Nr 3 w obszarze Jeleniowsko - Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu nie występują naturalne bądź sztuczne zbiorniki wód powierzchniowych. Dopiero na skutek tej zmiany w sołectwie Wszachów ma szansę powstać zbiornik wodny. Na odcinku, gdzie planowany jest zbiornik wodny meandry rzeki zostaną zastąpione obiektem hydrograficznym. Poniżej zbiornika wodnego meandry rzeki Wszachowianki zostaną utrzymane. Teren *zmiany Nr 3 planu* obejmuje tu odcinek rzeki, w tym tereny nadwodne. Na skutek *zmiany Nr 3 planu* nad rzeką Wszachowianką utrzymane będą dotychczasowe tereny podmokłe. Nie występują tu śródpolne i śródleśne torfowiska, oczka wodne, polany, wrzosowiska czy murawy. Dolina rzeki Wszachówki na odcinku objętym projektem *zmiany Nr 3 planu* posiada znaczne deniwelacje przez co teren jest podatny na erozję i osuwiska. W celu zabezpieczenia koryta rzeki, projekt *zmiany Nr 3 planu* odsuwa granice terenów działalności górniczej i eksploatacji surowców, pozostawiając pomiędzy rzeką a terenami PG i PGe pas zieleni łąkowej i doliny rzecznej (ZN) oraz istniejące tereny lasów (ZL). **Zachowane w projekcie zmiany Nr 3 planu odległości pozwalają na utrzymanie meandrów Wszachowianki (Wszachówki), zachowanie korytarza ekologicznego oraz zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych i nadwodnych.**

Wskazuje się, że tereny objęte zmianą Nr 3 położone w granicach Jeleniowsko - Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu nie należą do terenów regionalnych korytarzy ekologicznych. Lokalny korytarz ekologiczny, który stanowi rzeka Wszachowianka zostanie zachowany ze względu na przewidziane w projekcie *zmiany Nr 3 planu* tereny otwarte wzdłuż cieku tj. tereny zieleni łąkowej, doliny rzecznej (ZN), tereny lasów (ZL) oraz tereny zieleni przy zbiornikach wodnych (ZW).

Złoże „Wszachów I” jest eksploatowane od 1998 roku do chwili obecnej, na podstawie koncesji na wydobywanie nr 16/98 z dnia 20.08.1998 r. zmienionej decyzją tegoż Ministra 20.09.1999 r. znak DGwk/LP/487-4283/99 oraz decyzją Marszałka Województwa Świętokrzyskiego znak OŚ.V.7511-96/06 z dnia 25.07.2006 r., następnie decyzją tego samego Marszałka znak OWŚ.V.7511-18/10 z dnia

15.09.2010 r. i decyzją znak: OWŚ.V.7422.40.2012 z dnia 18.12.2012 r. i decyzją znak: ŚO-V.7422.37.2021 z dnia 8.12.2021 r. Wyrobisko kopalni „Wszachów” zajmuje obecnie powierzchnię ok 18 ha, przy głębokości względnej do ok 80 m. Dalsza eksploatacja w projektowanym obszarze górniczym „Wszachów I D”, spowoduje powiększenie terenu zajętego przez wyrobisko do około 28,2 ha, a głębokość względna w północnej części złoża zwiększy się do ca 86 ha, a w południowej wyniesienie ok. 78 m. Zwałowisko północno- wschodnie ma obecnie powierzchnię ok 2 ha oraz wysokość ok. 15 m, natomiast zwałowisko północne zlokalizowane poza północną granicą złoża ma powierzchnię 1,1 ha i wysokość ok. 10 m. Złoże dolomitów dewońskich „Wszachów II” urabiane jest za pomocą środków strzałowych oraz w sposób mechaniczny na działkach o nr ewid. 1367/3, 1370/1, 1374/1, 1378/1, 1382/3, 1465/1 położonych w miejscowości Wszachów (obręb 14), gmina Baćkowice. Eksploatacja obejmuje środkową i wschodnią część złoża „Wszachów II” na powierzchni 5,7523 ha. Według aktualnego PZZ, i koncesji (decyzje: znak: OWŚ.V.7511-2/09/10 z dnia 16.12.2010 r. znak: OWŚ.V.7422.34.2014 z dnia 30.12.2014 r., znak: OWŚ-V.7422.17.2016 z dnia 01.03.2016 r. oraz znak: ŚO-V.7422.1.25.2023 z dnia 6.11.2023 r.) złoże „Wszachów II” eksploatowane może być pięcioma poziomami eksploatacyjnymi:

- poziomem I - +295 m n.p.m.
- poziomem II - + 280 m n.p.m.
- poziomem III - +265 m n.p.m.
- poziomem IV - +250 m n.p.m.
- poziomem V - +235 m n.p.m.

Aktualnie złoże „Wszachów II” jest przedmiotem zagospodarowania w ramach koncesji Marszałka Województwa Świętokrzyskiego decyzje: znak: OWŚ.V.7511-2/09/10 z dnia 16.12.2010 r. znak: OWŚ.V.7422.34.2014 z dnia 30.12.2014 r., znak: OWŚ-V.7422.17.2016 z dnia 01.03.2016 r., oraz decyzji znak: ŚO-V.7422.1.25.2023 z dnia 6.11.2023 r., które uprawniają do wydobywania kopaliny w obrębie działek nr 1367/3, 1370/1, 1374/1, 1378/1, 1382/3, 1465/1, położonych w miejscowości Wszachów (obręb 14), gmina Baćkowice. W ww. koncesji ustanowiony został obszar górniczy „Wszachów IIB” o powierzchni 5 ha 7523 m² i teren górniczy „Wszachów IIB” o powierzchni 108 ha 7272 m².

Tereny działalności górniczej i eksploatacji surowców (PG) rozszerzone będą o niewielki kompleks lasów. Lasy te nie stanowią części zwartej kompleksu leśnego. W całości są to tereny prywatne. Siedliska leśne w zakresie tych lasów stanowią: BMśw – bór mieszany świeży, BMw – bór mieszany wilgotny, LMśw – las mieszany świeży, Ol – ols. Na skutek realizacji ustaleń projektu *zmiany Nr 3 planu* zachowane zostaną fragmenty tych lasów – położone nad rzeką Wszachowianką. Złóża Wszachów II, Wszachów III położone są dalej na zachód od zabudowy Wszachowa. Złóża Komorniki – Smyki i Komorniki 2 również oddalone są od zwartej zabudowy.

Obecnie zagospodarowanie złoża zamyka się w granicach obszaru górniczego. Natomiast granice terenu górniczego, gdzie występuje strefa drgań sejsmicznych, strefa rozrzutu, strefa podmuchu, wyznaczono poza terenami zabudowanymi [źródło: Raport oddziaływania na środowisko kontynuowania wydobywania z części złoża dolomitów dewońskich „Wszachów I”].

Prowadzone jak i ewentualne przyszłe powiększone eksploatacje są i będą realizowane w oparciu o koncesję, projekt zagospodarowania złoża i plan ruchu zakładu górniczego. Podobnie jak w zakresie likwidowania i niszczenia śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych czy zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry. Zabudowę czy różnego rodzaju przedsięwzięcia należy więc realizować w taki sposób, by w jak najmniejszym stopniu ingerować w istniejące siedliska roślinne i zwierzęce.

Sposób realizacji zabudowy czy zagospodarowania terenu powinien być przeprowadzony zgodnie z przepisami o ochronie przyrody i ochronie środowiska. Podobnie jak w zakresie utrzymania meandrów na wybranych odcinkach cieków czy zachowania i ewentualnego odtwarzania lokalnych i regionalnych korytarzy. **Zabudowę czy różnego rodzaju przedsięwzięcia należy więc realizować w taki sposób, by w jak najmniejszym stopniu ingerować w istniejące siedliska roślinne i zwierzęce.**

Tereny objęte zmianą Nr 3 w granicach Jeleniowsko - Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu to w znacznej mierze tereny otwarte – niezabudowane – tereny gruntów rolnych, nieużytki, zadrzewienia oraz lasy. Na skutek prowadzenia eksploatacji złóż, robót budowlanych w celu posadowienia zabudowy, realizacji zbiornika wodnego oraz innych działań będących skutkiem realizacji założeń projektu *zmiany Nr 3 planu*, może dojść do złamania zakazu. Zakaz nie wskazuje na nieumyślne zabijanie. A tylko takie może tu zajść. Nie można wykluczyć możliwości zabicia pewnej liczby organizmów podczas np. ewentualnej realizacji dopuszczonych inwestycji jak infrastruktura techniczna (m.in. w glebie mogą znajdować się drobne organizmy: dżdżownice, nicienie, pierwotniaki i inne). Na pewno realizacja inwestycji w jakiś sposób będzie na nie oddziaływać. Skala tego zjawiska jest jednak niewielka. Nie przewiduje się umyślnego powodowania śmierci zwierząt na skutek realizacji zamierzeń planu.

Ocenia się więc brak negatywnego oddziaływania założeń projektu *zmiany Nr 3 planu* na dziko występujące zwierzęta ich nory, legowiska i inne schronienia i miejsca rozrodu oraz tarliska, złożoną ikrę w obszarze Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Jeleniowsko - Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Ze względu na powyższe stosuje się zapis § 4 ust. 2 pkt 2 Uchwały Nr XXXV/624/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca wyznaczenia **Jeleniowsko-Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu** (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 3316) oraz § 4 ust. 2 pkt 2 Uchwały Nr XLIX/879/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie **Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu** (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 3153 z dnia 25.11.2014 r.) – w prognozie stwierdza się, że może dojść do złamania zakazu, jednak skala jak i prawdopodobieństwo oraz szereg możliwości w zakresie minimalizacji oddziaływania stanowią, że nie będzie to miało negatywnego wpływu **na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu.**

Oddziaływanie *zmiany Nr 3 planu* w zakresie zadrzewienia – ich likwidowania i niszczenia – dotyczy sołectwa Wszachów. Na pozostałych terenach objętych zmianą nr 3 położonych w J-SOChK zadrzewienia nie występują. Zmiany w zakresie Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu dotyczą pojedynczych kęp drzew. Wskazuje się jednak, że JOChK zajmuje powierzchnię 10 638 ha, z czego na terenie gminy Baćkowice obejmuje on teren 2 576 ha (24,2 %). Tereny objęte zmianą nr 3 położone w granicach JOChK zajmują niewielką powierzchnię. Jeleniowsko - Staszowski Obszar Chronionego Krajobrazu zajmuje powierzchnię 31 524 ha, z czego na terenie gminy Baćkowice obejmuje on teren 2 318 ha co stanowi 7,3 % całego obszaru. Analiza obecnego stanu zadrzewień wobec dopuszczonych funkcji na terenach wykazała, że istniejące zadrzewienia w nieznacznym stopniu pokrywają się z terenami, na których projekt *zmiany Nr 3 planu* dopuszcza nowe zagospodarowanie w stosunku do obecnego użytkowania. Tereny zlokalizowane na południe od cieku Wszachowianka, położone w sąsiedztwie terenów eksploatacji złoża „Wszachów I” to tereny lasu oraz obszar zakwalifikowany jako zadrzewienia, a ewidencja wskazuje teren jako rolny. Podobnie zadrzewienia występują na terenie złoża Komorniki 2 jako efekt sukcesji wtórnej. W pozostałym zakresie projekt *zmiany Nr 3 planu* respektuje zakazy w zakresie pozostawiania zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych. Ze względu na nieznaczące kolizje ustaleń projektu zmiany Nr 3 z zadrzewieniami śródpolnymi, przydrożnymi i

nadwodnymi stwierdza się brak negatywnego oddziaływania projektu *zmiany Nr 3 planu* na zadrzewienia śródpolne, przydrożne i nadwodne na Jeleniowski Obszar Chronionego Krajobrazu i Jeleniowski – Staszowski Obszar Chronionego Krajobrazu. Ze względu na brak negatywnego wpływu **na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu stosuje się odstępstwa** wymienione w § 4 ust. 2 pkt 2 obu Uchwał:

- Uchwała Nr XXXV/624/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca wyznaczenia **Jeleniowski-Staszowski Obszar Chronionego Krajobrazu** (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 3316) oraz

- Uchwała Nr XLIX/879/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie **Jeleniowski Obszar Chronionego Krajobrazu** (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 3153).

Ponadto zaznacza się, że z uwagi na wartość przyrodniczą drzew i krzewów, remiz śródpolnych, zadrzewień przydrożnych i nadwodnych, należy projektować nowopowstałą zabudowę oraz infrastrukturę techniczną w taki sposób, by usunąć tylko te drzewa i krzewy, które mogą stanowić na przykład zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi czy ruchu drogowego. Z uwagi na awifaunę – wycinkę drzew i krzewów przeprowadza się w okresie jesiennym i zimowym (od 16 października do końca lutego).

Projekt *zmiany Nr 3 planu* przewiduje na terenie Jeleniowski – Staszowski Obszar Chronionego Krajobrazu powstanie terenów działalności górniczej, nowej zabudowy i infrastruktury technicznej oraz zbiornika wodnego. Na terenie Jeleniowski Obszar Chronionego Krajobrazu projekt *zmiany planu* przewiduje rozwój funkcji tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej i usług (RMN), a także tereny działalności górniczej i eksploatacji surowców (PG) oraz tereny działalności górniczej i ochrony jej uciążliwości (PG.1). Na terenach PG.1, zgodnie z projektem planu, nie ma możliwości prowadzenia eksploatacji surowców mineralnych. Teren ten ma pełnić funkcję ochraniającą tereny zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnych od obszarów PG. Uciążliwości kopalni mają być ograniczane poprzez formowanie nasypów i wałów ziemnych i skalnych oraz wprowadzenie zalesienia, zieleni wysokiej i średniej na stykach z terenami o innej funkcji.

Projekt *zmiany Nr 3 planu* umożliwi eksploatację złóż spod poziomu wody (złoża Wszachów I, Wszachów II i Wszachów III). Obecnie na tym terenie w granicach J-SOChK eksploatuje się złoża – Wszachów I i Wszachów II. Od 2007 roku eksploatuje się złożo Wszachów I, a złożo Wszachów II od 2011 r. Od 2023 r. dopuszczono tu eksploatację poniżej poziomu wód gruntowych. W wyniku odwadniania wyrobisk powstał lej depresji i obniżyło się zwierciadło wód podziemnych. Według raportów oddziaływania na środowisko i dokumentacji hydrogeologicznych, w bezpośrednim otoczeniu kopalni poziom wód gruntowych uległ obniżeniu, jednakże w miarę oddalania się zasięgu leja depresji zaobserwowane oraz prognozowane wartości obniżenia poziomu zwierciadła **mieszczą się w granicach wieloletnich naturalnych wahań zwierciadła wody i nie mają negatywnego oddziaływania na żadne ujęcia wód gruntowych**. W związku z niemożliwością eksploatacji południowej części złoża i stopniowym wyczerpywaniem się zasobów złoża „Wszachów I”, Kamieniołomy Świętokrzyskie Sp. z o.o. postanowiły udokumentować nowe złożo pod nazwą „Wszachów III”. Na potrzeby oceny środowiskowej inwestor Kamieniołomy Świętokrzyskie Sp. z o.o. zleciło opracowanie Dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku z zamierzonym wykonywaniem odwodnień w celu wydobywania kopaliny ze złoża dolomitów dewońskich „Wszachów III” (Kielce, 2020 r.). Natomiast inwestor POL-STONE zleciło opracowanie Dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku z zamierzonym wykonywaniem odwodnień w celu wydobywania kopaliny ze złoża dolomitów dewońskich „Komorniki 2” (Kielce, 2019r.). Sporządzona jest również

Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z zamierzonym wykonywaniem odwodnień w celu wydobywania kopaliny ze złoża dolomitów dewońskich „Wszachów II”, „GEOMAN” Usługi Geologiczne mgr inż. Ryszard Knapczyk; Kielce 2019 r., przez Przedsiębiorstwo Robót Drogowych DROKAM – Tomasz Wojtas. Następnie w 2024 r. sporządzono „Dodatek nr 1 do dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku z zamierzonym wykonywaniem odwodnień w celu wydobywania kopaliny ze złoża dolomitów dewońskich „**Wszachów III**” oraz w lutym 2024r. „Dodatek nr 1 do dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku z zamierzonym wykonywaniem odwodnień w celu wydobywania kopaliny ze złoża dolomitów dewońskich „**Wszachów II**”.

Złoża położone na terenie J-SOChK, objęte projektem *zmiany Nr 3 planu*, leżą w obrębie Regionu Świętokrzyskiego, Podregion Łagowski, poza obszarami Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (Kleczkowski, 1999). Według nowszego opracowania hydrogeologicznego (Skrzypczyk, 2004) rejon ten leży w obrębie zbiornika o charakterze lokalnym „Łagów”, składającego się z kilku subzbiorników o łącznych zasobach odnawialnych 850 m³/h, a dyspozycyjnych ca 600 m³/h. Zbiornik ten obejmuje część poziomu środkowo i górnodewońskiego w synklinorium kielecko-łagowskim, rozdzielonego półprzepuszczalnymi i nieprzepuszczalnymi utworami karbonu dolnego oraz nisko wodonośnymi utworami famenu lub wypiętrzeniem utworów starszego paleozoiku. Przepuszczalność skał zbiornikowych jest głównie średnia i słaba, a dobra tylko lokalnie, natomiast wodonośność jest zróżnicowana od niskiej do wysokiej. Kontakt hydrauliczny pomiędzy tymi subzbiornikami jest bardzo ograniczony lub brak go w ogóle.

Na podstawie badań wykonanych w ww. opracowaniu, można stwierdzić, że w rejonie złóż położonych w granicach J-SOChK, objętych zmianą nr 3, występuje poziom wodonośny związany ze spękanymi utworami węglanowymi dewonu środkowego. Jest to poziom o zwierciadle swobodnym, charakteryzujący się średnimi parametrami hydrogeologicznymi. Obejmuje on południowy fragment zbiornika Łagowskiego. Zasilanie warstw wodonośnych odbywa się głównie przez infiltrację efektywną opadów atmosferycznych. Zapisy projektu *zmiany Nr 3 planu* umożliwiają wydobycie złoża spod poziomu lustra wody. Ewentualna eksploatacja wymagać będzie obniżenia zwierciadła wody poniżej tych rzędnych. Czas trwania odwadniania kopalni związany jest ściśle z czasem prowadzonej eksploatacji złoża. Zasoby złoża „Wszachów III” w warstwie zawodnionej wynoszą ok 10 mln ton. Nie są jeszcze znane zasoby w warstwie zawodnionej złoża Wszachów II, Komorniki – Smyki i Komorniki 2. W przypadku złoża „Wszachów III” przy eksploatacji rocznej w granicach 1 mln ton kopaliny netto, okres eksploatacji warstwy zawodnionej może wynieść około 10 lat. Złoże Wszachów III” jest nowo udokumentowanym złożem i nie jest jeszcze prowadzona jego eksploatacja. Na sąsiednich złożach prowadzona jest eksploatacja w przeważającej większości również bez odwadniania, tak więc trudno jest określić depresję rejonową i inne parametry hydrogeologiczne uwzględniające wszystkie kopalnie. Złoże „Wszachów I” eksploatowane jest z odwadnieniem, a zasięg oddziaływania odwadniania na obecnym etapie według prognoz modelowych obejmuje też złoże „Wszachów III”. Zasięg oddziaływania odwadniania poziomu +247 m n.p.m. (2018) na podstawie wyników symulacji przeprowadzonych na modelu dla złoża „Wszachów I” obejmuje obszar złoża „Wszachów II” i złoża „Wszachów III”. Jak wynika z obliczeń teoretycznych zasięg oddziaływania odwadniania wyrobiska górniczego ze złoża „Wszachów III” przy zakładanych poziomach eksploatacyjnych wyniesie:

- III poziom +265 – (53 – 122) m,
- IV poziom +250 – (142m – 231) m,
- V poziom +235 – (256 -361) m.

Dodatkowe obniżenie zwierciadła wody poziomu dewońskiego, które w warunkach naturalnych znajduje się na głębokości od kilkunastu do kilkudziesięciu metrów pod powierzchnią terenu, **nie będzie powodować istotnych zmian warunków siedliskowych i nie wpłynie negatywnie na użytki zielone korzystające z wód gruntowych, w szczególności występujące w sąsiedztwie kompleksy leśne, co zostało potwierdzone w opracowanych w 2024 r. raportach, uzgodnionych, na podstawie których została wydana decyzja środowiskowa.**

Na etapie sporządzenia prognozy do *zmiany Nr 3 planu*, sporządzone ekspertyzy i opracowania pozwalają wyeliminować możliwość negatywnego oddziaływania na środowisko ustaleń projektu planu na obszary chronionego krajobrazu – ich przyrodę i inne walory.

Biorąc pod uwagę różnorodność elementów środowiska, w tym rozległe tereny otwarte oraz tereny leśne i wodne, realizacja tych zamierzeń nie przyczyni się do negatywnego wpływu na zmianę stosunków wodnych na obszarze Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Jeleniowsko – Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Planowane zmianą Nr 3 inwestycje nie będą wpływać na stosunki wodne całego Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Jeleniowsko – Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Projekt *zmiany Nr 3 planu* nie przewiduje ingerencji czy tym bardziej likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych na terenie Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Z tego względu stwierdza się brak negatywnego oddziaływania ustaleń projektu *zmiany Nr 3 planu* na Jeleniowski Obszar Chronionego Krajobrazu. W części dotyczącej Jeleniowsko – Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu projekt *zmiany Nr 3 planu* przewiduje projektowany zbiornik wodny wraz z budowlą hydrotechniczną na cieku stanowiącym dopływ Wszachowianki. Stanowi to ingerencję w dolinę cieku. Na terenie *zmiany Nr 3 planu* nie występują starorzecza ani obszary wodno – błotne. Teren projektowanego zbiornika jak i ten odcinek cieku wodnego są predysponowane do pełnienia funkcji zbiornika wodnego. Taki sposób zagospodarowania przyczyni się do poprawy mikroklimatu oraz poprawy stosunków wodnych zlewni.

Jak każda inwestycja, zbiornik może oddziaływać również negatywnie na środowisko. Działaniami technicznymi i organizacyjnymi powinno się doprowadzić do takiej sytuacji, aby wyeliminować każde potencjalnie negatywne oddziaływanie. Degradacji ulegną występujące tam gleby. Za to powstanie środowisko bentowe. Podniesie się bioróżnorodność terenu.

Generalnie realizacja zbiornika wiąże się z budową zapory, co wiąże się z ingerencją w lokalne ukształtowanie terenu. Zbiornik wodny znacznie zmieni otoczenie najbliższej okolicy - w krajobrazie pojawi się bowiem całkiem nowy element, który uatrakcyjni i wzbogaci krajobraz. Należy zaznaczyć, że zbiorniki wodne stwarzają również możliwość turystycznego i rekreacyjnego wykorzystania przyległych terenów, zwiększają walory krajobrazowe regionu i zapewniają rozwój infrastruktury technicznej strefy przyzbiornikowej. W rejonie tym należy maksymalnie ograniczyć prace z wykorzystaniem maszyn i urządzeń mogących w wyniku awarii spowodować zagrożenie splotu substancji niebezpiecznych. Punkty tankowań i napraw oraz składy paliw i innych produktów niebezpiecznych powinny być zlokalizowane poza bezpośrednim sąsiedztwem cieków. **W ogólnym bilansie ocenia się pozytywny wpływ planowanego zbiornika na stosunki wodne tego terenu.**

W związku z powyższym ocenia się brak negatywnego oddziaływania projektu *zmiany Nr 3 planu* na stosunki wodne Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu i Jeleniowsko – Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Uchwała Nr XXXV/624/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca wyznaczenia **Jeleniowsko-Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu** (Dz. Urz.

Woj. Świąt. poz. 3316) oraz Uchwała Nr XLIX/879/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie **Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu** (Dz. Urz. Woj. Świąt. poz. 3153) w § 4 ust. 2 pkt 2 przewidują odstępstwo od zakazu w przypadku stwierdzenia braku negatywnego wpływu projektu *zmiany Nr 3 planu* na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu. W przypadku tego zakazu przepis stosuje się dla niniejszej *zmiany Nr 3 planu*.

Wobec wyników powyższej analizy stosuje się odstępstwo wymienione w § 4.2. Uchwały Nr XLIX/879/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Świąt. poz. 3153 z dnia 25.11.2014 r.) oraz odstępstwo wymienione w § 4.2. Uchwały Nr XXXV/624/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca wyznaczenia Jeleniowsko-Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Świąt. poz. 3316).

Projekt *zmiany Nr 3 planu* nie będzie mieć znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Jeleniowsko - Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Projekt planu uwzględnia wymagania z zakresu ochrony środowiska przyrodniczego, w tym ochrony wód płynących i podziemnych, ochronę korytarzy migracji zwierząt i materii, wymogi z zakresu ochrony udokumentowanych złóż kopalin. Wypracowane założenia planu wykluczają znacząco negatywne oddziaływanie na Jeleniowski Obszar Chronionego Krajobrazu oraz Jeleniowsko-Staszowski Obszar Chronionego Krajobrazu.

Projekt *zmiany Nr 3 planu* wyznacza ramy dla realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w granicach J-SOChK - § 3.1. pkt 40, 55 i 88 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 poz. 71). Powyższa analiza wskazuje na brak znacząco negatywnego wpływu realizacji tych przedsięwzięć na ochronę przyrody Jeleniowsko-Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Wobec tego zastosowanie ma odstępstwo od zakazów określone w Uchwale Nr XXXV/624/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotyczącej wyznaczenia **Jeleniowsko-Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu** (Dz. Urz. Woj. Świąt. poz. 3316) oraz w Uchwale Nr XLIX/879/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie **Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu** (Dz. Urz. Woj. Świąt. poz. 3153) w § 4 ust. 2 pkt 3.

Wskazuje się, że Jeleniowski Obszar Chronionego Krajobrazu położony jest w całości na terenie otuliny Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego. Ze względu na cel otuliny wynikający z definicji otuliny, zamieszczonej w tzw. słowniczku ustawy o ochronie przyrody (art. 5 pkt 14), w otulinie parku krajobrazowego może być prowadzona tylko taka działalność, która dla tego parku nie stwarza zagrożenia wynikającego z działalności człowieka. O niemożności zaakceptowania określonej działalności na terenie otuliny przesądza brak możliwości pogodzenia tej inwestycji z funkcją ochronną otuliny. Pomimo iż dla obszaru otuliny nie ustanawia się normatywnie określonych zakazów, nie przesądza to o możliwości jakiegokolwiek zagospodarowania jej obszaru, uzależnionego w zasadzie wyłącznie od woli właściciela [Wyrok NSA z 24.4.2010 r., II OSK 720/09].

Przeznaczenie terenów nie będzie powodować działalności stwarzającej zagrożenie dla Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego. Dotyczy to w szczególności planowanej działalności górniczej i eksploatacji surowców. Charakter takiej eksploatacji jest tymczasowy, jego skutki są nieodwracalne dla krajobrazu. Na skutek rekultywacji terenu nie przywróci się obecnego stanu środowiska natomiast należy pamiętać, że w województwie świętokrzyskim tradycja górnicza sięga przynajmniej kilku tysięcy lat udokumentowanej działalności od kruszcóledzenia po dymarki świętokrzyskie. Stąd doświadczenia w

zakresie wykorzystania tych terenów na rzecz edukacji i rekreacji są w naszym regionie szczególnie bogate – GEOPark, ścieżki edukacyjne, zalewy rekreacyjne itd.

Wniosek - na skutek planowanego zagospodarowania **tereny te nie będą** w przyszłości terenem zdegradowanym czy zdewastowanym. Obecne przepisy prawa w tym zakresie nakładają **obowiązek rekultywacji złoza**.

Kierunek rekultywacji zostanie ustalony w drodze decyzji przez właściwego dla danego terenu Starostę, w tym przypadku Starostę Opatowskiego. Tereny objęte zmianą Nr 3 zajmują rubieże otuliny Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego i jak już wspomniano powyżej – zajmują niewielki odsetek powierzchni całej otuliny. Na podstawie powyższej analizy nie przewiduje się negatywnego oddziaływania postanowień projektu *zmiany Nr 3 planu* na Jeleniowski Park Krajobrazowy.

Obszary chronionego krajobrazu podlegają ochronie m.in. ze względu na „*pełnione funkcje korytarzy ekologicznych*” (Ustawa o ochronie przyrody, Art. 23, p. 1). Dotyczy to jednak tylko tych płatów powierzchni ochk, na których znajdują się siedliska umożliwiające migracje fauny. Naturalnymi korytarzami ekologicznymi są zwłaszcza doliny rzeczne (Rozenau-Rybowicz i Baranowska-Janota 2007), ale ich rolę mogą pełnić także inne tereny, zwłaszcza łąkowe i leśne, a w mniejszym stopniu nawet arealy upraw rolnych. Tereny kopalni odkrywkowej są barierą w migracji fauny, ale nie bezwzględnie, o czym świadczą ślady (tropy i odchody) kopytnych ssaków na dnie wyrobiska. W czasie nieprowadzenia wydobycia (noce, dni wolne od pracy) zwierzęta wchodzą na teren kopalni. Jednak generalnie takie wędrówki są oczywiście wykluczone, stąd niewielki fragment (płat) J-OChK obejmujący sam tylko obszar opracowania, nie będzie pełnił roli typowego korytarza ekologicznego.

Zupełnie inaczej przedstawia się sytuacja w przypadku całego J-OChK, w tym także (co szczególnie istotne) w granicach przebiegającego przez ten obszar korytarza ekologicznego „*Góry Świętokrzyskie i Dolina Wisły*”. Otóż ten korytarz odległy jest o ponad 5 km od granic opracowania, zatem nie będzie miała ona żadnego wpływu na jego funkcjonowanie. Tym bardziej, że teren opracowania od korytarza oddziela miasto Łagów, znacznie silniej blokujące migracje fauny. W dodatku do Łagowa prowadzi kilka ruchliwych tras komunikacyjnych, z których największa – droga wojewódzka nr 74 – na odcinku między Kielcami a Łagowem przecina korytarz dokładnie w poprzek. Co więcej, akurat na tym odcinku drogi (i zarazem korytarza) nie ma żadnych przejść dla zwierząt.

W opisaney sytuacji blokowanie migracji fauny przez odległą kopalnię jest nierealne. Natomiast jeśli coś zagraża drożności korytarza, to głównie wspomniana droga, a w mniejszym stopniu sam Łagów. Drogi jako infrastruktura liniowa, są w największym stopniu odpowiedzialne za blokowanie migracji fauny (Demińska-Cyran 2009; Degórski 2014).

5.5. ODDZIAŁYWANIE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000

Obszar całej gminy położony jest poza głównymi korytarzami ekologicznymi. W odległości ok. 3,8 km na zachód od granic gminy Baćkowice przebiega Główny Korytarz Ekologiczny Łysogóry (GKPdC-8C). Tereny objęte zmianą Nr 3 położone są też poza obszarami Natura 2000.

Najbliżej położonym obszarem Natura 2000 jest PLH260028 Ostoja Jeleniowska. Tereny zlokalizowane w północnej części gminy, przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, zagrodową i usług – RMN, położone są w odległości ok. 300 m od granic Ostoi. W południowej części gminy, tereny objęte zmianą Nr 3 leżą w odległości ok. 1 km od obszaru Natura 2000 PLH260036 Ostoja Żywnów.

Przedmiotem ochrony obszaru PLH260028 Ostoja Jeleniowska są następujące siedliska przyrodnicze oraz gatunki zwierząt [Opis założeń do opracowywanych projektów planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, 2018]:

- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
- 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo – Fagetum*)
- 91F0 Łęgowe lasy dębowo – wiązowo – jesionowe (*Ficario – Ulmetum*).

Celem ochrony tego obszaru jest zabezpieczenie naturalnego lasu o charakterze górskim na niżu z obecnością gatunków chronionych i górskich (w przypadku wprowadzenia właściwych sposobów ochrony ekosystemów leśnych jest wysoce prawdopodobne spontaniczne odtworzenie się swoistej lasom naturalnym zoocenozy bezkręgowców, dzięki bezpośredniej bliskości świętokrzyskiego Parku Narodowego i istnieniu potencjalnych dróg migracji fauny z jego obszaru).

Dla tego obszaru nie ustanowiono planu zadań ochronnych.

Wśród zagrożeń i presji na obszar Natura 2000 Ostoja Jeleniowska (SDF) wymienia się: wycinkę lasu, leśnictwo, usuwanie martwych i umierających drzew. Można stwierdzić, że powyższe zagrożenia nie są związane z kontynuacją rozbudowy zabudowy mieszkaniowej poza obszarem.

Przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 PLH260036 Ostoja Żyznów są następujące siedliska przyrodnicze i gatunki zwierząt:

- 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion, Potamion*
- 6120 Ciepłolubne śródładowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*)
- 6210 Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis Festucion pallentis*)
- 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum*)
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe
- 1060 czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*
- 6177 modraszek telejus *Phengaris teleius*
- 1014 poczwarówka zwężona *Vertigo angustior*
- 1032 skójka gruboskorupowa *Unio crassus*
- 1096 minóg strumieniowy *Lampetra planeri*
- 1163 głowacz białopłetwy *Cottus gobio*

Lista przedmiotów ochrony może ulec weryfikacji w toku prac [Opis założeń do opracowywanych projektów planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, 2018].

Wśród zagrożeń i presji wymienia się (SDF): leśnictwo, regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych, zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie, odpady, ścieki, wydobywanie piasku i żwiru, eutrofizacja (naturalna), erozja, zakwaszenie (naturalne), uprawa, wędkarstwo, zabudowa rozproszona, pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych, wycinka lasu, nawożenie /nawozy sztuczne/, uprawa, zarzucenie pasterstwa, brak wypasu, ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe, tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane, obce gatunki inwazyjne. Wszystkie wymienione zagrożenia mają charakter endogeniczny i odnoszą się do działań w zakresie samego obszaru.

Projekt *zmiany Nr 3 planu* ustala możliwość wydobycia surowców z nowo udokumentowanych złóż. Planuje się wydobycie spod poziomu lustra wody. Obecna eksploatacja złoża „Wszachów I”, która odbywa się częściowo poniżej poziomu zwierciadła wód podziemnych. Nie obserwuje się negatywnego oddziaływania działalności kopalni na obszary Natura 2000 PLH260028 Ostoja Jeleniowska i Natura

2000 PLH260036 Ostoja Żyznów, co odzwierciedlają wymienione w SDF zagrożenia i presje. Na potrzeby oceny środowiskowej sporządzono Dokumentację hydrogeologiczną określającą warunki hydrogeologiczne w związku z zamierzonym wykonywaniem odwodnień w celu wydobywania kopaliny ze złoża dolomitów dewońskich „Wszachów III” oraz Dokumentację hydrogeologiczną określającą warunki hydrogeologiczne w związku z zamierzonym wykonywaniem odwodnień w celu wydobywania kopaliny ze złoża dolomitów dewońskich „Wszachów II”, “GEOMAN” Usługi Geologiczne mgr inż. Ryszard Knapczyk; Kielce 2019 r., przez Przedsiębiorstwo Robót Drogowych DROKAM – Tomasz Wojtas. A następnie w styczniu 2024r. sporządzono „Dodatek nr 1 do dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku z zamierzonym wykonywaniem odwodnień w celu wydobywania kopaliny ze złoża dolomitów dewońskich „Wszachów III” oraz w lutym 2024 r. „Dodatek nr 1 do dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku z zamierzonym wykonywaniem odwodnień w celu wydobywania kopaliny ze złoża dolomitów dewońskich „Wszachów II”.

Przewidywany zasięg odwodnienia udokumentowanych złóż nie obejmuje swoim zasięgiem obszaru Natura 2000 Ostoja Jeleniowska (PLH260028), natomiast położona dalej Ostoja Żyznów nie była nawet brana pod uwagę ze względu na jeszcze większą odległość. Z tego względu stwierdza się brak negatywnego oddziaływania ustaleń projektu *zmiany Nr 3 planu* na obszary Natura 2000 Ostoja Jeleniowska i Ostoja Żyznów oraz na przedmioty ich ochrony.

5.6. ODDZIAŁYWANIE NA INTEGRALNOŚĆ OBSZARU NATURA 2000 ORAZ NA KORYTARZE EKOLOGICZNE

Ocenę oddziaływania ustaleń projektu *zmiany Nr 3 planu* na integralność obszaru przeprowadzono biorąc pod uwagę:

- stopień oddziaływania ustaleń na przedmioty ochrony,
- skalę zmian w stosunku do obecnego użytkowania terenów,
- skalę zmian w stosunku do optymalnego (pożądanego) użytkowania terenu;
- niedużą powierzchnię terenu objętego projektem zmiany planu oraz ustalenia tego projektu, w tym:
  - zachowanie i ochronę istniejącego drzewostanu, siedlisk i zbiorowisk roślinnych,
  - dobór zieleni, stanowiącej zieleń urządzoną towarzyszącą terenom budowlanym winien uwzględniać miejscowe warunki siedliskowe,
  - szczegółowe ustalenia w zakresie gabarytów budynków i sposobu zagospodarowania: powierzchnia zabudowy
- lokalizacja przedmiotowego obszaru poza głównymi korytarzami ekologicznymi

Ustalenia projektu *zmiany Nr 3 planu* uwzględniają przebieg lokalnych korytarzy ekologicznych oraz wyznaczają teren powiązań ekologicznych na których zakazuje się lokalizacji zabudowy (tereny dolin rzecznych, zieleni łęgowej nadbrzeżnej). Lokalne korytarze ekologiczne stanowią kluczowy obszar pozwalający na zachowanie spójności obszarów chronionych. Powyższe ustalenia *zmiany Nr 3 planu* wykluczają niebezpieczeństwo negatywnego wpływu na integralność obszarów Natura 2000 położonych poza granicami tych terenów. Dolina Wszachowianki (Wszachówki), jak prawie każda dolina rzeczna, pełni rolę lokalnego korytarza ekologicznego. Górne odcinki są w większości zmeliorowane i wyprostowane, natomiast od Wszachowa meandruje biegnąc do Łagowicy. Jest niewielkim ciekim o

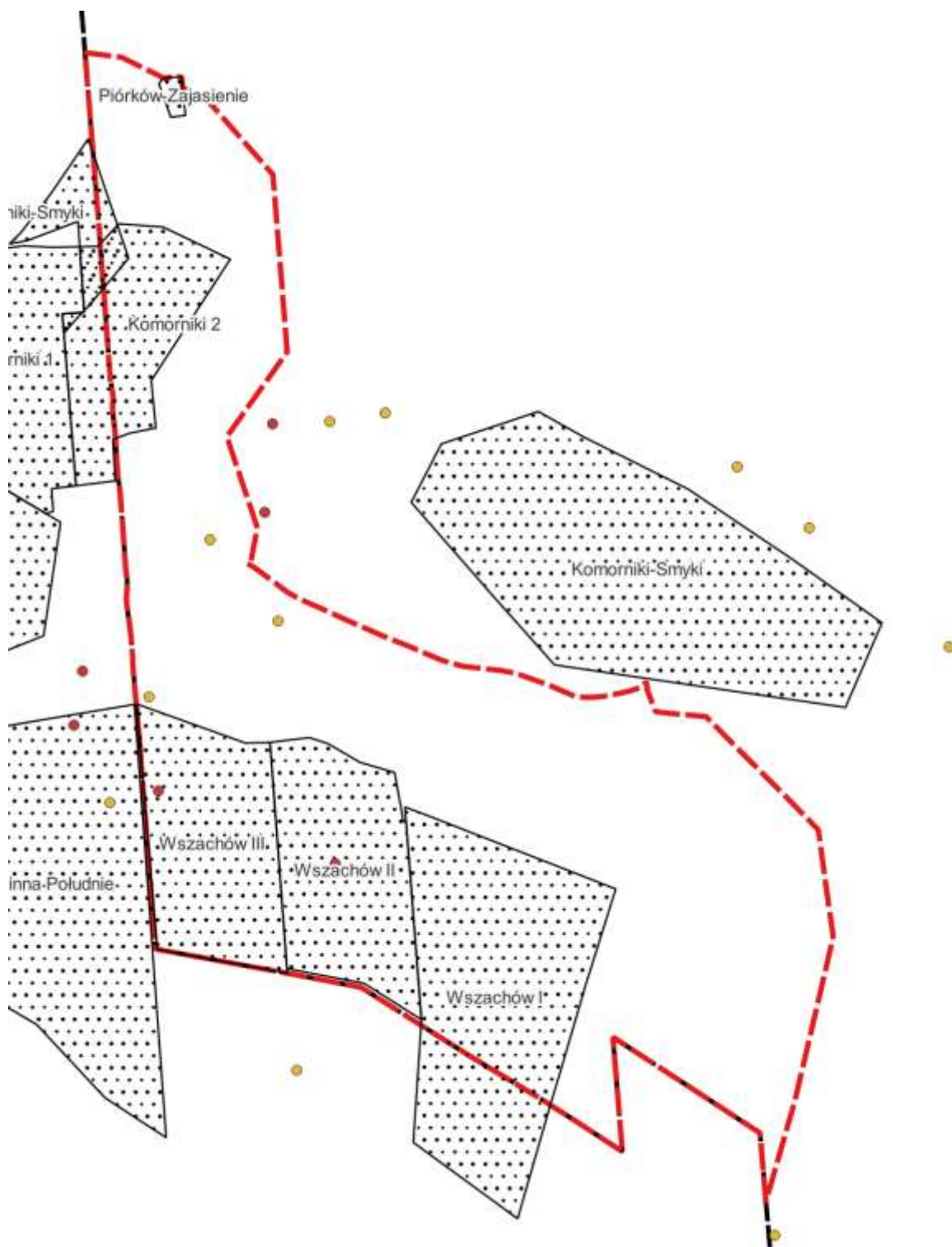
wąskiej dolinie; na znacznym odcinku biegnie wzdłuż drogi i gęsto zabudowanej wsi Wszachów-Stara Wieś, poprzecinana jest tutaj licznymi drogami z przepustami (mostami). Takie uwarunkowania nie sprzyjają wędrowaniu dużych ssaków. Natomiast sprzyja migracji płazów i drobnych ssaków. Duże ssaki korzystają głównie z dużego korytarza łączącego dolinę Wisły z Górami Świętokrzyskimi (korytarz KPdC-3B Góry Świętokrzyskie i Dolina Wisły). Dla dużych ssaków dodatkowym (lokalnym) korytarzem jest obszar lasów w okolicy Starej Łagowicy i Nowej Łagowicy, który następnie biegnie przez Wszachowski Las, a dalej na północ w kierunku Pasma Jeleniowskiego; i tak na zasadzie „ciąciwy” łączy (skraca szlak migracyjny) korytarza KPdC-3B od Niemirowa do Jeleniowa. W górnym swoim biegu (czyli na północy) dolina Wszachówki faktycznie pełni rolę korytarza, łączącego Las Wszachowski z lasami Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego. Jednak dotyczy to tylko odcinka (w przybliżeniu) od Nieskurzowa do Wszachowa, czyli w najbliższym miejscu – prawie 3 km na wschód od granic opracowania. Planowana rozbudowa obszarów eksploatacyjnych w żadnym wypadku nie jest w stanie zablokować tego połączenia.

5.7. ODDZIAŁYWANIE NA ŚWIAT ROŚLIN I ZWIERZĄT ORAZ BIORÓŻNORODNOŚĆ

Poprzednie rozdziały dotyczące wpływu na świat roślin i zwierząt nie ujmowały wpływu na bioróżnorodność obszaru. Dzięki drożnym lokalnym korytarzom ekologicznym przebiegającym wzdłuż cieków wodnych oraz dzięki zachowaniu zadrzewień śródpolnych wszędzie tam, gdzie jest to możliwe, można mówić o wysokiej bioróżnorodności tego terenu. Powyższe czynniki są kluczowe dla zachowania wysokiej bioróżnorodności tego obszaru. Projekt *zmiany Nr 3 planu* przewiduje ochronę drzew i roślinności.

Z pewnością tymczasowe zmniejszenie różnorodności biologicznej będzie mieć miejsce na skutek działalności górniczej i eksploatacji surowców. Oczywiście jest, że eksploatacja złoża przy wyżej wymienionych uwarunkowaniach będzie mieć oddziaływanie wielopłaszczyznowe i dotyczy wykorzystywania metody strzałowej, transportu urobku z kopalni, pracy maszyn, samej obecności człowieka i wszelkich towarzyszących temu następstw (hałas, oświetlenie itp.). Oddziaływanie nie ogranicza się więc do obszaru górniczego. Dotyczy też drogi do transportu urobku. Płoszenie zwierząt może mieć różny charakter, zależnie od tego, jak długo funkcjonuje dana inwestycja. Odpowiedzią na lokowanie inwestycji jest wycofanie się wielu ssaków z bezpośredniego sąsiedztwa oddziaływania inwestycji. Po kilku latach stwierdza się powrót niektórych zwierząt, które łatwiej przystosowały się do obecności człowieka (np. lis i kuna) lub korzystają z jego sąsiedztwa jako ochrony przed drapieżnictwem. Istotnym jest zakłócenie naturalnych procesów i powiązań przyrodniczych wewnątrz jednostki, która pełni funkcję ochronną dla dzikiej przyrody. Zaznacza się, że negatywne oddziaływanie dotyczy kluczowych ssaków drapieżnych jak wilk, których nie obserwuje się w tym rejonie.

Na spadek bioróżnorodności terenu mogą mieć wpływ planowane uzupełnienia zabudowy – zarówno RM, RMN, MU i ML. Na skutek zabudowy tych terenów oraz eksploatacji surowców zniknie potencjalne miejsce lęgowe jak i baza pokarmowa wielu gatunków zwierząt.

Rysunek 25. Lokalizacja stwierdzonych gatunków flory (kolor czerwony) i fauny (kolor żółty) [źródło: [1]]

Na potrzeby sporządzenia Raportu o oddziaływaniu na środowisko planowanego poszerzenia zakresu eksploatacji złoża dolomitów dewońskich „Wszachów I”³ przeprowadzono inwentaryzację

³ Raportu o oddziaływaniu na środowisko planowanego poszerzenia zakresu eksploatacji złoża dolomitów dewońskich „Wszachów I” w miejscowości Wszachów, gm. Baćkowice i w miejscowości Melonek, gm. Łagów;

przyrodniczą (załącznik do prognozy). Z planowanym zagospodarowaniem kolidują stanowiska stwierdzonych gatunków flory: zawilec wielkokwiatowy stwierdzony w granicach złoża Wszachów III planowanego do eksploatacji oraz zaraza wielka na terenie, gdzie rozpoczęto już eksploatację, złoża Wszachów II. Powyższe stanowiło już częściowo przedmiot analiz na etapie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach eksploatacji ze złoża Wszachów I i Wszachów II.

Rysunek 26. Lokalizacja stwierdzonych gatunków flory (kolor czerwony) i fauny (kolor żółty) w rejonie nieeksploatowanego udokumentowanego złoża Wszachów III [źródło: [1]]

Stwierdzone w granicach opracowania na terenie udokumentowanego złoża Wszachów III w 2019 r. zbiorowiska ze znacznym udziałem gatunków kserotermicznych posiadają pewien walor

---

mgr inż. Łukasz Orzechowski, mgr Krzysztof Przybyszewski, mgr inż. Ewa Stańczyk, mgr inż. Krystyna Wójcik Daniluk; Kielce 2023 r.

przyrodniczy, głównie florystyczny, typowe dla lokalnych warunków siedliskowych. Nie są to jednak walory wysokie. Podobnie należy potraktować zadrzewienia grądowe na stromych zboczach doliny rzeki Wszachówki, gdzie występuje juwenilny drzewostan grądowy z obecnością gatunków grądowych w tym gatunki chronione, ale z domieszką gatunków łąkowych i synantropijnych. Obu tych siedlisk przyrodniczych nie można jednak uznać za siedliska naturowe, czyli chronione w granicach obszarów Natura 2000 na podstawie Dyrektywy Siedliskowej UE. Należy zauważyć, że na opisywanym terenie na polach prowadzone są zabiegi agrarne (oranie, koszenie) na przemian z ugorowaniem i odłogowaniem. Takie użytkowanie nie sprzyja wykształcaniu się bardziej stabilnych fitosocjologicznie postaci zespołów. Dlatego utrata niewielkich pól roślinności, niemających cech siedlisk naturowych, w tym przypadku nie spowoduje dużego uszczerbku przyrodniczo-krajobrazowego (Ekspertyza - Usługi Ekologiczne Alojzy Przemyski).

Zawilec wielkokwiatowy *Anemone sylvestris* objęty jest ochroną częściową. Projekt planu zakłada eksploatację złoża w granicach udokumentowanych stąd należy przewidzieć utratę tego stanowiska. W rejonie udokumentowanego złoża stwierdzono jeszcze stanowiska gatunków zwierząt – bóbr europejski i żaba trawna, dla których przewidziane w projekcie planu funkcje nie będą mieć oddziaływania.

Na terenie udokumentowanego złoża Wszachów III stwierdzono zbiorowiska pól uprawnych z elementami roślinności kserotermicznej⁴. Występowanie pól uprawnych z elementami roślinności kserotermicznej na tych terenach związane było zapewne z długoletnim odłogowaniem nieruchomości rolnych, które obecnie użytkowane są rolniczo. Nie stwierdzono tu siedliska przyrodniczego.

Rysunek 27. Widok na teren złoża Wszachów III

---

⁴ Ocena dotycząca bezpowrotnej utraty wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach i możliwości zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem dla obszaru sołectwa Wszachów na terenie gminy Baćkowice planowanego do wyłączenia spod ochrony; Alojzy Przemyski 2021 r.

Rysunek 28. Widok na teren złoża Wszachów III użytkowany rolniczo

Rysunek 29. Widok na teren złoża Wszachów III użytkowany rolniczo

Zmniejszeniu ulegnie areal powierzchni stanowiącej teren bazy pokarmowej ptaków drapieżnych. Zabudowa spowoduje też prawdopodobnie miejsce atrakcyjne dla gatunków synantropijnych. Zwiększeniu bioróżnorodności będzie sprzyjać budowa zbiornika wodnego oraz stworzenie wokół tego zbiornika terenów zieleni. W zakresie działalności górniczej i eksploatacji złóż oddziaływanie będzie mieć charakter czasowy. Po zakończeniu eksploatacji, inwestor będzie zobowiązany do rekultywacji złoża. **Eksploatacja złoża, pomimo wielu uciążliwości mogłaby się w rezultacie przyczynić do podniesienia atrakcyjności tego terenu pod względem przyrodniczym**, co powszechnie wiadomo, a potwierdzają to badania przyrodnicze prowadzone na terenach poeksploatacyjnych.

Zbiornik wodny mógłby stworzyć środowisko atrakcyjne dla zwierząt. Niemniej, w zakresie siedlisk roślinnych i zwierzęcych oddziaływanie będzie mieć skutek długoterminowy, stały i bezpośredni. Oddziaływanie odbędzie się w zakresie zmiany przeznaczenia gruntów, przez co należy rozumieć nieodwracalną zmianę dotychczasowego sposobu użytkowania ziemi. **Tereny działalności**

wydobywczej będą podlegać rekultywacji co przyczyni się do podniesienia bioróżnorodności względem terenów rolniczych jakie pełniły te tereny przed podjęciem eksploatacji.

Realizacja zbiornika zarówno we Wszachowie jak i Baćkowicach, doprowadzi do naturalnej wymiany gatunków drzew i krzewów w strefie przybrzeżnej podlegającej okresowemu podtopieniu, pozostała roślinność przyzbiornikowa, podlegać będzie samoczynnej wymianie. Zwiększy się ilość siedlisk o charakterze bagiennym i łąkowym. Generalnie zmiany w szacie roślinnej związane będą z pojawieniem się roślinności wodnej i nadwodnej w miejsce występującej dotychczas roślinności łąkowej.

Zbiornik Wszachów zajmować będzie obniżenie terenowe w dolinie rzeki o powierzchni 9.0 ha i zasilany będzie wodami rzeki Wszachówki. Jest to rzeka nizinna o ustabilizowanym nurcie i słabo wykształconej roślinności wodnej. Budowa zbiornika przyczyni się do zwiększenia różnorodności istniejących siedlisk wodnych a tym samym do zwiększenia bioróżnorodności gatunkowej.

Spiętrzenie zbiornika spowoduje zmianę fauny glebowej, drobnej fauny naziemnej, ptaków i zwierzyny łownej. Zwierzyna łowna i ptaki będą migrować na tereny dalej położone od zbiornika.

Naturalną konsekwencją realizacji tych inwestycji (zbiorników wodnych) jest rozwój zabudowy rekreacyjnej, sportowej i turystycznej w sąsiedztwie zbiornika (tereny US). Powyższe spowoduje przekształcenie szaty roślinnej w kierunku związanym z indywidualnym zagospodarowaniem poszczególnych działek letniskowych (zieleń urządzona).

W wyniku analizy należy stwierdzić, że pomimo wystąpienia szeregu zmian w środowisku przyrodniczym będących następstwem budowy zbiornika wodnego jego realizacja wpłynie korzystnie na zagospodarowanie gminy Baćkowice. Czynnikiem nadrzędnym jest funkcja retencyjna tj. przeciwdziałanie powodziom. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania ustaleń projektu *zmiany Nr 3 planu* w zakresie oddziaływania na florę, faunę i bioróżnorodność.

Rysunek 30. Pola uprawne przy Kopalni Komorniki 1 – teren złoża Komorniki 2

Rysunek 31. Pola uprawne i nieużytki znajdujące się na złożu Komorniki 2

Rysunek 32. Pola uprawne i nieużytki znajdujące się na złożu Komorniki 2

5.8. ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ I DOBRA MATERIALNE, W TYM ZABYTKI

Cały obszar od Łagowa do Wszachowa, na powierzchni prawie 5 km² to krajobraz już przekształcony przez kopanie odkrywkowe. Teren opracowania stanowi jedynie łącznik między kamieniołomem we Wszachowie a położonymi dalej na zachód terenami eksploatacyjnymi. Dlatego ewentualna nowa kopalnia na tym terenie tylko w niewielkim stopniu rozszerza teren roztaczającego się wokół krajobrazu. Należy jednak zaznaczyć, że kopalnie odkrywkowe zmieniają krajobraz, ale tylko w skali lokalnej. Nie mają natomiast istotnego wpływu na dalej położone tereny, stąd w omawianym przypadku nie są istotnym zagrożeniem dla ochrony krajobrazowej oraz korytarzy ekologicznych (Kistowski 2008).

Tereny poddane górnictwu odkrywkowemu są uznawane powszechnie za krajobraz zdegradowany, gdyż trwale zniekształcają pierwotny krajobraz przyrodniczy (por. uwagi dodatkowe). Nawet po zakończeniu eksploatacji kopalnianej, krajobraz nigdy nie powraca do stanu pierwotnego. Przykładowo, likwidowane są całe wzgórza lub ich części, odsłaniane utwory skalne, teren poprzecinany jest rowami oraz usiany dołami i usypiskami (z wydobywanych ziem i skał) etc. Dlatego nie ulega wątpliwości, że nowy krajobraz staje się wprawdzie o wiele bardziej urozmaicony, ale nie ma już nic wspólnego z krajobrazem naturalnym.

Natomiast prawdą jest, że po zakończeniu eksploatacji krajobraz terenu może uzyskać tak duże walory, że powołany zostaje w miejscu dawnego kamieniołomu np. rezerwat przyrody, pomnik przyrody, stanowisko dokumentacyjne lub inna forma ochrony przyrody. Przykładowo, **większość rezerwatów przyrody nieożywionej (czyli de facto geologicznych) znajdujących się w Górach Świętokrzyskich to dawne kamieniołomy** (Ekspertyza, Alojzy Przemyski, Usługi ekologiczne). W województwie świętokrzyskim górnictwo sięga przynajmniej kilku tysięcy lat udokumentowanej działalności od kruszczośledzenia po dymarki świętokrzyskie. Stąd doświadczenia w zakresie wykorzystania tych terenów na rzecz edukacji i rekreacji są w naszym regionie szczególnie bogate – GEOPark, ścieżki edukacyjne, zalewy rekreacyjne itd.

W granicach planu znajduje się wpisana do Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Baćkowice kapliczka przydrożna murowana z obrazem Matki Boskiej, datowana na I połowę XX wieku, zlokalizowana na działce nr ewid. 1209/2. Projekt planu nie przewiduje zmian w zagospodarowaniu terenu na terenie, na którym jest zlokalizowana kapliczka ani w jej sąsiedztwie.

Naturalne walory fizjograficzne Gór Świętokrzyskich w powiązaniu z dziejami regionu tworzą bogate wartości krajoznawcze. Nagromadzenie osobliwości górskiej przyrody i dziedzictwa kultury stanowi o walorach krajobrazowych.

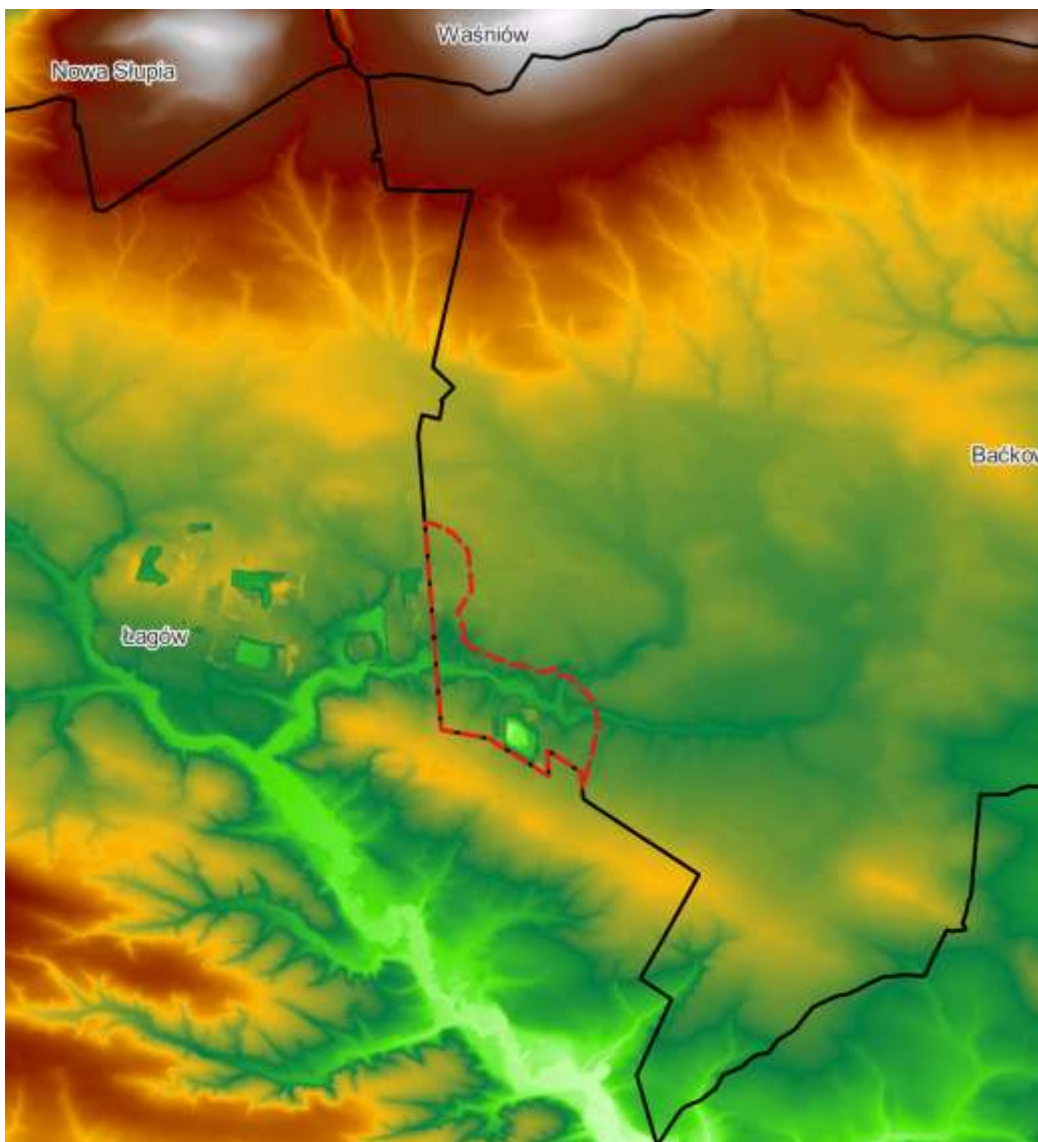
W sąsiedztwie obecnej Kopalni Wszachów II znajduje się wyrobisko Kopalni Wszachów. Wyrobisko kopalni „Wszachów” zajmuje obecnie powierzchnię ca 18 ha, przy głębokości względnej do ca 80 m. Dalsza eksploatacja w projektowanym obszarze górniczym „Wszachów I D”, spowoduje powiększenie terenu zajętego przez wyrobisko do około 28,2 ha, a głębokość względna w północnej części złoża zwiększy się do ca 86 ha, a w południowej wyniesienie ok. 78 m. W wyniku działalności górniczej, powstanie wyrobisko poeksploatacyjne. Nie wpłynie to na zmianę lokalnego krajobrazu, gdyż kopalnia - wyrobisko już istnieje tym samym rzeźba terenu jest już przekształcona.

Natomiast występujące na północ (Pasma Jeleniowskie) i na południe (okolice Rakowa) wyższe partie położone są w oddaleniu i poza zasięgiem widoczności – brak miejsc widokowych na teren objęty

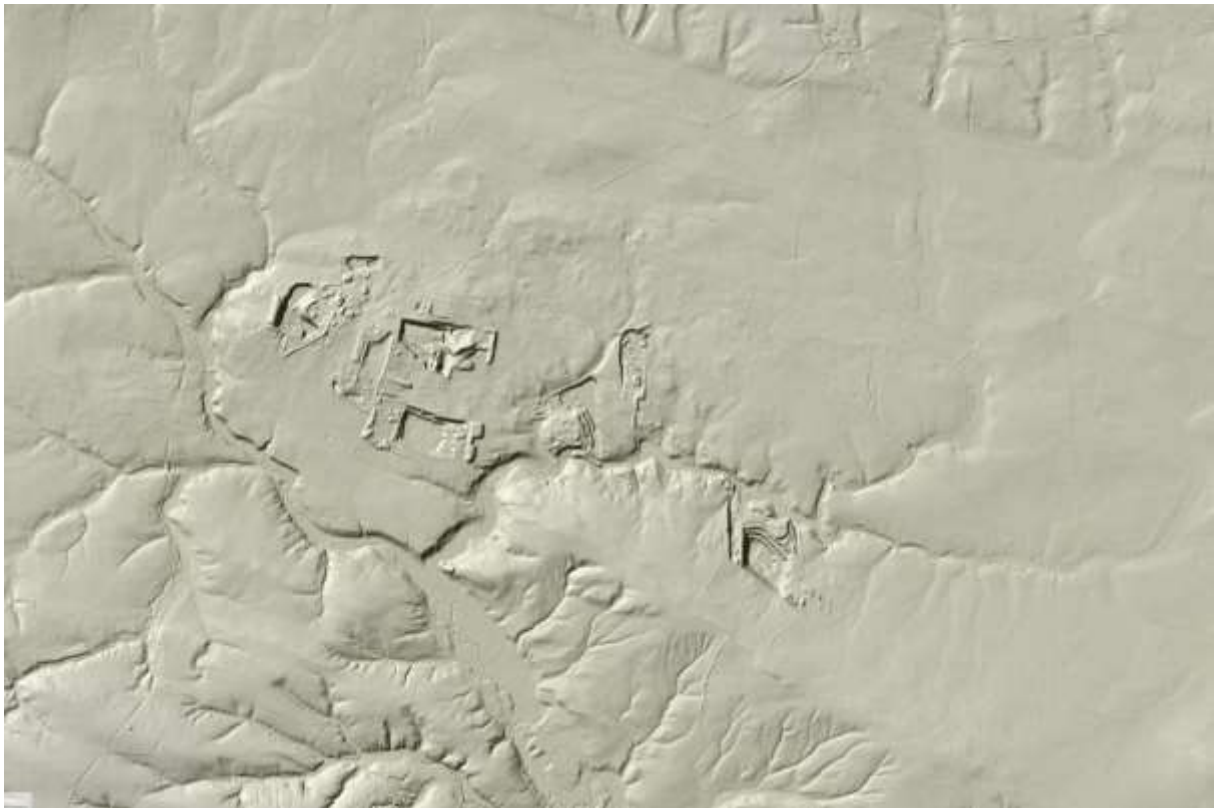
planem. Tereny te nie stanowią ważnych wzniesień, dominant w krajobrazie, które na skutek wydobycia surowców naturalnych ulegną deniwelacji terenu.

Biorąc pod uwagę powyższe stwierdza się brak negatywnego oddziaływania ustaleń projektu *zmiany planu* na krajobraz i wartości kulturowe.

Zmiany w krajobrazie będą mieć charakter przejściowy, po którym nastąpi rekultywacja terenu. W zakresie przekształceń krajobrazu terenów przeznaczonych pod działalność górnictwą i eksploatację surowców, nie przewiduje się utraty walorów krajobrazowych. Teren objęty zmianą położony jest w obniżeniu. Od południa teren graniczy z lasami (Wszachowski Las).

Rysunek 33. Ukształtowanie terenu w rejonie zmiany nr 3 planu. Teren objęty zmianą położony jest w obniżeniu. Od południa teren graniczy z lasami (Wszachowski Las). Występujące na północ (Pasma Jeleniowskie) i na południe (okolice Rakowa) wyższe partie położone są w oddaleniu i poza zasięgiem widoczności – brak miejsc widokowych na teren objęty planem

Rysunek 34. Przekształcenie terenu w okolicach złóż Łagów - Baćkowice [źródło: dane publiczne]

Fotografia 1. Teren złóż Wszachów I, Wszachów II i Wszachów III [źródło: opracowanie własne]

Fotografia 2. Tereny złóż w sąsiedniej gminie Łagów [źródło: opracowanie własne]

W oparciu o robocze dane dotyczące Audytu Krajobrazowego w województwie Świętokrzyskim należy zaznaczyć, że na analizowanym terenie występują trzy typy krajobrazów. 1/ Część południowo-zachodnia to: Mozaikowy typ (Kod B.7a), w podtypie 7a z przewagą terenów porolnych. 2/ Część środkowa, zachodnia i południowa to: typ Górniczy (Kod C.13a) w podtypie 13 a – Tereny czynnej wielkopowierzchniowej eksploatacji odkrywkowej. 3/ Część północna i wschodnia to fragment bardziej rozległego krajobrazu ciągnącego się od Łagowa po Piotród, Baćkowice i Wszachowski Las, w typie krajobrazu Wiejskiego (KodB.6b) w podtypie 6b – Z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk. Żaden z tych krajobrazów nie należy do krajobrazu priorytetowego.

5.9. DOTRZYMANIE CELÓW ŚRODOWISKOWYCH OKREŚLONYCH W PLANIE GOSPODAROWANIA WODAMI NA OBSZARZE DORZECZA WISŁY ORAZ ODDZIAŁYWANIE NA STAN IŁOŚCIOWY I STAN CHEMICZNY

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza jest głównym dokumentem planistycznym w gospodarowaniu wodami. Obowiązuje Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023 poz. 300).

Teren objęty projektem *Zmiany Nr 3 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice* położony jest w obszarze Jednolitych Części Wód Powierzchniowych oznaczonym Europejskim kodem **RW20006217824**, nazwanym - **Łagowianka**.

Poniżej przeanalizowano cele środowiskowe wskazane w obowiązującym Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, w tym, ustanowione dla **RW20006217824**, odnoszące się do obszarów chronionych, w tym J-SOChK oraz J-OChK:

1. Czy JCWP znajduje się w wykazie JCW przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia – **NIE**
2. Czy JCWP znajduje się w wykazie JCW przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych – **NIE**
3. Czy JCW znajduje się w wykazie obszarów chronionych przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, ustanowionych w ustawie o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie – **TAK (wykaz wszystkich fop w rozdziale 3.5.) wykazano spełnienie celu wskazanego w rejestrze wykazu obszarów chronionych do ochrony siedlisk i gatunków dla obszarów przypisanych JCWP**
4. **Ocena postępu**
  - podsumowanie stan/potencjał - **cel nieosiągnięty** — **pogorszenie do stanu złego**
  - podsumowanie stan chemiczny - **cel nieosiągnięty** — **pogorszenie do stanu złego**
5. **Obszary chronione**
  - obszary chronione będące jednolitymi częściami wód, przeznaczonymi do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia – **NIE**
  - obszary chronione, będące jednolitymi częściami wód przeznaczonymi do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych – **NIE**
  - obszary chronione wrażliwe na eutrofizację - **TAK**

Katalog działań:

1. Ochrona ekosystemów wodnych i od wód zależnych/ odtwarzanie warunków siedliskowych z uwzględnieniem celów środowiskowych wskazanych dla obszarów przyrodniczych
2. Zintegrowany system monitoringu stanu wód (suszy)
3. Ochrona i odtwarzanie naturalnych procesów hydromorfologicznych w korycie w zakresie spełnienia celów środowiskowych obszarów przyrodniczych
4. Ochrona i odtwarzanie naturalnych procesów hydromorfologicznych w korycie w zakresie spełnienia celów środowiskowych obszarów przyrodniczych
5. Ochrona i odtwarzanie naturalnych procesów hydromorfologicznych w korycie w zakresie spełnienia celów środowiskowych obszarów przyrodniczych
6. Gospodarka ściekowa w aglomeracjach

7. Działania kontrolne
8. Działania edukacyjne i doradcze dla rolników
9. Aktualizacja programu ochrony środowiska
10. Dodatkowy przegląd pozwoleń wodnoprawnych

Działanie polega na dokonaniu dodatkowego przeglądu udzielonych pozwoleń wodnoprawnych, jeżeli wyniki monitoringu wód lub innych danych wskazują, że jest zagrożone osiągnięcie celów środowiskowych. Organy właściwe w sprawach pozwoleń wodnoprawnych przekazują ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej wyniki przeglądu pozwoleń wodnoprawnych, wskazując pozwolenia wodnoprawne, które zostały cofnięte lub ograniczone w celu zapobieżenia zagrożeniu osiągnięcia celów środowiskowych.

11. Przekazanie informacji do PGW WP o braku przepływu lub braku wody w korycie ciekłu przy przeprowadzeniu badań monitoringowych JCWP w ramach strategicznego programu PMS

Przekazanie informacji do PGW WP o braku przepływu lub braku wody obserwowanego podczas badań monitoringowych. dotyczy to w rzek zagrożonych znaczącym zmniejszeniem przepływów (JCWP określonych jako objętych zmianami hydrologii o wysokim i bardzo wysokim stopniu istotności oraz JCWP zagrożonych okresowym lub trwałym zanikiem przepływu). Dalsze obserwacje pozwolą określić zakres i przyczyny zjawiska oraz podjąć odpowiednie działania organizacyjne.

12. Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta

Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Cisowsko-Orłowiński Park Krajobrazowy)

13. Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w Obszarze w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta

Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Jeleniowski Park Krajobrazowy)

14. Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta

Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących

w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Obszar Natura 2000 Ostoja Jeleniowska)

15. Realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych

Modernizacja oczyszczalni ścieków w aglomeracji Łagów w celu poprawy jakości odprowadzanych ścieków (ID oczyszczalni: PLSW0640N)

16. Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność

Działania kontrolne przestrzegania przez rolników r.p.pr.dz.z.a.w. zgodnie z art. 108 pr. w., tj.: 1) stosowania programu działań, 2) spełnienia obowiązku posiadania planu nawożenia azotem, 3) stosowania nawozów zgodnie z planem nawożenia azotem

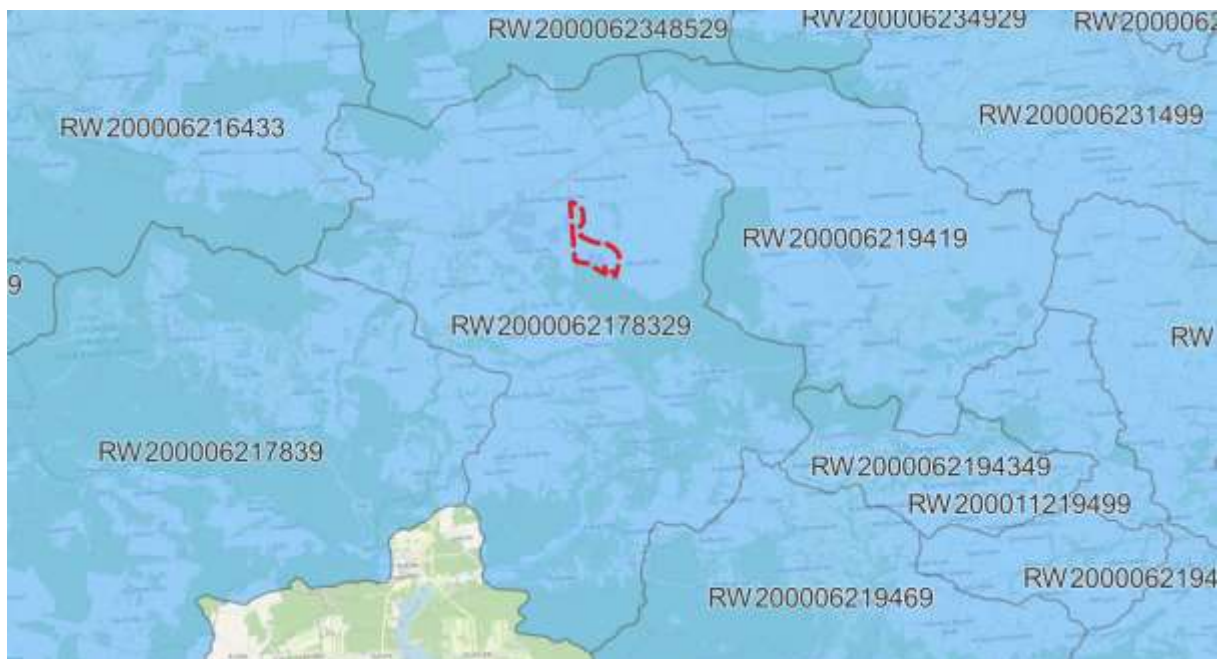
17. Ograniczenie zanieczyszczenia wód związkami biogennymi pochodzącymi z rolnictwa oraz ograniczenie zanieczyszczenia pestycydami

Promocja działań wynikających ze: „Zbioru zaleceń dobrej praktyki rolniczej” dla ograniczenia zanieczyszczenia wód związkami azotu i fosforu, których źródłem jest działalność rolnicza, w tym w szczególności działania ograniczające migrację biogenów wraz ze spływem powierzchniowym (przeciwdziałanie erozji, strefy buforowe i inne). Promocja działań wynikających z „Kodeksu doradczego dobrej praktyki rolniczej dotyczącej ograniczenia emisji amoniaku”. Działania doradcze ukierunkowane są na: doradztwo technologiczne, pomoc rolnikom w ubieganiu się o przyznanie pomocy finansowej ze środków pochodzących z funduszy UE lub innych instytucji krajowych i zagranicznych

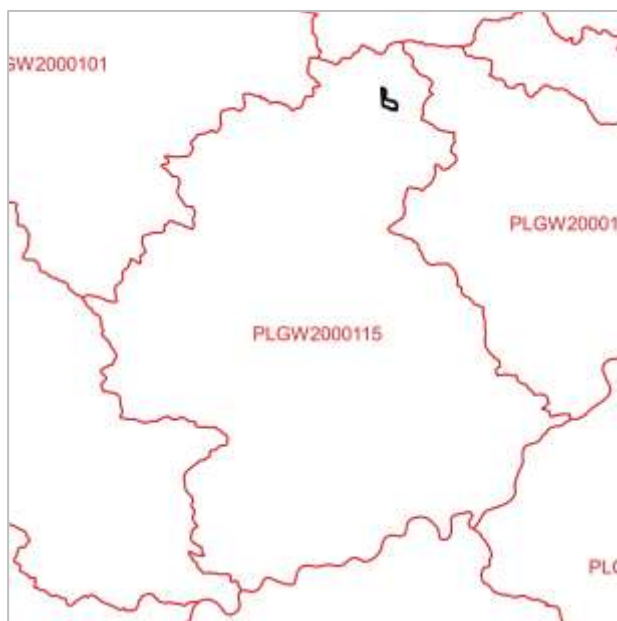
18. Aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP

Aktualizacja programu ochrony środowiska w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do wody i powietrza, substancji będących czynnikami stwierdzonej presji chemicznej w wodzie oraz redukcji dopływu substancji priorytetowych ze zlewni do JCWP. Obejmuje uwzględnienie w opracowywanych i aktualizowanych planach (na wszystkich poziomach JST) zagadnień związanych z identyfikacją zagrożeń i problemów oraz wdrażaniem lokalnych działań mających na celu ograniczenie stwierdzonych presji chemicznych i poprawę stanu wód. Planowanie specyficznych działań na szczeblu samorządowym ma przyczynić się do osiągnięcia celów zapisanych w krajowych dokumentach strategicznych i programowych.

Zmiany Nr 3 planu leży w granicach JCWPd 115.

Rysunek 35. RW200006217824 - Łagowianka od źródeł do Dopływu z Woli Jastrzębskiej

Rysunek 36. JCWPd 115

JCWP Łagowianka od źródeł do Dopływu z Woli Jastrzębskiej PLRW20006217824 to JCWP naturalna, niemonitorowana, jej aktualny stan lub potencjał ekologiczny określa się na dobry. Nie jest też zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych (tj. dobrego stanu ekologicznego i dobrego stanu chemicznego). Na terenie zlewni planowana jest eksploatacja złóż oraz zbiornik wodny.

JCWP Koprzywianka do Molibródki PLRW2000621942 to naturalna JCWP, jest niemonitorowana, jej stan lub potencjał ekologiczny określa się jako zły. Jest to zagrożona JCWP nieosiągnięciem celów środowiskowych tj. dobrego stanu ekologicznego i dobrego stanu chemicznego. Dla tej JCWP zastosowano odstępstwo. Przedłużenie terminu osiągnięcia celów środowiskowych do roku 2021 ze względu na brak możliwości technicznych.

W zlewni JCWP PLRW2000621942 zidentyfikowano brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.

Wprowadzane wody z odwodnienia kopalni „Wszachów III” również nie powinny wywoływać we Wszachówce i Łagowiance zmian fizycznych, chemicznych i biologicznych, które uniemożliwiłyby prawidłowe funkcjonowanie ekosystemów wodnych. Wody z odwodnienia kopalni nie będą pogarszać wartości parametrów fizykochemicznych i substancji priorytetowych JCWP- RW2000062178329⁵.

Ponieważ Łagowica na odcinku od Płuck do Łagowa płynie w obrębie występowania słabowodonośnych utworów górnej części dewonu górnego (famen), więc będące gorszej jakości wody powierzchniowe nie będą infiltrować w głąb. Nie przewiduje się wpływu odwadniania kopalni na zmiany właściwości fizyko-chemicznych wód podziemnych JCWPd115. Określona na podstawie obliczeń maksymalna powierzchnia leja depresji ca 50 ha (przy eksploatacji na poziomie wydobywczym +235 m n.p.m.), stanowi ok. 0,03 % powierzchni JCWPd115 (powierzchnia JCWPd 1798,2 km²). Według progностycznej oceny, zwartej w „Ocenie aktualnego i prognozowanego stanu ilościowego wód podziemnych w obszarach antropopresji” (Herbich), JCWPd115 nie jest zagrożona nieosiągnięciem dobrego stanu ilościowego wód podziemnych.

Na podstawie, zamieszczonego w Dodatku nr 2 do dokumentacji hydrogeologicznej dla Kopalni Wszachów, bilansu wód podziemnych wydzielonego obszaru bilansowego oceniono jaka ilość wody infiltruje z całej rzeki Wszachówki i jej bezimiennego dopływu do warstwy wodonośnej w kolejnych prognozach zawodnienia złoża Wszachów I (wariant B):

- poziom 247 m n.p.m. (V. 2018r) infiltracja z rzek wynosi 36,9 m³/h,
- poziom 235 m n.p.m. infiltracja z rzek wynosi 68,4 m³/h,
- poziom 220 m n.p.m. infiltracja z rzek wynosi 82,5 m³/h.

Prognozuje się, że odwodnienie kopalni nie wpłynie znacząco na objętość przepływu wody w rzece Wszachówce, a zrzut wód kopalnianych zrekompensuje ubytki wody w rzece poniżej kopalni. Koryto rzeki Wszachówki na górnym i dolnym odcinku jest skolmatowane namułami spływowymi i infiltracja wód rzecznych w masyw dolomitowy jest ograniczona. W wyniku dotychczasowych obserwacji wiadomo, że przepływ wody w rzece powyżej i na wysokości kopalni nie zanika, a „tamy bobrów” nie pozwalają na pomierzenie ewentualnych ubytków wody.

Wody podziemne dopływające do wyrobiska mogą być wykorzystywane na potrzeby technologiczne kopalni, a ich nadmiar po oczyszczeniu z zawiesiny w osadniku, odprowadzany do wód powierzchniowych- rzeki Wszachówki, jako wody pochodzące z odwodnienia zakładu górniczego.

Rzeka Łagowica należy do jednolitej części wód powierzchniowych JCWP RW20006217824, dla której celem środowiskowym jest osiągnięcie dobrego stanu wód (nie jest zagrożona ryzykiem

---

⁵ Dodatek 1 do dokumentacji hydrogeologicznej, styczeń 2024 r.

nieosiągnięciem celów środowiskowych). Biorąc pod uwagę powyższe stwierdza się, że zrzut wód pochodzących z odwadniania wyrobiska nie zagrozi osiągnięciu celów środowiskowych tej jednolitej części wód powierzchniowych.

W przypadku JCWPd nr 115 stan chemiczny jest słaby. Stan ten jest spowodowany oddziaływaniem lokalnym ogniska zanieczyszczeń, natomiast brak jest podstaw do wskazania bezpośredniej przyczyny zanieczyszczenia. Wyniki analiz jakości wody spełniają wymagania Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.

Wprowadzane wody z odwodnienia kopalni „Wszachów III” również nie powinny wywoływać we Wszachówce i Łagowiance (potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych (6)) zmian fizycznych, chemicznych i biologicznych, które uniemożliwiłyby prawidłowe funkcjonowanie ekosystemów wodnych. Ujednolicając powyższe wyniki, wody z odwodnienia kopalni odpowiadają II klasie jakości wód. Wody z odwodnienia kopalni nie będą pogarszać, wartości parametrów fizykochemicznych i substancji priorytetowych JCWP- PLRW20006217824. Nie przewiduje się negatywnego wpływu przedsięwzięcia na osiągnięcie celów środowiskowych dla JCWP „Łagowianka od źródeł do Dopływu z Woli Jastrzębskiej”.

Zakłada się odwadnianie wyrobiska za pomocą rząpia. Wody podziemne dopływające do wyrobiska mogą być wykorzystywane na potrzeby technologiczne kopalni, a ich nadmiar po oczyszczeniu z zawiesiny w osadniku, odprowadzany do wód powierzchniowych jako wody pochodzące z odwodnienia zakładu górniczego. W obrębie wyrobiska poprzez system rowów otwartych woda grawitacyjnie dopływać będzie do rząpia, skąd za pomocą rurociągu odprowadzającego skierowana zostanie do osadnika, a następnie do rzeki Wszachówki, która wpada do rzeki Łagowicy o powierzchni zlewni 197,3 km². Szczegółowy system odwadniania, jak ilość rząpia, osadników, system pomp, średnica rurociągu odprowadzającego wodę, ewentualnie wykonanie rowu odprowadzającego, zostanie opracowany na odpowiednim etapie.

Nie przewiduje się wpływu odwadniania kopalni na zmiany właściwości fizyko-chemicznych wód podziemnych JCWPd115⁶. Określona na podstawie obliczeń maksymalna powierzchnia leja depresji ca 86,8 ha (przy eksploatacji Wszachowa III na poziomie wydobywczym +235 m n.p.m.), stanowi ok. 0,049 % powierzchni JCWPd115 (powierzchnia JCWPd 1767,61 km²). Szacunkowa powierzchnia skumulowanego oddziaływania przy eksploatacji kopalń „Wszachów III”, „Wszachów II” i „Wszachów I” na najniższych poziomach wydobywania wyniesie ok 303,4 ha i będzie stanowić ok 0,171 % powierzchni JCWPd115. Według prognostycznej oceny, zwartej w „Ocenie aktualnego i prognozowanego stanu ilościowego wód podziemnych w obszarach antropopresji” (Herbich), JCWPd115 nie jest zagrożona nieosiągnięciem dobrego stanu ilościowego wód podziemnych.

Wydobycie dolomitów dewońskich ze złoża „Wszachów III”, „Wszachów II” i „Wszachów I” oraz złóż „Komorniki 2” i „Komorniki – Smyki” na założonych poziomach nie wpłynie na pogorszenie stanu wód JCWPd 115 oraz JCWPPLRW20006217824. Prognozowany zasięg odwodniania kopalni obejmie zaledwie 0,3% powierzchni JCWPd nr 115. Wody kopalniane będą zrzucane do rzeki w granicach tej samej JCWPd i bilans wody się nie zmieni. Jakość wód kopalnianych odprowadzanych do rzeki Wszachówki jest dobra i nie spowoduje pogorszenia jakości wody w JCWP „Łagowianka od źródeł do Dopływu z Woli Jastrzębskiej”. Biorąc pod uwagę zakładaną w dokumentacji maksymalną ilość wód z

---

⁶ Dodatek 1 do dokumentacji hydrogeologicznej, styczeń 2024 r.

odwodnienia wyrobiska i związane z tym oddziaływania, nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko gruntowo-wodne, wody powierzchniowe i podziemne, tj. na ich jakość i zasoby, na osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych, w tym celów środowiskowych określonych dla obszarów chronionych pod warunkiem właściwej dbałości o czystość spągu wyrobiska i jakości zrzucanych wód. W związku z powyższym nie ma konieczności wprowadzania ograniczeń w planowanym sposobie odwodnienia złoża. W zasięgu oddziaływania, w związku z planowanym odwodnieniem omawianych kopalni odkrywkowych nie znajdują się istniejące ujęcia komunalne w Łagowie i Płuckach, ani żadne inne ujęcia.

Złoże „Komorniki 2” położone jest w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych PLGW2200115, w regionie wodnym Górnej Wisły. Nie przewiduje się wpływu eksploatacji na zmiany właściwości fizyko-chemicznych wód podziemnych JCWPd115 ponieważ wydobywanie złoża będzie odbywać się jedynie w warstwie suchej. Według prognostycznej oceny, zwartej w „Ocenie aktualnego i prognozowanego stanu ilościowego wód podziemnych w obszarach antropopresji” (Herbich), JCWPd115 nie jest zagrożona nieosiągnięciem dobrego stanu ilościowego wód podziemnych.

Ustalenia projektu *zmiany Nr 3 planu* nie mają wpływu na dotrzymanie bądź nie dotrzymanie celów środowiskowych określonych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

5.10. WPROWADZANIE GAZÓW I PYŁÓW DO POWIETRZA, EMISJA HAŁASU, KLIMAT I PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

Wprowadzenie hałasu na teren użytkowany dotąd jako tereny rolne jest głównym skutkiem oddziaływania ustaleń *zmiany Nr 3 planu* na higienę powietrza.

Kwestie zapylenia i hałasu w zakresie oddziaływania eksploatacji złóż omówiono w dziale dotyczącym oddziaływania na zdrowie ludzi.

Oddziaływanie ustaleń *zmiany Nr 3 planu* na jakość powietrza można podzielić na trzy poziomy:

- etap budowy – realizacja zabudowy mieszkaniowej, usługowej, zabudowy zagrodowej,
- etap eksploatacji – wzmożenie ruchu kołowego związany z obsługą tych terenów, emisja zanieczyszczeń związana z ogrzewaniem budynków,
- działalność górnicza i eksploatacja złóż, która będzie wiązać się z emisją zanieczyszczeń z maszyn, transportu urobku. Bez szczegółowego harmonogramu prac oraz wykazu urządzeń pracujących przy budowie nie można wykonać analizy wpływu budowy na klimat akustyczny otoczenia.

Z tego względu ograniczono się w niniejszej prognozie do zaleceń ogólnych:

- wszystkie prace budowlane należy prowadzić wyłącznie w porze dziennej,
- należy zaplanować wszystkie operacje z użyciem ciężkiego sprzętu,
- należy zastosować sprzęt w dobrym stanie technicznym zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 roku w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz. U. z 2005 r. Nr 263, poz. 2202 ze zm.),
- zaleca się ustalić szczegółowy harmonogram prac z użyciem ciężkiego sprzętu,
- należy przestrzegać zasady wyłączenia silników w czasie przerw w pracy,

- należy maksymalnie ograniczyć czas budowy poszczególnych etapów poprzez odpowiednie zaplanowanie procesu budowlanego.

Prace związane z budową mają jednak charakter czasowy, a ich czas jest relatywnie krótki. Po zakończeniu realizacji, planowana inwestycja powinna być monitorowana w zakresie emisji hałasu.

Eksploracja kopalni nie powoduje emisji do atmosfery szkodliwych substancji w stopniu przekraczającym dopuszczalne normy. Występować będzie natomiast zapylenie przy pracach zakładu górniczego oraz podczas transportu urobku. Zanieczyszczenie powietrza wystąpi jedynie w obrębie wyrobiska eksploatacyjnego (zasięg lokalny) i nie powinno stanowić zagrożenia dla okolicznych mieszkańców.

Emisja pyłów następująca w wyniku funkcjonowania wału (składowanie mas ziemnych) jest ograniczana poprzez zagęszczanie mas ziemno-skalnych za pomocą sprzętu mechanicznego. Ponadto wykorzystane do budowy masy to utwory gliniaste i ilaste naturalnie tworzące zwarte bryły, które po wyschnięciu zachowują swój pierwotny kształt i formę.

Istnieje jednak możliwość, że drobna frakcja przy silnych wiatrach (10÷15 m/s) i w wysokich temperaturach może powodować rozprzestrzenianie się na okoliczne tereny.

Tło roślinne, wokół Kopalni i morfologia terenu sprzyjają ograniczeniu rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń pyłowych w obrębie terenów objętych działalnością wydobywczą i produkcyjną.

Innym źródłem emisji pyłu do powietrza jest emisja nieorganizowana występująca podczas transportu. Emisja ograniczana jest poprzez polewanie dróg wodą przy wykorzystaniu samochodu – polewaczki. Wyładunek i formowanie wału za pomocą spycharki nie stanowi źródła zapylenia z uwagi na naturalną wilgotność ziemi.

Ze względu na przyjęte przez inwestora rozwiązania oraz możliwą maksymalną wielkość emisji jaka powstanie na tym terenie z poszczególnych źródeł ocenia się, że oddziaływanie przedmiotowej działalności nie będzie wpływało na kształtowanie się stanu jakości powietrza w tym rejonie.

Oddziaływanie na etapie realizacji zabudowy bądź eksploatacji złoża można zminimalizować poprzez odpowiednią organizację robót tj.: prowadzenie prac w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej w porze dnia oraz zapewnienie dobrej jakości sprzętu. Wpłyne to znacząco na zmniejszenie uciążliwości akustycznych na terenach sąsiadujących z placem budowy. Zastosowanie przepisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz. U. 2014 poz. 112) na terenach objętych ochroną akustyczną, powinno zapobiec negatywnemu oddziaływaniu w tym zakresie.

Powstanie elektrowni fotowoltaicznych będzie miało wpływ na klimat akustyczny obszaru opracowania jedynie na etapie montażu i będzie to oddziaływanie o nieistotnej intensywności. Na etapie użytkowania farmy fotowoltaiczne nie będą oddziaływać na klimat akustyczny. Nie przewiduje się powstania znaczących negatywnych oddziaływań na ten element środowiska. Oddziaływanie negatywne będzie miało charakter bezpośredni ale krótkoterminowy i chwilowy.

Zmianie może ulec mikroklimat obszaru objętego projektem *zmiany Nr 3 planu*. Przewiduje się, że działanie urządzeń składających się na elektrownię fotowoltaiczną może spowodować wzrost temperatury, a bliskość wód powierzchniowych przyczyni się do wzrostu wilgotności. Nie przewiduje się powstania znaczących negatywnych oddziaływań na ten element środowiska.

Realizacja ustaleń projektu *zmiany Nr 3 planu* w postaci wybudowania elektrowni fotowoltaicznych będzie mieć pozytywny wpływ na klimat w sposób pośredni i długoterminowy, co jest związane z produkcją energii ze źródła odnawialnego i w wyniku czego uniknięciem zanieczyszczeń związanych

z wyprodukowaniem takiej samej ilości energii w elektrowni konwencjonalnej np. węglowej, co związane jest z emisją gazów cieplarnianych, jednak w związku z mocą produkowaną przez farmy fotowoltaiczne i powierzchnią zajmowaną przez nie na tym obszarze, oddziaływania te będą miały nieistotną intensywność. W przypadku klimatu lokalnego lokalizacja farm fotowoltaicznych nastąpi zmiana bilansu cieplnego powierzchni. Wyrażać się to będzie poprzez lokalny wzrost temperatur powietrza oraz wzrost dobowych amplitud temperatury powietrza, którego skutkiem będzie przesuszanie się powietrza. W wyniku ustawienia obiektów infrastruktury dojdzie również do modyfikacji przepływu wiatru. Ze względu na charakter zmian które zajdą w wyniku realizacji projektowanego dokumentu nie prognozuje się, aby powstałe oddziaływania na klimat były oddziaływaniami znaczącymi.

W przeciwieństwie do produkcji energii elektrycznej na bazie paliw kopalnych: węgla kamiennego i brunatnego oraz ropy naftowej, które emitują zanieczyszczenia powietrza w postaci: dwutlenku siarki (SO_2), tlenków azotu (NO_x), tlenku węgla (CO), metali ciężkich: generowanych w wyniku spalania paliw stałych: ołowiu (Pb), kadmu (Cd), cynku (Zn), panele fotowoltaiczne nie generują żadnych zanieczyszczeń, przyczyniając się pośrednio do poprawy stanu powietrza. Szacuje się, iż w porównaniu do produkcji energii elektrycznej w oparciu o paliwa kopalne, każdy kW instalacji fotowoltaicznej pozwala zaoszczędzić: do 16 kg NO_x , do 9 kg SO_x oraz od 600 do 2300 kg CO_2 , w zależności od składu paliwa i natężenia promieniowania słonecznego⁷. Instalacje fotowoltaiczne to instalacje wytwarzania energii elektrycznej w efekcie konwersji promieniowania słonecznego przy zastosowaniu półprzewodników, które nazywane są fotowoltaicznymi. Działanie urządzeń składających się na elektrownię fotowoltaiczną tj. ogniwa fotowoltaiczne, infrastruktura naziemna i podziemna, linie kablowe energetyczne – światłowodowe, przyłącza elektromagnetyczne, transformatory, konwertery i in., samo zajęcie terenu biologicznie czynnego przez panele fotowoltaiczne będzie miało wpływ na zwiększenie się temperatury powietrza. Do tego należy dodać zwiększenie zajętości terenu przez zmiany pokrycia powierzchni ziemi (zabudowa) oraz zwiększenie ruchu kołowego. Na podstawie tego można przypuszczać, że jakość powietrza na tym terenie ulegnie pogorszeniu. Negatywne oddziaływanie będzie na pewno minimalizować bliskość zbiornika wodnego (przy wzroście temperatury, zwiększy się też wilgotność powietrza) oraz ewentualna rekultywacja terenów eksploatacji w kierunku leśnym lub wodnym.

Zgodnie z Art. 121 Ustawy Prawo Ochrony Środowiska z 27 kwietnia 2001 r., ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach oraz zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposoby sprawdzania dotrzymania tych poziomów zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. (Dz. U. Nr 192 z 2003 r., poz. 1883) w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów. Zróżnicowane dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych określa załącznik nr 1 do rozporządzenia. Poza terenami stacji elektroenergetycznych nie występują pola o wartościach zbliżonych do dopuszczalnych. Stacje elektroenergetyczne stanowią węzły sieci elektroenergetycznej, w których, poprzez transformację zmieniane są napięcia i rozdzielany jest rozptył energii elektrycznej pomiędzy liniami wysokiego napięcia. Wszystkie systemowe stacje elektroenergetyczne są stacjami

---

⁷ S. Pietruszko. Photovoltaics in the world OPTO-ELECTRONICS REVIEW 12(1), 7–12 (2004), s. 11

budowanymi na otwartym terenie. Poza ogrodzonymi i niedostępnymi dla ludności obszarami stacji elektroenergetycznych nie występują pola elektryczne i magnetyczne o wartościach zbliżonych do dopuszczalnych, określonych w przepisach ochrony środowiska. Istotnym czynnikiem oddziałującym na środowisko, ze strony stacji elektroenergetycznych jest hałas, którego źródłami są transformatory.

Elektrownie fotowoltaiczne składają się z szeregu urządzeń wytwarzających bądź magazynujących prąd (prócz paneli fotowoltaicznych w skład instalacji wchodzi osprzęt elektryczny – energetyczne linie kablowe, przyłącza, transformatory, konwertery oraz inne niezbędne elementy infrastruktury). Stąd przewiduje się bezpośredni i stały wzrost oddziaływania pól elektromagnetycznych. Zakłada się, że na negatywne oddziaływanie z zakresu pól elektromagnetycznych, będą narażeni pracownicy elektrowni. Zagrożenia podczas typowych prac przy użytkowaniu elektrowni fotowoltaicznych⁸:

- obsługa bieżąca i monitorowanie instalacji
- przeglądy i konserwacje wyposażenia elektrycznego oraz zespołów i części mechanicznych
- remonty i naprawy instalacji słonecznej
- prace porządkowe
- nadzorowanie i ochrona obiektów instalacji i całego terenu.

W przypadku użytkowania przemysłowych instalacji fotowoltaicznych wymagane jest zatrudnienie minimum dwóch pracowników posiadających świadectwa kwalifikacyjne SEP (Stowarzyszenie Elektryków Polskich), w zakresie eksploatacji i dozoru sieci, urządzeń i instalacji energetycznych wytwarzających, przesyłających i zużywających energię elektryczną. W ramach obsługi bieżącej i monitorowania prowadzone są odczyty wielkości pomiarowych lub sterowanie, które odbywa się w terenie za pomocą urządzeń mobilnych lub w sterowni umieszczonej w budynku stacji transformatorowej. Tu może pojawić się narażenie pracowników na pola elektromagnetyczne o poziomach istotnych. Poziomy istotne obligują pracodawcę do podjęcia, określonych w przepisach, działań prewencyjnych, takich jak:

- ograniczenie czasu ekspozycji,
- szkolenia pracowników w zakresie bezpiecznej pracy w polach,
- badania lekarskie w kontekście narażenia.

Narażenia na pola elektromagnetyczne mogą wystąpić także na etapie przeglądów i konserwacji. W ramach tych prac dokonywane są np. sprawdzania i wymiany elementów ochrony przetężeniowej i przeciwprzepięciowej. Miejscami wykonywania tych prac są skrzynki RB (rozdzielnica budowlana z przetwornicą napięcia) lub stacja transformatorowa. Do rutynowych prac wykonywanych na terenie elektrowni fotowoltaicznej należy sezonowe koszenie trawy (zaleca się najwyżej dwa pokosy w terminie od 1 czerwca do 30 września), odkurzanie sterowni, sporadyczne mycie bądź odśnieżanie paneli fotowoltaicznych. Cały teren elektrowni podlega też całodobowemu nadzorowi (stróż oraz systemy nadzorowania wizyjne).

W kontekście oddziaływania pól elektromagnetycznych należy więc stwierdzić, że zasadnicze znaczenie będą tu miały zagadnienia związane z zapewnieniem bezpieczeństwa pracownikom nadzorującym, eksploatującym i konserwującym wymienione instalacje. Należy stworzyć i wdrożyć standardy bezpieczeństwa i higieny pracy uwzględniające specyfikę elektrowni oraz kwalifikacje pracowników.

---

⁸ M.Dąbrowski, A. Dąbrowski „Urządzenia do pozyskiwania...” CIOP 2016, s.25 oraz „Stanowiska pracy BHP w energetyce słonecznej”; Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy; www.ciop.pl

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2389 ze zm.) za mikroinstalację uznaje się instalację odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 50kW, przyłączonej do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110kV lub o mocy osiągalnej cieplnej w skojarzeniu nie większej niż 120kW. Na podstawie niniejszej ustawy mikroinstalacje uznaje się za źródło energii, które nie wymaga uzyskania koncesji na zasadach i warunkach określonych w ustawie Prawo energetyczne. Oddziaływanie tych urządzeń jest na tyle niewielkie, iż nie przewiduje się negatywnego wpływu na komponenty środowiska, również w zakresie pól elektromagnetycznych.

Wpływ promieniowania elektromagnetycznego na ludzi będzie znikomy lub nie będzie występował.

5.11. ODDZIAŁYWANIE SKUMULOWANE

Oddziaływanie skumulowane przeanalizowano pod kątem oddziaływania tego samego zadania na różne elementy środowiska przyrodniczego jak i ustaleń *zmiany Nr 3 planu* względem siebie. I tak, zadania z zakresu ochrony powietrza, czy zagrożeń hałasu można rozpatrywać pod kątem poprawy jakości powietrza, ale też uciążliwości powstałych na skutek ich bezpośredniej realizacji. Budowa sieci ciepłowniczej czy gazowej przyczyni się do poprawy jakości powietrza, ale będzie się też wiązać z tymczasowymi uciążliwościami na czas budowy instalacji.

Badając oddziaływanie poszczególnych ustaleń *zmiany Nr 3 planu* można stwierdzić oddziaływanie skumulowane:

- produkcja energii ze źródeł odnawialnych – oddziaływanie będzie odbywać się w zakresie oddziaływania na gleby (prace budowlane i montaż paneli i instalacji, montaż masztu do fundamentu na stałe z gruntem), na zasoby naturalne poprzez odwierty geologiczne i wykorzystywanie energii geotermalnej; powietrze i klimat (poprawa jakości powietrza), fauny (potrzeba zastosowania środków zapobiegających negatywnemu oddziaływaniu elektrowni na migrację zwierząt, zwiększenie antropopresji – użytkowanie terenów dotąd nieużytkowanych), flory (zajęcie dotychczasowego siedliska roślinnego), krajobrazu (zmiana krajobrazu);
- tereny działalności górniczej i eksploatacji surowców naturalnych – oddziaływanie w zakresie zmiany w przeznaczeniu terenu, flory – usunięciu istniejących siedlisk przyrodniczych wykorzystywanych przez zwierzęta, zmiany w krajobrazie;
- terenu zabudowy mieszkaniowej i usług – zmiany w krajobrazie, niebezpieczeństwo związane z przedostaniem się substancji z terenów parkingów do gruntu i wód – konieczność zastosowania wszelkich działań minimalizujących negatywny wpływ.

Oddziaływanie skumulowane może wystąpić w przypadku nieprawidłowego funkcjonowania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii lub w przypadku nieprawidłowego zaprojektowania urządzeń i instalacji.

W Dodatkach nr 1 do dokumentacji hydrogeologicznych dla złóż „Wszachów II” i „Wszachów III” w wariantcie A uwzględniono jednoczesne odwadnianie wszystkich złóż Wszachów. Czyli wszystkich, które będą eksploatowane poniżej poziomu wód gruntowych na obszarze zmiany nr 3 mpzp. Mapa prognozowanego skumulowanego oddziaływania kopalń „Wszachów III”, „Wszachów II” i „Wszachów I” przy maksymalnym zasięgu odwodnienia (wariant A) została przedstawiona na załączniku graficznym Nr 4. Zgodnie z dokumentacją - na południe od złoża „Wszachów III” występują utwory niewodonośne lub słabowodonośne – brak jest użytkowego poziomu wodonośnego. Należy przypuszczać, iż w trakcie odwodnienia złoża, lej depresji dojdzie do granicy utworów niewodonośnych

i nie będzie się dalej rozwijać. W ww. dodatku obliczono prognozowane skumulowane oddziaływanie kopalń w warunkach wzajemnego oddziaływania odwodnienia złóż „Wszachów III”, „Wszachów II” i „Wszachów I”. Wnioski przedstawiono poniżej:

„Szacunkowa powierzchnia skumulowanego leja depresji, jaki wytworzy się przy eksploatacji na poziomie wydobywczym + 235 m n.p.m. (poziom udokumentowania złoża) w jego końcowej fazie, wyniesie ca 303,4 ha i będzie się znajdować w obrębie Jeleniowsko- Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu i w niewielkiej części Chmielnicko- Szydłowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Nie sięga natomiast zespołów przyrodniczo – krajobrazowych występujących w tym rejonie, tj. Jaskini Zbójeckiej, Doliny Łagowicy i Wąwozu Dule. Dodatkowe obniżenie zwierciadła wody poziomu dewońskiego, które w warunkach naturalnych znajduje się na głębokości od kilkunastu do kilkudziesięciu metrów pod powierzchnią terenu, nie będzie powodować istotnych zmian warunków siedliskowych i nie wpłynie negatywnie na użytki zielone korzystające z wód gruntowych, w szczególności występujące w sąsiedztwie kompleksy leśne. (Polak, 2015) Przewidywany zasięg odwodnienia złoża „Wszachów III” nie obejmie swoim zasięgiem obszaru Natura 2000 Ostoja Jeleniowska (PLH260028), gdyż znajduje się on w odległości ok. 6 km na północny-zachód od złoża. (...)

Ujęcia wód podziemnych w Łagowie i w Płuckach znajdują się poza zasięgiem wyliczonego teoretycznego zasięgu odwadniania złoża „Wszachów III” przy jego eksploatacji do poziomu udokumentowania + 235 m n.p.m. a także poza zasięgiem prognozowanego skumulowanego leja depresji wytworzonego przez kopalnie „Wszachów I”, „Wszachów II” i „Wszachów III”. Miejscowości położone w sąsiedztwie złoża zaopatrywane są w wodę z sieci wodociągów grupowych bazujących na ujęciu w Płuckach i Łagowie zlokalizowanych na północny-zachód od granic złoża „Wszachów III”. Pojedyncze gospodarstwa, które posiadają własne studnie kopane nie wykorzystują ich w celu zaopatrzenia w wodę i nie znajdują się w zasięgu oddziaływania odwodnienia”.

Oddziaływanie skumulowane w zakresie działalności górniczej jest składową polityki przestrzennej województwa świętokrzyskiego. Obecne i przyszłe (tj. przewidywane niniejszą zmianą Nr 3 planu) zagospodarowanie terenów gminy Baćkowice jest znacznie mniej intensywne od obecnego zagospodarowania terenów gminy Łagów. Na pograniczu gmin Baćkowice i Łagów przebiegają: teren górniczy Winna, teren górniczy Komorniki 1B, teren górniczy Wszachów IIB i Wszachów ID. Zakłady górnicze mają podpisane porozumienia, w których zostały określone zasady organizacji robót w celu zapewnienia bezpieczeństwa pracowników i osób postronnych oraz bezpieczeństwa ruchu. Z uwagi na warunki nałożone w wydanych dla tych przedsięwzięć decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach nie powinna wystąpić emisja ponadnormatywna w zakresie emisji hałasu, zanieczyszczeń powietrza czy wód opadowych i roztopowych.

5.12. RYZYKO WYSTĄPIENIA POWAŻNEJ AWARII

Zgodnie z art. 3, pkt. 23 ustawy Prawo ochrony środowiska przez „poważną awarię” rozumie się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie przemysłowego magazynowania lub transportu, w którym występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub zaistnienie takiego zagrożenia z opóźnieniem, zaś przez „poważną awarię przemysłową rozumie się poważną awarię w zakładzie” (§ 3 pkt. 24 ustawy). Ustalenia projektu planu nie przewidują lokalizacji zakładów, które zaliczają się do zakładów stwarzających zagrożenie występowania poważnych awarii przemysłowych.

6. CHARAKTERYSTYKA ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W projektowanym dokumencie zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. Niezależnie od jego ustaleń, na obszarze opracowania obowiązują przepisy odrębne, regulujące normy związane z zainwestowaniem terenu i zachowaniem właściwych standardów jakości poszczególnych elementów środowiska. Należy założyć również, że działalność związana z planowanymi inwestycjami będzie prowadzona przy użyciu najlepszych dostępnych technologii, przy użyciu instalacji i z zastosowaniem metod eliminujących przedostawanie się szkodliwych substancji do środowiska. Technologie te powinny funkcjonować na wysokim poziomie ograniczania ewentualnych zagrożeń.

7. ROZWIĄZANIA INNE NIŻ W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE, ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Standardy realizacji inwestycji nakazują, by na kolejnych etapach również użyć wszelkich możliwych środków prawnych i technicznych, zapewniających maksymalną ochronę środowiska. Ze względu na brak znacząco negatywnego wpływu na środowisko (co było przedmiotem analizy i oceny w poprzednich rozdziałach), nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych.

Ustalenia projektowanego dokumentu godzą interesy wszystkich zainteresowanych stron, są optymalnymi rozwiązaniami zgodnymi z zasadami ekorozwoju i z uwzględnieniem ochrony środowiska.

8. INFORMACJE O PRZEWIDYWANYCH METODACH ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZENIA

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu *Zmiany Nr 3 planu* pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do:

- oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu,
- przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska oraz ładów przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

W zakresie oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu na środowisko:

- w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych, obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie i metodach określonych w wydanej decyzji,
- w odniesieniu do całego terenu może to być monitoring państwowy środowiska, prowadzony przez odpowiednie organy administracji państwowej, powołane do badania stanu

środowiska lub indywidualnych zamówień, w przypadku, gdy odnoszą się one do obszaru objętego zmianą planu; Monitoring poszczególnych komponentów środowiska prowadzi Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

W zakresie działań, które realizować może samodzielnie Urząd Gminy Baćkowice wskazuje się wielkopowierzchniowy monitoring wybranych elementów środowiska przyrodniczego poprzez fotointerpretację zdjęć lotniczych wykonywany, co 10 – 15 lat oraz badania ankietowe mieszkańców z zadowolenia z życia w mieście i gminie wykonywane do 5 lat. Z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynika, że analiza aktualności dokumentów planistycznych oraz analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu winna być wykonywana nie rzadziej niż raz na kadencję wójta, czyli nie rzadziej niż co 5 lat.

9. INFORMACJE O MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY DOKUMENTU NA ŚRODOWISKO

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 2, pkt 1d) ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. 2024 poz. 1112), oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych. Projekt planu nie zawiera rozstrzygnięć ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Zagospodarowanie obszaru *Zmiany Nr 3 planu* nie będzie oddziaływać na środowisko terenów położonych poza granicami kraju.

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

1. Wstęp

Rozdział 1.1.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządza się obowiązkowo, co wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. 2024 poz. 1112).

Rozdział 1.2.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządza się dla dokumentu strategicznego jakim jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy. W prognozie brany jest pod uwagę każdy element środowiska przyrodniczego, również zdrowie ludzi. Choć plan ma na celu poprawę warunków życia mieszkańców, uatrakcyjnienie gminy, stworzenie lepszych warunków do życia gospodarczego, to może ono powodować negatywne oddziaływanie na środowisko. Prognoza ma też na celu sprawdzenie czy projekt *Zmiany Nr 3 planu* prawidłowo uwzględnia zagrożenia związane z powodzią i bezpieczeństwem ludzi.

Rozdział 1.3.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządza się zgodnie z wytycznymi. Podstawą sporządzenia niniejszej prognozy są informacje o stanie środowiska przyrodniczego oraz dane środowiskowe zasięgnięte z wielu urzędów m. in. z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach.

2. Ustalenia projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Rozdział 2.1

Celem opracowania *Zmiany Nr 3* jest wprowadzenie zmian wynikających ze zgłoszonych wniosków. W obecnej *Zmianie Nr 3 mpzp* teren będący przedmiotem zmiany otrzymuje oznaczenie:

- MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- RM – tereny zabudowy zagrodowej;
- U – teren usług handlu;
- US – teren usług sportu i rekreacji;
- PGe – tereny powierzchniowej eksploatacji górniczej;
- PG – tereny zaplecza technicznego i infrastrukturalnego kopalni;
- PG.PEF – teren zaplecza technicznego i infrastrukturalnego kopalni i/lub elektrowni fotowoltaicznej;
- IT.h – teren infrastruktury technicznej – budowla hydrotechniczna;
- IT.u – teren wodociągów – ujęcie wody;
- KDZ – teren drogi publicznej klasy zbiorczej;
- KDD – tereny dróg publicznych klasy dojazdowej.

Rozdział 2.2.

Projektowana *zmiana Nr 3 planu* powinna nawiązywać do innych strategicznych dokumentów. Wykazano powiązania z następującymi dokumentami: Planem zagospodarowania województwa świętokrzyskiego, Strategią Rozwoju Gminy Baćkowice.

3. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska

Rozdział 3.1.

Tereny objęte przedmiotową *Zmianą Nr 3 planu* położone są w centralnej części gminy, w obrębach: Wszachów i Piórków.

Rozdział 3.2.

Teren objęty projektem *zmiany planu* położony na obszarze dwóch form ochrony przyrody:

- Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu i
- Jeleniowsko-Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Tereny objęte *Zmianą Nr 3 planu* leżą w odległości ponad 3,5 km od granic obszaru Natura 2000 PLH260028 Ostoja Jeleniowska. Jeszcze dalej - w odległości ponad 9,5 km przebiegają granice Obszaru Natura 2000 PLH260036 Ostoja Żyznów.

Rozdział 3.3.

Teren *Zmiany planu* dotyczy terenów powierzchniowej eksploatacji złoża oraz działalności górniczej, terenów rolnych, zabudowy wsi Wszachów oraz wód powierzchniowych rzeki Wszachowianki.

Rozdział 3.4.

Obszar gminy położony jest we wschodniej części trzonu paleozoicznego Gór Świętokrzyskich, w obrębie trzech rejonów o odrębnych cechach strukturalno-facjalnych. Są to od północy skiba Łysogórska, synklinorium kielecko - łagowskie i antyklinorium klimontowskie.

Rozdział 3.5.

Obszar gminy Baćkowice położony jest w obrębie JCWPd 115. Na obszarze objętym projektem *zmiany planu* nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodziowego. Tereny objęte *zmianą Nr 3 planu* położone są w granicach RW20006217824 - Łagowianka od źródeł do Dopływu z Woli Jastrzębskiej.

Rozdział 3.6.

Większość obszaru gminy znajduje się w obrębie występowania gleb lessowych. Na ok. 70 % powierzchni gminy występują gleby brunatne właściwe wytworzone z lessów. Na pozostałej części występują gleby rdzawe, a w dolinach przepływających strumieni mady rzeczne. Na terenie całej gminy występują dobre warunki glebowe.

Rozdział 3.7.

Gmina Baćkowice położona jest wg regionalizacji klimatycznej Wosia w regionie klimatycznym wschodniomałopolskim, charakteryzującego się małą zmiennością warunków pogodowych. Kraina ta ma klimat o małej zmienności warunków pogodowych. To rejon o częstym występowaniu cisz i bardzo wysokim usłonecznieniu. Na obszarze gminy panuje klimat ostry, wywołany bliskością gór.

Rozdział 3.8.

Na obszarze *Zmiany planu* nie występują obiekty objęte ochroną konserwatorską.

Rozdział 3.9.

Obszar objęty projektem *Zmiany planu* nie charakteryzuje się szczególnymi walorami przyrodniczo – kulturowymi i krajobrazowymi. Teren stanowi pole uprawne w sąsiedztwie przekształconej przestrzeni. Brak zagrożeń dla środowiska przyrodniczego z punktu widzenia projektowanego dokumentu..

Rozdział 3.10.

W przypadku zaniechania realizacji ustaleń projektu *Zmiany planu*, środowisko omawianego terenu, w zakresie wielu geokomponentów pozostanie niezmienione w stosunku do stanu istniejącego – w zakresie szaty roślinnej oraz fauny, wód powierzchniowych i podziemnych. W tej sferze wariant „0” byłby najkorzystniejszy ze środowiskowego punktu widzenia - jako nie ingerujący w stan środowiska.

4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Projekt *Zmiany planu* powinien realizować cele, które zostały ustanowione w dokumentach wyższego rzędu tj. krajowych, międzynarodowych i wspólnotowych. W rozdziale tym przedstawiono zapisy dokumentów, do których odwołuje się projektowany dokument.

5. Analiza i ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru

Cały rozdział poświęcony jest analizie oddziaływania ustaleń projektu zmiany planu na geokomponenty, w szczególności: *na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000, na integralność obszarów Natura 2000, na rośliny i zwierzęta, na ludzi, na ukształtowanie terenu, na wody powierzchniowe i podziemne, na powietrze, krajobraz i zabytki.*

Rozdział 5.1.

W rozdziale przywołano wszelkie normy prawne dotyczące form ochrony przyrody oraz przeanalizowano czy projekt *Zmiany planu* respektuje zapisy prawne.

Rozdział 5.2.

Dla obszaru Natura 2000 Ostoja Jeleniowska nie ustanowiono planu zadań ochrony. Wśród zagrożeń i presji na oba obszary Natura 2000 nie wymienia się takich, które przewidziane są realizacją zmiany planu. Z tego względu stwierdza się brak negatywnego oddziaływania ustaleń projektu *Zmiany planu* na obszar Natura 2000 Ostoja Jeleniowska.

Rozdział 5.3.

Ustalenia *Zmiany Nr 3* wykluczają niebezpieczeństwo negatywnego wpływu na integralność obszaru Natura 2000.

Rozdział 5.4

Nie stwierdzono kolizji kierunków projektu *Zmiany mpzp* z ważnymi ostojami zwierząt i roślin.

Rozdział 5.5

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi. Uciążliwości chwilowe mogą pojawić się na czas trwania eksploatacji, ale trwają one jedynie do czasu wygaśnięcia koncesji, po czym następuje rekultywacja terenu.

Rozdział 5.6.

Realizacja założeń projektu *Zmiany mpzp* nie będzie wiązać się z przekształceniami powierzchni ziemi.
Rozdział 5.7.

W rozdziale przeanalizowano, czy ustalenia projektu *Zmiany planu* w dostatecznym stopniu chronią środowisko wodno – gruntowe. Stosowanie się do przepisów prawnych dotyczących ochrony środowiska oraz stosowanie odpowiednich metod, materiałów i technologii, zapewni ochronę środowiska wodnego i powierzchni ziemi. Analiza wykazała brak negatywnego oddziaływania.

Rozdział 5.8.

Teren gminy położony jest w dorzeczach Wisły. Dla dorzecza opracowano Plan gospodarowania wodami. Określono tam cele środowiskowe, które niezbędne są do osiągnięcia dla poprawy jakości rzek. W rozdziale przeanalizowano czy na skutek realizacji założeń *Zmiany planu* cele środowiskowe nie będą zagrożone nieosiągnięciem. Zapisy projektu planu nie stoją w konflikcie z dotrzymaniem celów środowiskowych określonych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

Rozdział 5.9.

W rozdziale przedstawiono zagrożenia jakie wynikają z realizacji ustaleń projektu *Zmiany planu* na higienę powietrza. Na etapie realizacji ustaleń projektu planu przewiduje się wzrost emisji zanieczyszczeń związanych z pracami budowlanymi. Prace związane z budową mają jednak charakter czasowy, a ich czas jest relatywnie krótki. Po zakończeniu realizacji, planowane inwestycje powinny być monitorowane w zakresie emisji hałasu.

Rozdział 5.10.

Brak oddziaływania skumulowanego ustaleń projektu *Zmiany planu* z planowanymi bądź istniejącymi inwestycjami na terenie *Zmiany planu* oraz w jego sąsiedztwie.

Rozdział 5.11.

Ustalenia projektu *Zmiany planu* nie przewidują lokalizacji zakładów, które zaliczają się do zakładów stwarzających zagrożenie występowania poważnych awarii przemysłowych.

6. *Charakterystyka rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu*

Rozdział 6.1.

Na etapie sporządzania projektu *Zmiany planu* wprowadzono szereg zmian mających na celu wyeliminowanie negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze oraz aktualizację aktów prawnych obowiązujących na terenie objętym projektem *Zmiany mpzp*.

7. *Rozwiązania inne niż w projektowanym dokumencie, eliminujące lub ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko*

Standardy realizacji inwestycji nakazują, by na kolejnych etapach również użyć wszelkich możliwych środków prawnych i technicznych, zapewniających maksymalną ochronę środowiska. Ze względu na brak negatywnego wpływu na obszary Natura 2000 oraz korytarze ekologiczne nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych.

8. *Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia*

W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń projektu *Zmiany mpzp* powinny być okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji planu, wykonywane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej. Z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynika, że analiza aktualności dokumentów planistycznych oraz analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu winna być wykonywana nie rzadziej niż raz na kadencję wójta, czyli nie rzadziej niż co 5 lat.

9. Informacje o możliwości transgranicznego oddziaływania ustaleń projektu zmiany planu na środowisko

Projekt *Zmiany mpzp* nie zawiera rozstrzygnięć, ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko.